

طینین

ماهنامه فرهنگی بین المللی
شماره ۳ - شهریور ۱۴۰۲

سازمان فرهنگت و ارتباطات اسلامی
معاونت توسعه روابط فرهنگی بین المللی

ایسیسکو
ISESCO
Islamic Educational, Scientific
and Cultural Organization

مؤسسه فرهنگت کالکو
ECO Cultural Institute
Headquarters-Tehran

IRCICA
RESEARCH CENTRE FOR
ISLAMIC HISTORY
ART AND CULTURE

ICYF
ISLAMIC COOPERATION YOUTH FORUM
مجلس التعاون الإسلامي الشباب

مِنظمة التعاون وٱلإسناد الحى
Organisation of Islamic Cooperation

« اسناد بین المللی مبادلات فرهنگی »

اسناد برنامه‌های مبادلات فرهنگی

موافقت نامه های فرهنگی

تفاهم نامه های فرهنگی

« سازمان های فرهنگی بین المللی »

نهادهای فرهنگی سازمان همکاری اسلامی

سازمان های فرهنگی فرا منطقه ای

سازمان های فرهنگی منطقه ای

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طنین

ماهنامه خبری پژوهشی "طنین"

شماره سوم: شهریور ماه ۱۴۰۲

مجله الکترونیکی اداره کل مبادلات فرهنگی و سازمان های بین المللی (سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی)

نشانی: تهران، تقاطع خیابان های ولی عصر (عج) و فاطمی، ساختمان شماره ۲، سازمان فرهنگ و

ارتباطات اسلامی، طبقه سوم، اداره کل مبادلات فرهنگی و سازمان های بین المللی

تلفن تماس:

+۲۱-۸۸۹۰۳۰۰۱

+۲۱-۸۸۸۹۳۷۱۲

نمابر:

+۲۱-۸۸۸۹۷۶۶۲

آدرس پست الکترونیک: tanin.m.۱۴۰۲@gmail.com

مدیر مسئول: حمید مصطفوی

سر دبیر: محمدرضا باقری

همکاران همراه طنین 3: رقیه شیر زنی، مهدی نظری، زهرا حسین پور

گزیده اخبار و مطالب مرتبط با سازمان های بین المللی فرهنگی با عضویت جمهوری اسلامی ایران

حوزه سازمان اکو و مؤسسه فرهنگی اکو :

- ۱ ..... مراسم افتتاحیه روزهای فرهنگی ویتنام در ایران _ ۱۹ مرداد ۱۴۰۲ .....
 ۱-۲ ..... شرکت رئیس مؤسسه فرهنگی اکو در چهارمین جلسه هیئت امنای موسسه آموزشی اکو / ۱۵ مرداد ۱۴۰۲ .....
 ۲ ..... سی و نهمین نشست شورای نمایندگان دائم مؤسسه فرهنگی اکو (ECOCI -CPR) / ۸ مرداد ۱۴۰۲ .....

حوزه کشورهای حوزه دریای خزر :

- ۲-۳ ..... تقویت دیپلماسی فرهنگی آذربایجان با کشورهای همسایه / ۱۴۰۲/۵/۲ .....
 ۳-۴ ..... کشورهای منطقه به دومین نمایشگاه بین المللی اوراسیا در تهران دعوت شدند .....
 ۴-۷ ..... پروژه های آموزشی چین به عنوان ابزار قدرت نرم در قزاقستان .....

حوزه سازمان همکاری اسلامی :

- ۷-۸ ..... بازدید هیئت مشترک دبیرخانه سازمان همکاری اسلامی و سازمان ملل . . . . . از بنگلادش .....
 ۸ ..... استقبال دبیرکل OIC از دستیار دبیرکل اتحادیه جهانی مسلمانان (MWL) .....
 ۸-۹ ..... دبیرکل سازمان همکاری اسلامی وضعیت فرستاده ویژه پادشاهی سوئد در سازمان همکاری اسلامی را تعلیق کرد .....
 ۹ ..... دبیرکل سازمان همکاری اسلامی هتک حرمت به یک نسخه از قرآن کریم . . . . . را به شدت محکوم . . . . . ابراز تاسف کرد .....

حوزه مجمع جهانی فقه اسلامی :

- ۱۰-۹ ..... نماینده دائمی افغانستان در سازمان همکاری اسلامی از مجمع جهانی فقه اسلامی بازدید کرد .....
 ۱۰ ..... شرکت مجمع در پنجمین اجلاس مشورتی کمیته اسلامی هلال بین المللی و جمعیت هلال احمر کشورهای .....

حوزه اریسکا :

- ۱۱-۱۰ ..... فعالیت فرهنگی سازمان همکاری اسلامی در اندونزی: سخنرانی مدیر کل اریسکا در پنل .....
 ۱۱ ..... دیدار مورخ هنر دکتر والری گونزالس .....
 ۱۲-۱۱ ..... پشتیبانی علمی از هشتمین مدرسه تابستانی بین المللی I LEM .....
 ۱۳-۱۲ ..... چهارمین سمپوزیوم بین المللی ادبیات و میراث دینی که توسط وزارت دین اندونزی و اریسکا .....

حوزه آیسسکو :

- ۱۳ ..... آیسسکو برنامه ای برای کاشت ۵۰۰۰۰۰ درخت در توگو راه اندازی کرد .....
 ۱۴-۱۳ ..... در قلب نواکشو . . . . . رونمایی از لوح یادبود شعر مدیر کل آیسسکو .....

- بیانیه کمیسیون ملی آیسسکو در جمهوری اسلامی ایران در محکومیت اسائه ادب به ساحت مقدس قرآن کریم ۱۴
- حوزه یونسکو :** .....
- شناخت شهرهای خلاق یونسکو و میزبانی این اجلاس از سوی کشور تایلد ۱۵-۱۶
- گروه تواشیح «قدر» سفیر صلح و دوستی کمیسیون ملی یونسکو در ایران شد ۱۶-۱۷
- پیگیری‌های دستگاه دیپلماسی در مورد هتک حرمت قرآن ۱۷
- توافق سه ساله بین نروژ و یونسکو : ۴۵ میلیون دلار برای آموزش ۱۷-۱۸
- میراث جهانی یونسکو در بوسنی و هرزگوین ۱۸-۱۹
- حوزه سازمان شانگهای :** .....
- شرکت معاون دبیرکل سازمان همکاری شانگهای در هفته مشارکت تجاری بین مناطق کشورهای همکاری شانگهای ۲۲
- دیدار سفیر جدید امارات در چین با دبیرکل سازمان همکاری شانگهای ۲۲-۲۳
- سازمان همکاری شانگهای یادداشتی را برای اعطای وضعیت شریک گفتگو به پادشاهی بحرین امضا می کند ۲۳
- انجمن های دوستی کشورها :** .....
- نگاهی به فعالیت های فرهنگی آژانس توسعه بین المللی آمریکا در عراق ۲۳-۲۵
- دیدار وونگ دینگ هوئه رئیس مجلس ویتنام با سید کمال سجادی موسس و رییس انجمن دوستی ایران و ویتنام ۲۵-۲۶
- سازمان های مردم نهاد (NGOS)، یکی از محورهای توسعه!! ۲۶-۴۱
- آشنایی اجمالی با سازمان های بین المللی** .....
- بخش اندیشکده ها (Think Tanks) :** .....
- اندیشکده (اتاق فکر) در بریتانیا ۴۱-۴۴
- اندیشکده ها برای چه کاری خوب هستند؟ ۴۴-۴۸
- کتاب و نشر :** .....
- ادبیات قرقیزستان در یک نگاه ۴۸-۵۰
- کتاب «ایده روسی» در روابط بین الملل: تمدن و تمایز ملی ۵۱-۵۰
- روابط ایران و یونسکو (کمیسیون ملی یونسکو در ایران) ۵۱-۵۲
- یونسکو ۵۲
- سازمان یونسکو و نقش آن بر پیشبرد مسایل فرهنگی ایران ۵۲-۵۳
- آشنایی با کنوانسیون حفظ و ترویج تنوع بیان های فرهنگی یونسکو ۵۳
- یونسکو و تاثیراتش در پیشرفت آموزش ۵۳

۵۳	ایران، تمدنی به وسعت جهان: معرفی یونسکو و میراث جهانی ایران
۵۳	سازمان یونسکو و صلح و امنیت بین‌المللی
۵۴	چارچوب آمارهای فرهنگی یونسکو - 2009
۵۴	سازمان اکو و امنیت فرهنگی کشورهای عضو
۵۴-۵۵	کتاب ایران و ظرفیت‌های فرهنگی اکو
۵۵-۵۶	مرکز تحقیقات (آرسیکا) و ترویج فرهنگ و هنر ایران
۵۶	نقش سازمان آیسسکو در شناسایی ظرفیت‌های فرهنگی جهان اسلام
۵۶-۵۷	سازمان علمی، آموزشی، فرهنگی اسلامی (آیسسکو)
۵۷-۵۸	زندگی در جنگ و صلح / نوشته برایان اورکهارت
۵۸-۶۱	گزارشات خبری از اقدامات اداره کل مبادلات فرهنگی و سازمان‌های بین‌المللی در مرداد ۱۴۰۲ :
	زبان و واژگان گفتگو و مکاتبات در محیط دیپلماسی و سازمان‌های بین‌المللی فرهنگی :
۶۲-۶۳	ترجمه توصیفی واژگان تخصصی انگلیسی پر کاربرد در دیپلماسی عمومی فرهنگی
۶۳-۶۵	ترجمه توصیفی واژگان و عبارات تخصصی انگلیسی پر کاربرد برای سازمان‌های بین‌المللی

همکاران و خوانندگان عزیز و ارجمند! ماهنامه پیش روی "طنین" تلاشی مخلصانه و مجدانه در راستای ادای وظایف بخشی سازمانی "اداره کل مبادلات فرهنگی و سازمان های بین المللی" می باشد تا با عنایت به عمر نه چندان طولانی این اداره کل، آگاهی بخشی به گستره خطیر وظایف محوله خویش را تا حد ممکن با دیگر بخش ها و همکارانمان در سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به اشتراک بگذاریم.

با فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی و جهت گیری باور جهانی به شکل گیری هژمونی جهان تک قطبی، بسیاری از صاحب نظران و کارشناسان بین الملل، عمر پیمان ها و سازمان های بین المللی را رو به افول و خاموشی اعلام کردند. اما تغییرات و تحولات چند دهه اخیر سیاسی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و ژئوپولتیکی سبب گردید تا نیاز به اهمیت دهی، قوام و تقویت پیمان ها و سازمان های بین المللی بطور فزاینده ای رشد کند و هر روز ضرورت نقش آفرینی و عینیت یابی رشد آنان ارتقاء یافته و به ثمر بنشیند.

ظهور قدرت های نوظهور جهانی و اجماع آنان بر ضرورت های ظهور یافته و لزوم مقابله با مداخلات و زیاده خواهی های فزاینده و نامتعارف و غیر اصولی سردمدار جهان تک قطبی، لزوم اجتناب ناپذیر ایجاد و استحکام دهی و هرچه بیشتر عملیاتی شدن اینگونه پیمان ها و سازمان ها بطور عمیقی به باوری همه جانبه تبدیل گردید. امروزه پیمان هایی مانند شانگهای و بریکس = BRICS (برزیل، روسیه، هند، چین و افریقای جنوبی) از نمونه های به شدت بارز این رویکردهای جهانی می باشند. در پیمان های نوین مؤثر و فراگیر کنونی جهان، شاهد آن هستیم کشورهایی با دیرینه اختلافات بسیار جدی همچون چین، روسیه و هند، علی رغم مناسبات قابل ملاحظه با امریکا (مالک خیالی جهان تک قطبی) برای بازیگری عمده نوین در معادلات متغیر به سرعت در حال شکل گیری و منافع مشترک، رویکردهایشان بسوی همکاری های جدید تعیین کننده در قالب سازمان های فرا منطقه ای و جهانی می باشد.

تغییرات و جبهه گیری های جدید جهان عرب بالاخص عربستان سعودی نوید آنرا می دهد که سازمان هایی همچون سازمان همکاری اسلامی به صورت گریزناپذیری نیازمند رویکردهای جدید و وسعت نظر فراگیرتری نسبت به حقایق و وقایع پیرامونی خویش می باشند.

اتحاد کشورهای غرب آسیا و اوراسیا (آسیای میانه و قفقاز) از چند دهه قبل "سازمان همکاری اقتصادی" = "ا.ک.و (Economic Cooperation Organization=ECO) با اتفاق نظر و تصمیم اولیه جمهوری اسلامی ایران، جمهوری اسلامی پاکستان و جمهوری ترکیه بنا نهاده شد. علی رغم آنکه تاکنون دستاوردهایش با نگاه به اهداف

و انتظارات زمان تأسیس چندان بازتاب رضایت بخشی از خویش به نمایش نمی گذارد، ولی معادلات و تغییرات جهانی تا حدود زیادی مبین آن است که کشورهای عضو اکو به ضرورت عملی شدن تمامی بندهای اساسنامه سازمان همکاری اقتصادی در حال وقوف بیشتر و جدی تری می باشند و بطور قطع رویکردهای سازنده تر لازم بعدی را در پی خواهد داشت.

مطابق با ماهیت اهداف و وظایف فرهنگی بین المللی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و به تبع آن اداره کل مبادلات فرهنگی و سازمان های بین المللی، سازمان های فرهنگی بین المللی همچون نهادهای فرهنگی، علمی و آموزشی اکو) مؤسسه فرهنگی اکو، بنیاد علمی اکو و مؤسسه آموزشی اکو (نهادهای دینی فرهنگی سازمان همکاری اسلامی) همچون آیسسکو، آرسیکا، مجمع فقه اسلامی و مجمع جوانان همکاری اسلامی (بخش فرهنگی پیمان شانگهای و البته یونسکو در اولویت اول مأموریتی این اداره کل قرار دارند.

قرارداد های بین المللی فرهنگی میان جمهوری اسلامی ایران و سایر کشورها (در قالب موافقت نامه ها، تفاهم نامه ها و برنامه مبادلات فرهنگی با دیگر کشورها) از دیگر وظایف عمده این اداره کل می باشد که در ماهنامه "طنین" به شیوه های مختلف به منظور تبیین و تحولات این دو حوزه خطیر وظایف سازمان به آن خواهیم پرداخت. بدون تردید انتقادات و پیشنهادات صمیمانه و سازنده خوانندگان محترم می تواند ما را در ادامه، پیشبرد و نیل کمی و کیفی به این هدف، کمک شایان خواهد نمود.

بر آن هستیم تا با نهایت سعی خویش، اهمیت بخشی عملی و عینی به این امر مهم را با تمامی بخش های زیر مجموعه سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و ان شاءالله ارکان مدیریت های تصمیم ساز و تصمیم گیرنده کشورمان بطور فزاینده تری همداستان و متفق شوی

سردبیر

گزیده اخبار و مطالب مرتبط با سازمان های بین المللی فرهنگی با عضویت جمهوری اسلامی ایران

فرهنگی برای شرکت در «روزهای فرهنگی ویتنام در ایران» را تشکیل می‌دهند. این برنامه دو روزه شامل بخش‌های مختلفی از جمله نمایشگاه صنایع دستی، لباس‌های سنتی، کتاب و عکسهای برگرفته از جاذبه‌های گردشگری، فرهنگی و تاریخی ویتنام را شامل می‌شود.

<https://www.ecieco.org/fa/news/9407/%d9%85%d8%b1%d8%a7%d8%b3%d9%85-%d8%a7%d9%81%d8%aa%d8%aa%d8%a7%d8%ad%db%8c%d9%87-%d8%b1%d9%88%d8%b2%d9%87%d8%a7%db%8c-%d9%81%d8%b1%d9%87%d9%86%da%af%db%8c-%d9%88%db%8c%d8%aa%d9%86%d8%a7%d9%85-%d8%af%d8%b1-%d8%a7%db%8c%d8%b1%d8%a7%d9%86>

شرکت رئیس مؤسسه فرهنگی اکو در چهارمین جلسه هیئت امنای موسسه آموزشی اکو / ۱۵ مرداد ۱۴۰۲

مرادجان بوری بایف، رئیس موسسه فرهنگی ECO در چهارمین نشست هیئت امنای موسسه آموزشی ECO (ECOEI) که در تاریخ ۵ آگوست ۲۰۲۳ در استانبول برگزار شد، شرکت کرد.

در این رویداد که به ریاست وزیر آموزش ملی جمهوری ترکیه، آقای یوسف تکین، برگزار شد، کشورهای عضو اکو، ناظران و آژانس‌های تخصصی حضور داشتند.

در این رویداد، رئیس موسسه فرهنگی اکو اظهار داشت: ارتباط بین این سه آژانس تخصصی اکو به عنوان یک جنبه مهم از همکاری و مشارکت در منطقه ECO است که بر اساس دیدگاه مشترک تقویت توسعه فرهنگی، آموزشی و

حوزه سازمان اکو و مؤسسه فرهنگی اکو:

مراسم افتتاحیه روزهای فرهنگی ویتنام در ایران _ ۱۹ مرداد ۱۴۰۲

رئیس مؤسسه فرهنگی اکو در برنامه روزهای فرهنگی جمهوری سوسیالیستی ویتنام شرکت کرد.

به گزارش مؤسسه فرهنگی اکو، آقای مرادجان بوری بایف، رئیس مؤسسه فرهنگی اکو در مراسم افتتاحیه روزهای فرهنگی ویتنام در ایران که عصر روز چهارشنبه (۱۸ مرداد ۱۴۰۲) با حضور محمد مهدی اسماعیلی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و وونگ دین هوئه رئیس مجلس ملی جمهوری سوسیالیستی ویتنام به مناسبت پنجاهمین سالگرد برقراری روابط دیپلماتیک ایران و ویتنام در موزه سینما با حضور دیپلمات‌های مقیم تهران برگزار گردید. وونگ دین هوئه، رئیس مجلس ویتنام و معاون وزیر فرهنگ، ورزش و گردشگری این کشور اعضای رسمی این هیأت

تاجیکستان، نمایندگان سفارت های ترکیه و پاکستان، نماینده اداره امور اکو وزارت امور خارجه، رئیس موسسه فرهنگی اکو، مدیر اجرایی و کارشناسان موسسه فرهنگی اکو حضور داشتند.

<https://www.ecico.org/fa/news/9391/%d8%b3%db%8c-%d9%88-%d9%86%d9%87%d9%85%db%8c-%d9%86-%d9%86%ad8%b4%ad8%b3%ad8%aa-%d8%b4%d9%88%ad8%b1%ad8%a7%db%8c-%d9%86%d9%85%db%8c-%d9%86%ad8%af%ad8%a7%d9%86-%d8%af%ad8%a7%ad8%a6%d9%85-%d9%85%ad8%a4%ad8%b3%ad8%b3%d9%87-%d9%81%ad8%b1%ad9%87%ad9%86%ad%af%db%8c-%d8%a7%ad%a9%ad9%88-ECOCI-CPR>

حوزه کشورهای حوزه دریای خزر :

تقویت دیپلماسی فرهنگی آذربایجان با کشورهای همسایه

1402/5/2

استاندار آذربایجان شرقی گفت: مهمترین محل شکل گیری این هم افزایی بنیاد فرهنگ و هنر آذربایجان است. در بخش خارجی نیز تاثیر گذاری در بیرون از این استان ها و توجه به کشورهای همسایه و مسائل مربوط به تبلیغات خارجی ضروری است.

به گزارش خبرگزاری فارس از تبریز، عابدین خرم امروز در نشست هیئت امنای بنیاد فرهنگ، هنر و ادب آذربایجان که با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد تشکیل شد، بر لزوم احیا و فعالیت بنیاد فرهنگ و هنر آذربایجان با توجه به دو حوزه داخلی و خارجی منطقه آذربایجان تاکید کرد و اظهار کرد: توجه به دو جنبه داخلی و خارجی در حوزه فرهنگ آذربایجان ضروری است که در بخش داخلی هم افزایی و هم راستایی در حوزه فرهنگ و هنر

علمی در این منطقه انجام می شود. وی همچنین خاطر نشان کرد که این آژانس ها باید اطلاعات، تخصص و بهترین شیوه ها را برای ارتقای ظرفیت ها و عملکرد سازمانی خود تبادل کنند. در این نشست موضوعات مختلف دیگری از جمله پیشرفت و فعالیت های موسسه آموزشی اکو، وضعیت اجرای سومین نشست هیأت امناء، تصویب منشور ECOEI و امور اداری و بودجه ای مورد بررسی قرار گرفت.

<https://www.ecico.org/fa/news/9394/%d8%b1%ad8%a6%db%8c-%d8%b3-%d9%85%ad8%a4%ad8%b3%ad8%b3%d9%87-%d9%81%ad8%b1%ad9%87%ad9%86%ad%af%db%8c-%d8%a7%ad%a9%ad9%88-%d8%af%ad8%b1-%d8%a6%d9%87%ad8%a7%ad8%b1%ad9%85%db%8c%ad9%86-%d8%ac%d9%84%ad8%b3%ad9%87-%d9%87%db%8c%ad8%a6%ad8%aa-%d8%a7%ad9%85%ad9%86%ad8%a7%db%8c-%d9%85%ad9%88%ad8%b3%ad8%b3%d9%87-%d8%a2%ad9%85%ad9%88%ad8%b2%ad8%b4%db%8c-%d8%a7%ad%a9%ad9%88-%d8%b4%ad8%b1%ad%a9%ad8%aa-%d8%a9%ad8%b1%ad8%af>

سی و نهمین نشست شورای نمایندگان دائم مؤسسه فرهنگی

اکو (ECOCI – CPR) / ۸ مرداد ۱۴۰۲

سی و نهمین نشست شورای نمایندگان دائم مؤسسه فرهنگی اکو (ECOCI – CPR) در تاریخ ۴ مرداد ۱۴۰۲ برابر با ۲۶ جولای ۲۰۲۳ در محل این موسسه برگزار شد. این شورا که متشکل از سفرا و نمایندگان کشورهای عضو موسسه به عنوان نمایندگان دائم اعضای مؤسسه می باشد، در روز چهارشنبه ۴ مرداد برگزار گردید و مسائل جاری و برنامه های آتی مؤسسه را مورد بررسی قرار داد.

در نشست ۲۶ جولای ۲۰۲۳، مدیرکل همکاری های اقتصادی چند جانبه و بین الملل وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران (رئیس جلسه)، سفیر جمهوری

مسکو - ایرنا - سفیر جمهوری اسلامی ایران در مسکو در نشستی از شرکتها و سازمانهای فدراسیون روسیه و همچنین دیگر کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا، سازمان همکاری شانگهای و منطقه خلیج فارس برای شرکت در دومین نمایشگاه بینالمللی اوراسیا که آذرماه ۱۴۰۲ در تهران گشایش می‌یابد، دعوت کرد.

کاظم جلالی شامگاه چهارشنبه در آیینی که با حضور برخی سفرا، نمایندگان دیپلماتیک و رایزنان تجاری کشورها مستقر در مسکو و رؤسا و مدیران برخی اتحادیه‌ها و شرکت‌های روسیه در سالن تشریفات سفارت جمهوری اسلامی ایران در مسکو برگزار شد، حضور فعالانه شرکتها و سازمانهای اتحادیه اوراسیا و سازمان همکاری شانگهای در این نمایشگاه را فرصت مناسبی برای تقویت همکاری‌ها دانست.

در این نشست که با حضور سفیر عمان در روسیه و مدیرعامل نمایشگاه بین‌المللی اکسپو سنتر مسکو برگزار شد، سفیر ایران در مسکو با اشاره به عضویت دائم جمهوری اسلامی ایران در سازمان همکاری شانگهای، گام‌های ایران برای تجارت آزاد با کشورهای اتحادیه اقتصادی اوراسیا و نیز درخواست عضویت در گروه بریکس اشاره و از این اقدامات به عنوان گام‌های عملی برای توسعه مناسبات تهران با دیگر کشورهای جهان یاد کرد. وی خاطر نشان کرد: پیام ما صلح و همکاری و تعامل با کشورهای مختلف در راستای شکل دادن فعالیت‌های بزرگ اقتصادی است که ملت‌های منطقه از آن نفع خواهند برد.

سفیر ایران در مسکو گفت: در سال ۲۰۲۲، حجم مبادلات تجاری دو کشور به حدود پنج میلیارد دلار افزایش یافت که در تاریخ مناسبات دو کشور بی‌سابقه است و اراده رهبران دو کشور، ارتقای مبادلات تجاری به سطوح بالاتر است.

چهار استان آذری زبان نیاز است. زین‌العابدین رضوی خرم تاکید کرد: مهمترین محل شکل‌گیری این هم‌افزایی بنیاد فرهنگ و هنر آذربایجان است. در بخش خارجی نیز تاثیرگذاری در بیرون از این استان‌ها و توجه به کشورهای همسایه و مسائل مربوط به تبلیغات خارجی ضروری است.

وی افزود: یکی از کارکردهای اصلی بنیاد فرهنگ و هنر آذربایجان در خارج از کشور تقویت دیپلماسی فرهنگی و ایجاد ساختار مناسب برای بنیاد در حوزه تبلیغات در کشورهای اطراف است که لازمه رسیدن به این مهم ماموریت‌محور کردن این بنیاد است. همانطور که مقام معظم رهبری فرمودند، «روایت تاریخ ایران بدون روایت آذربایجان ناقص است»، چون این خطه یکی از پرچمداران آزادی و وحدت در تاریخ ایران اسلامی بوده است.

استاندار آذربایجان شرقی به برخی کارهای بر زمین مانده حوزه فرهنگ در منطقه آذربایجان اشاره کرد و گفت: یکی از اهداف بنیاد فرهنگ و هنر آذربایجان ورود نخبگان و شخصیت‌های فرهنگی برای انجام کارهای عقب‌مانده حوزه فرهنگ در این منطقه است.

<https://www.farsnews.ir/azarbaijan-%AA-8C%D8%DB%88%9%D82%9%AA%D8%D14020502001029sharghi/news/C-8%DB%3%B8%D7%A8%D85%9%D84%9%BE%D9C%D8%AF%DB%8%D-8%DA%AF%DB%86%9%D87%9%D1%B8%D81%9%D8%9%D7%A8%AC%D8C%D8%DB%7%A8%D8%A8%D1%B8%D0%B8%D2%A8%D-7%A8%D8%A8-%D6C-8%DB%7%A8%D87%9%D1%B8%D88%9%D4%B8%D9%DA%A87%9C%D8%DB%7%A8%D3%B8%D85%9%D87%9%D>

کشورهای منطقه به دومین نمایشگاه بین‌المللی اوراسیا در تهران دعوت شدند

در سال های اخیر، چین فعالانه تلاش کرده است تا نفوذ خود را در قزاقستان و کل منطقه آسیای مرکزی گسترش دهد. پکن برای همکاری های فنی و اقتصادی، ایجاد مسیرهایی به سمت غرب از طریق منطقه و افزایش تعداد پروژه های

قدرت نرم، پول اختصاص می دهد. موفقیت پروژه های آموزشی PRC به ویژه مشهود است. با این حال، کارشناسان می گویند که تعدادی از عوامل وجود دارد که اثربخشی ابزارهای قدرت نرم چین را کاهش می دهد. سیاست خارجی چین مبتنی بر این واقعیت است که این کشور عدم مداخله در سیاست داخلی سایر کشورها را اعلام می کند و یک الگوی جایگزین برای توسعه اقتصادی و سیاسی ارائه می دهد. مقامات چینی ارزش های خود را از طریق فرهنگ، پزشکی و رسانه ها ترویج می کنند. پروژه های آموزشی چین نیز نقش مهمی در این زمینه ایفا می کنند. روند رشد علاقه مردم قزاقستان برای تحصیل در چین چشمگیر است: از سال

جلالی با اشاره به برگزاری نخستین دوره نمایشگاه تخصصی اوراسیا با شرکت نمایندگان از پنج کشور در تیرماه ۱۴۰۰، از کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا و سازمان همکاری شانگهای برای حضور فعالانه در دومین دوره این نمایشگاه دعوت کرد.

جعفری مجری دومین نمایشگاه تخصصی و بین المللی اوراسیا نیز اعلام کرد: این نمایشگاه با مجوز رسمی از سازمان توسعه تجارت جمهوری اسلامی ایران به مدت چهار روز از ۱۳ تا ۱۶ آذرماه ۱۴۰۲ با هدف توسعه مناسبات تجاری ایران و اتحادیه اوراسیا در تهران برگزار خواهد شد. وی گفت: بررسی نقش دانشگاه های کشورها در تجاری سازی علم و مناسبات اقتصادی و نقش گردشگری در روابط فرهنگی میان ملت ها از دیگر موضوعات این نمایشگاه بین المللی است.

<https://www.irna.ir/news/85147920/%D%A%A9%D8%B4%D9%88%D8%B1%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D9%85%D9%86%D8%B7%D9%82%D9%87-%D8%A8%D9%87-%D8%AF%D9%88%D9%85%DB%8C%D9%86-%D9%86%D9%85%D8%A7%DB%8C%D8%B4%DA%AF%D8%A7%D9%87-%D8%A8%DB%8C%D9%86-%D8%A7%D9%84%D9%85%D9%84%D9%84%DB%8C-%D8%A7%D9%88%D8%B1%D8%A7%D8%B3%DB%8C%D8%A7-%D8%AF%D8%B1-%D8%AA%D9%87%D8%B1%D8%A7%D9%86>

پروژه های آموزشی چین به عنوان ابزار قدرت نرم در قزاقستان

قزاقستان از ده کشوری است که بیشترین تعداد دانشجویان را به چین می فرستد. در حال حاضر حدود 15000 دانشجویان از قزاقستان وجود دارد.

آسیای مرکزی مرز طولانی با چین و قرن ها تاریخ دارد. با این حال، در جوامع محلی، از جمله در قزاقستان، چین مانند روسیه مورد استقبال قرار نمی گیرد. سرمایه گذاری ها و وام های چین در برخی موارد سوء ظن را در جوامع محلی برانگیخته است. جایی که افزایش بدهی های عمومی و ترس از تله بدهی ها احساسات ضد چینی را تقویت کرده است. ترس از تصرف زمین یا منابع طبیعی توسط چین در ازای وام های خود، در اعتراضات سال های اخیر نقش داشته است. در اوایل سال های ۲۰۰۹ و ۲۰۱۶، اعتراضات گسترده ای در قزاقستان به دلیل گزارش هایی مبنی بر اینکه دولت به چین اجازه می دهد زمین های کشاورزی را اجاره کند، صورت گرفت. تا حدودی، رویدادهای سال ۲۰۱۱ در Zhanaozen که منجر به مرگ چند نفر شد، به دلیل نارضایتی از سرمایه گذار چینی بود که شرکت اصلی شهرسازی را در شهر آکتائو خریداری کرده بود.

سپتامبر ۲۰۱۹، پس از اعلام دولت مبنی بر انتقال ۵۵ کارخانه چینی به قزاقستان، شاهد اعتراضات جدید ضد چینی در قزاقستان بودیم. معترضان نگران اثرات زیست محیطی این کارخانه ها و همچنین از دست دادن احتمالی مشاغل قزاق برای کارگران چینی بودند. دولت در نهایت برنامه های انتقال کارخانه ها را کنار گذاشت، اما اعتراضات بر نگرانی های فزاینده در مورد نفوذ چین در قزاقستان تأکید کرد. به عنوان مثال، تنها بین ژانویه و ژوئن ۲۰۲۱، سیستم ردیابی اعتراضات انجمن Oxus قزاقستان، بیست و سه اعتراض منحصر به فرد مرتبط با چین را ثبت کرد.

به گفته نورلان علی اف، کارشناس علوم سیاسی، بدگمانی و ترس از چین از سوی نخبگان و جامعه جمهوری های آسیای مرکزی به این واقعیت مربوط می شود که تبلیغات شوروی تصویر منفی از چین را از دهه ۱۹۶۰ تا ۱۹۸۰ ترویج

۲۰۰۳ تا ۲۰۲۰ تعداد دانش آموزان قزاقستان در جمهوری خلق چین ۷۵۰ برابر شده است.

بگای اریکووا، یک فارغ التحصیل قرقیزی-چینی، پس از فارغ التحصیلی از دوره های کنفوسیوس، به مدت شش ماه در چین با دریافت کمک هزینه تحصیل کرد. او گفت که مسکن برایش فراهم شده است، کمک هزینه مناسبی دریافت کرده و ترم فوق العاده ای داشته است.

«قبل از سفر، نمی توانستم داستان دوستانی را که قبلاً آنجا بوده اند، درک کنم. وقتی به تنهایی رفتم، متوجه شدم که چین بزرگ است، و بسته به جایی که در آن تحصیل می کنید، اینها خاطراتی هستند که می سازید.»

بگای گفت که از کودکی به فرهنگ های کره ای، ژاپنی و چینی علاقه مند بوده و به همین دلیل چینی را انتخاب کرده است. خاطرات من از چین چیزی جز خاطرات عالی نیست، زیرا همه چیز برای شما فراهم شده است: آنها به شما مسکن می دهند، به شما کمک هزینه می دهند، هیچ مشکلی وجود ندارد. ما بالاترین کمک مالی را داشتیم، چیزی از خودمان دریغ نکردیم.»

ارمک توکتونوف، ۲۱ ساله، از آلماتی، یک دوره یک ساله زبان چینی را در نانجینگ گذراند.

من قصد داشتم به خارج از کشور بروم و چین مناسب ترین قیمت بود. امکان دریافت بورسیه فراهم بود. توکتونوف گفت والدین من هیچ تصور قبلی در مورد چین نداشتند، آنها خودشان پیشنهاد ثبت نام در آنجا را دادند.

به گفته او، او برداشت های مثبتی از تحصیل خود در چین داشته است. من نگرش مثبتی [به چین] دارم. خیلی خوش گذشت. این شامل شهر زیبا، مطالعات و معلمان خوب است.»

دلیل نگرش محتاطانه نسبت به چین چیست؟

CABAR.asia گفت که افرادی که مدتی در چین تحصیل و کار کرده اند، نگرش مثبتی نسبت به این کشور دارند. پس از ورود، آنها بیشتر در مورد چین می دانند، آنها تصورات کلیشه ای یک طرفه ای ندارند که چین یک تهدید است، که باید از آن فاصله بگیرید، خود را محاصره کنید. این دانش آموزان درک جامع تری از چین دارند و این چیز خوبی است.» قزاقستان یکی از ده کشوری است که بیشترین تعداد دانشجو را به چین می فرستد - اکنون حدود ۱۵۰۰۰ دانشجو از قزاقستان وجود دارد.

آرینوف گفت که مؤسسات کنفوسیوس و بورسیه های تحصیلی در دانشگاه های چین ابزار قوی قدرت نرم چین هستند، اما نه در بلندمدت. «همه این دانش آموزان به قزاقستان بازمی گردند و در شرکت های چینی کار می کنند، پس از آن کار برای آنها سخت است. من کاملاً مطمئن نیستم که تحصیلات چینی نردبانی برای رسیدن به یک حرفه باشد. او گفت که در اواسط دهه ۲۰۰۰ و اوایل دهه ۲۰۱۰، به متخصصانی نیاز بود که زبان چینی را بدانند و مهارت های لازم برای کار با چین را داشته باشند.

آرینوف گفت: «اما اکنون بازار از قبل شلوغ است، بنابراین فکر نمی کنم چین تأثیر بلندمدتی در آموزش داشته باشد.» این کارشناس همچنین خاطرنشان کرد که بسیاری از دانشجویان تنها به دلیل بورسیه تحصیلی، دانشگاه های چین را انتخاب کردند.

آرینوف گفت: «اگر کشورهای غربی همین بورسیه ها را بدهند، این کشورها را ترجیح می دهند. محقق چینی آنتون بوگانکو ابزارهای قدرت نرم چین را به سه دسته تقسیم می کند. اولین مورد، تبلیغات کلاسیک از طریق رسانه ها، از طریق تمام سطوح رسانه ای است.

می کرد. علاوه بر این، «مراکز ضد افراط گرایی» یا «اردوگاه های بازآموزی» در سین کیانگ، که در آن جوامع مسلمان از جمله قزاق ها، قرقیزها و اویغورها زندانی هستند، موج شدیدی از نارضایتی را ایجاد می کنند.

احساسات عمومی نیز تحت تأثیر دانش محدود فرهنگ چینی و تفاوت های زبانی و مذهبی قرار گرفت.

ابزار قدرت نرم چین: در تلاش برای بهبود وجهه جهانی چین، پکن چندین پروژه قدرت نرم را در اوایل دهه ۲۰۰۰ راه اندازی کرد. پروژه اصلی در آسیای مرکزی و همچنین در سایر مناطق، مؤسسه کنفوسیوس بود.

پنج مؤسسه از این دست در قزاقستان، چهار مؤسسه در قرقیزستان و در ازبکستان و تاجیکستان نیز هر کدام دو مؤسسه وجود دارد. در هر مؤسسه کنفوسیوس، دانش آموزان زبان چینی، تاریخ و ارزش های معنوی و فرهنگی چینی را مطالعه می کنند. به این ترتیب، پکن به دنبال افزایش جذابیت چین و از بین بردن تعصبات، خصومت ها و تصوراتی از تهدیداتی است که گفته می شود در دوره شوروی پرورش داده شده بود.

علاوه بر این، چین رویدادهای فرهنگی و بشردوستانه، تورهای اطلاعاتی را برای خبرنگاران و نمایندگان رسانه ها سازماندهی می کند و درمان مقرون به صرفه با طب سنتی چین را ارائه می دهد. اما مؤثرترین ابزار قدرت نرم چین همچنان آموزش است. این کشور برنامه های بورسیه تحصیلی را برای دانشجویان آسیای مرکزی ارائه می دهد و زبان چینی به طور فزاینده ای در بین جوانان محبوب می شود

آموزش چینی و تاثیر آن بر قزاقستان: ژانیک آرینوف، دانشیار دانشکده مدیریت دولتی دانشگاه نظربایف، مطالعه ای در مورد تأثیر آموزش چینی بر قزاقستان انجام داد. او به

غربی که به طور فعال ارزش های خود را ترویج می کنند، این نوعی قدرت نرم چین است.

بوگانکو همچنین گفت که نگرش قزاقستانی ها نسبت به چین بسته به کمپین های اطلاعاتی تغییر می کند. زمانی که مسئله زمین مطرح شد، موضوع اردوگاه ها در سین کیانگ، موج نارضایتی به شدت بالا رفت، اما به تدریج کاهش یافت. همیشه درصد ثابتی از سینوفوب ها وجود دارد و در طول کمپین های اطلاعاتی رشد می کند."

<https://www.iras.ir/%d9%be%d8%b1%d9%88%da%98%d9%87-%d9%87%d8%a7%db%8c-%d8%a2%d9%85%d9%88%d8%b2%d8%b4%db%8c-%da%86%db%8c%d9%86-%d8%a8%d9%87-%d8%b9%d9%86%d9%88%d8%a7%d9%86-%d8%a7%d8%a8%d8%b2%d8%a7%d8%b1-%d9%82%d8%af%d8%b1/>

نویسنده : ایگیریم ریسکولبکوا روزنامه نگار در بیشکک
قرقیزستان

منبع اصلی : <https://cabar.asia/en/china-s-education-projects-as-an-instrument-of-soft-power-in-kazakhstan>

حوزه سازمان همکاری اسلامی :

بازدید هیئت مشترک دبیرخانه سازمان همکاری اسلامی و سازمان ملل برای پیگیری وضعیت پناهندگان روهینگیا و بسیج حمایت های بشر دوستانه بین المللی از بنگلادش
در چارچوب برنامه اقدام امضا شده بین دبیرخانه سازمان همکاری اسلامی و کمیسیون عالی سازمان ملل متحد برای پناهندگان در خلیج فارس، یک هیئت مشترک از هر دو طرف از ۶ تا ۱۱ اوت ۲۰۲۳ بازدیدی مشترک و بشردوستانه از اردوگاه های آوارگان روهینگیا در بنگلادش انجام می دهند. هیأت دبیرخانه کل از معاونت بشردوستانه سازمان همکاری اسلامی به ریاست دستیار دبیرکل در امور بشردوستانه، سفیر طارق علی بخیت، سفیر ابراهیم خیرات فرستاده ویژه سازمان در میانمار، نماینده صندوق همبستگی اسلامی و کمیسیون عالی به ریاست آقای خالد خلیفه - مشاور کمیساریای عالی - نماینده کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل در کشورهای شورای همکاری خلیج فارس،

دومی آموزش چینی است که عملی ترین نتایج را می دهد. چین در بین متقاضیان در قزاقستان از جایگاه دوم تا سوم برخوردار است. افرادی که در آنجا تحصیل کرده اند، حتی اگر احساسات منفی نسبت به چین داشته باشند، رفتارشان نرم می شود. حداقل آنها چین را درک می کنند و این به طرز چشمگیری درجه تنش را کاهش می دهد».

او گفت که قدرت نرم به مردم یاد نمی دهد که چین را دوست داشته باشند، بلکه چین را به آنها معرفی می کند. برای این

منظور از رسانه های اجتماعی، وبلاگ نویسان و دیپلماسی عمومی استفاده می شود.

" ظهور چین در فضای رسانه ای ما به عنوان یک جامعه، به عنوان یک ملت، به عنوان یکی از موضوعات بحث، آشنایی است. سینوفویا در قزاقستان و در آسیای مرکزی در درجه اول بیگانه هراسی است، ترس از ناشناخته ها.

بوگانکو می گوید مولفه سوم، اصول سیاست خارجی چین است، مانند اصول عدم مداخله، ثبات. آنها به خودی خود بخشی از قدرت نرم هستند. ترس از تهاجم چین نگرانی اصلی در مورد گسترش چین است، چین این را درک می کند و بنابراین به ویژه در ترویج اصل برابری، اصل عدم مداخله، اصل حسن همجواری و غیره فعال است. چین به این ترتیب روایات خود را معرفی می کند. در مقابل پس زمینه کشورهای

دبیرکل سازمان همکاری اسلامی وضعیت فرستاده ویژه پادشاهی سوئد در سازمان همکاری اسلامی را تعلیق کرد.

دبیرخانه سازمان همکاری اسلامی به دولت سوئد اطلاع داده است که در راستای توصیه‌های بیانیه نهایی که در نشست فوق‌العاده کمیته اجرایی سازمان همکاری اسلامی در تاریخ ۲ ژوئیه ۲۰۲۳ برگزار شد، تصمیم به تعلیق وضعیت فرستاده ویژه سوئد در سازمان همکاری اسلامی گرفته است. شرکت کنندگان در این جلسه از دبیرکل حسین براهیم طه درخواست کردند اقدامات لازم را برای بازنگری در چارچوب رسمی ارتباط دبیرخانه کل با هر کشوری که در آن نسخه‌های قرآن کریم یا سایر ارزش‌ها و نمادهای اسلامی با رضایت مقامات ذی‌ربط مورد هتک حرمت قرار می‌گیرد، از جمله تعلیق وضعیت فرستاده ویژه بررسی کند. دبیرکل این تصمیم را در نامه‌ای خطاب به وزیر

امور خارجه پادشاهی سوئد ابلاغ کرد. از سوی دیگر، دبیرکل از اقدامات برخی کشورهای عضو در اعتراض به حملات مکرر به مقدسات اسلامی استقبال کرد. وی از همه کشورهای عضو خواست تا تصمیمات حاکمیتی را که مناسب می‌دانند اتخاذ و موضع خود را در محکومیت اعطای مجوزهایی از سوی مقامات سوئدی که موجب سوء استفاده مکرر از حرمت قرآن کریم و نمادهای اسلامی شده است، اعلام نمایند و چنین اقدامات شرم‌آوری به بهانه آزادی بیان را رد و محکوم کنند.

جلسات متعدد دوجانبه با مقامات وزارت امور خارجه در بنگلادش برگزار خواهند کرد.

هدف از این سفر پیگیری قطعنامه‌های شورای وزیران امور خارجه سازمان همکاری اسلامی در باره روهینگیا و بسیج منابع مالی بیشتر برای حمایت از روهینگایی‌ها در بنگلادش است که بالاترین میزان میزبانی از روهینگایی‌ها را بر عهده دارد. گفتنی است، این هیات در بدو ورود به داکا پایتخت بنگلادش، نشست گسترده‌ای با دفتر کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل متحد و با تمامی آژانس‌های سازمان ملل متحد که در بنگلادش فعالیت می‌کنند، برگزار خواهد کرد.

www.oic.org

استقبال دبیرکل OIC از دستیار دبیرکل اتحادیه جهانی مسلمانان (MWL)

۲۴ جولای ۲۰۲۳ حسین براهیم طه دبیرکل سازمان همکاری اسلامی در دفتر خود با دکتر عبدالرحمن الزید دستیار دبیرکل اتحادیه جهانی مسلمانان ملاقات کرد. در این دیدار، هر دو طرف در مورد پتانسیل همکاری بین (OIC) (MWL) بر اساس یادداشت تفاهم همکاری مشترک آنها که در سال ۲۰۲۰ امضا شده است، بحث و گفتگو کردند. دبیرکل سازمان همکاری اسلامی از اتحادیه جهانی مسلمانان به دلیل تلاش‌های ارزشمندش در ترویج گفتگو و تفاهم بین مردم از طریق شفاف سازی آموزه‌های تسامح آمیز اسلام تقدیر کرد. وی بر اهمیت سند مکه مکرمه که توسط بیش از ۱۲۰۰ عالم مسلمان در ماه مه ۲۰۱۹ صادر شد و توسط شورای وزیران خارجه سازمان همکاری اسلامی در چهل و هفتمین نشست آن در نیامی نیجر تصویب شد، تاکید کرد.

www.oic.org

www.oic.org

حوزه مجمع جهانی فقه اسلامی :

نماینده دائمی افغانستان در سازمان همکاری اسلامی از مجمع جهانی فقه اسلامی بازدید کرد.

دکتر قطب مصطفی سانو مدیرکل مجمع جهانی فقه اسلامی روز دوشنبه ۶ محرم الحرام سال ۱۴۴۵ هجری قمری مطابق با ۲۴ ژوئیه ۲۰۲۳ میلادی در مقر دبیرخانه کل مجمع در جده با سفیر دکتر شفیق صمیم نماینده دائمی جمهوری اسلامی افغانستان در سازمان همکاری اسلامی ملاقات کرد. ایشان ضمن تشکر از استقبال گرم مدیرکل از زحمات و تلاش های فراوان مجمع به مدیریت ایشان در خدمت به اسلام و مسلمین، به عنوان اولین مرجع فقهی جهان اسلام، از مجمع بازدید کرد.

مدیرکل نیز درخصوص اولین سفر علمای ملت به افغانستان به منظور گفتگو و ارتباط با علمای افغانستان و مقامات حاکم در مورد تعدادی از مسایل مورد توجه مردم افغانستان، تشکر و قدردانی نمود. ایشان همچنین در مورد سفر دوم هیأت علمای ملت به افغانستان در روزهای آینده به منظور ادامه گفتگو و مذاکره با علمای افغانستان و مقامات حکومتی صحبت و اشاره کردند این سفرها با هدف پیگیری گفتگوها با مقامات حاکم در مورد آخرین تحولات مرتبط با موضوعاتی از قبیل: آموزش زنان، مشارکت زنان در تلاش های عمرانی

دبیرکل بر اهمیت اتخاذ تدابیر قانونی لازم برای جرم انگاری چنین حملاتی با در نظر گرفتن اینکه اعمال آزادی بیان مستلزم وظایف و مسئولیت های ویژه ای است، تاکید کرد. وی همچنین تاکید کرد: هتک حرمت به نسخه های قرآن کریم و توهین به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و شئون اسلامی فقط یک اسلام هراسی معمولی نیست. علاوه بر این، او جامعه بین المللی را تشویق کرد که فوراً قوانین بین المللی را که به وضوح هرگونه حمایت از نفرت مذهبی را ممنوع می کند، اجرا کنند. وی با اشاره به اهمیت پایبندی به مفاد قطعنامه اخیر شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد در خصوص "مبارزه با نفرت مذهبی که به معنای تحریک به تبعیض، خصومت یا خشونت است" اشاره کرد.

www.oic.org

دبیرکل سازمان همکاری اسلامی هتک حرمت به یک نسخه از قرآن کریم در دانمارک را به شدت محکوم کرد و از وقوع مکرر تجاوز به مقدسات اسلامی ابراز تأسف کرد.

جناب آقای حسین براهیم طه، دبیر کل سازمان همکاری اسلامی، سوزاندن یک نسخه از قرآن کریم توسط یک گروه افراطی در مقابل سفارت عراق در کپنهاگ، پایتخت دانمارک را به شدت محکوم کرد. وی با ابراز نارضایتی عمیق از حوادث مکرر تجاوز به مقدسات اسلامی که به منزله دامن زدن به نفرت مذهبی، نابردباری و تبعیض است، نسبت به عواقب خطرناک آن هشدار داد.

وی مفاد بیانیه پایانی صادر شده توسط کمیته اجرایی OI C در نشست فوق العاده آن در تاریخ ۲ ژوئیه ۲۰۲۳ را یادآور شد که تصریح می کند این گونه اقدامات تحریک آمیز مغایر با روح مواد (۱۹) و (۲۰) میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی است و نمی توان آن را تحت عنوان آزادی بیان توجیه کرد. دبیرکل از دولت دانمارک خواست تا اقدامات لازم را برای جلوگیری از تکرار چنین اقدامات تحریک آمیزی و جلوگیری از عواقب آن اتخاذ کند

منعکس کند، بود. پس از گفتگوهای چهار روزه، این نشست با چندین توصیه به پایان رسید که به توسعه اقدامات بشردوستانه مشترک کمک می کند. مهم تر از همه: ضرورت برگزاری نشست مشورتی دوره‌ای بین کمیته اسلامی هلال بین‌المللی و نهادها و جمعیت‌های ملی هلال احمر و صلیب سرخ در کشورهای سازمان همکاری اسلامی و پذیرش آن به عنوان بستری برای آنها در چارچوب سازمان و لزوم مشارکت های دوجانبه و چند جانبه بین جوامع ملی و با کمیته اسلامی هلال بین المللی برای تقویت همکاری های مشترک در زمینه های توسعه و ارتقاء ظرفیت های انسانی و توسعه ای در کلیه وظایف اساسی جوامع ملی مرتبط با فعالیت های بشردوستانه. گفتنی است، پنجمین نشست مشورتی با حضور نمایندگان مجامع ملی ذیربط بیش از پنجاه کشور و کشورهای عضو سازمان همکاری اسلامی و همچنین مقامات ارشد کمیته بین المللی صلیب سرخ، فدراسیون بین المللی هلال احمر و سازمان عربی صلیب سرخ و هلال احمر برگزار شد.

<https://iifa-aifi.org/ar/html44392>

حوزه اریسکا :

فعالیت فرهنگی سازمان همکاری اسلامی در اندونزی:

سخنرانی مدیر کل اریسکا در پنل

هفته فرهنگی سازمان همکاری اسلامی-اندونزی: فعالیت های فرهنگی سازمان همکاری اسلامی (OI C-CA) توسط وزیر ورزش و جوانان اندونزی آقای دیتو آریاتجو و دستیار دبیرکل سازمان همکاری اسلامی در امور بشردوستانه، فرهنگی، اجتماعی و خانواده به طور رسمی در ۸ جولای ۲۰۲۳ راه اندازی شد. هفته فرهنگی در جاکارتا و استان کالیمانتن شرقی از تاریخ ۷ لغایت ۱۴ جولای ۲۰۲۳ برگزار گردید. این فعالیت فرهنگی، رویدادهای فرهنگی و هنری را

و پیشرفت، و ارتقای همکاری‌ها، ارتباط و یکپارچگی بین تمام اجزای مردم افغانستان که قبلاً توسط هیئت اعزامی مورد مذاکره قرار گرفته است انجام خواهد شد. وی در پایان با تجدید خوشبینی نسبت به تحقق اهداف سفر آتی هیأت علما، بر آمادگی کامل خود برای فراهم کردن تمامی امکانات لازم برای موفقیت این سفر تاکید کرد.

<https://iifa-aifi.org/ar/html44427>

شرکت مجمع در پنجمین اجلاس مشورتی کمیته اسلامی هلال بین‌المللی و جمعیت هلال احمر کشورهای سازمان همکاری‌های اسلامی

دکتر عبدالفتاح محمود آبنوف، رئیس اداره برنامه ریزی، همکاری های بین المللی و روابط خارجی به نمایندگی از مدیرکل مجمع در پنجمین جلسه مشورتی کمیته اسلامی هلال بین المللی و جمعیت های ملی هلال احمر کشورهای عضو سازمان همکاری اسلامی که در تاریخ ۵ تا ۸ محرم ۱۴۴۵ هجری قمری برابر با ۲۶-۲۳ ژوئیه ۲۰۲۳ در جده در هتل هیلتون در جده برگزار شد، شرکت کرد. هدف این نشست از طریق مقالات علمی مختلف و تجربیات عملی ارائه شده به کشورهای سازمان در زمینه کارهای خیریه و بشردوستانه، متحد کردن تلاش های سازمان های بشردوستانه و نهادهای خیریه فعال در زمینه کار بشردوستانه به گونه ای که در راستای کار بین‌المللی با تبادل تجربیات و دانش، تحول دیجیتالی جوامع ملی و اقدامات بشردوستانه را

عکس های تاریخی از شهرهای مقدس اسلامی و نمونه ای از آثار برگزیدگان در مسابقه بین المللی خوشنویسی ایرسیکا.

<https://www.ircica.org>

دیدار مورخ هنر دکتر والری گونزالس

متخصص هنر و فرهنگ اسلامی دکتر والری گونزالس، که دانشیار پژوهشی در SOAS، دانشگاه لندن، دانشکده هنر، گروه تاریخ هنر و باستان شناسی است، در تاریخ ۱ آگوست ۲۰۳۰ توسط مدیر کل پروفیسور محمود ارول کیلیچ در ایرسیکا مورد استقبال قرار گرفت. در این دیدار، فعالیت های ایرسیکا معرفی شد، دیدگاه ها و تجربیات تبادل شد و ظرفیت های همکاری مورد بحث قرار گرفت.

<https://www.ircica.org>

پشتیبانی علمی از هشتمین مدرسه تابستانی بین المللی ILEM

مدیر کل ایرسیکا در مراسم افتتاحیه هشتمین مدرسه تابستانی انجمن بین المللی مطالعات آکادمیک (ILEM) در ۲۴ ژوئیه ۲۰۲۳ در استانبول سخنرانی علمی ارائه داد. ۴۰ استاد دانشگاه از ۱۵ کشور جهان در این برنامه که به

با تاکید بر تنوع فرهنگی جهان اسلام، نقش مهمی که هماهنگی و گفتگوی بین ادیان در ترویج صلح، بردباری و انسجام اجتماعی ایفا می کند، نیاز به تقویت فراگیری و هماهنگی و ترویج ارزش ها و اصول مشترک کشورهای عضو سازمان همکاری اسلامی را برجسته نمود. جلسه بازیابی و اصلاح فعالیت های فرهنگی سازمان همکاری اسلامی در سال ۲۰۲۲ در اوگاندا برگزار شده بود.

مدیرکل ایرسیکا که برای سخنرانی در پنلی با عنوان "پذیرش تنوع فرهنگی و هماهنگی برای جامعه ای روشنتر" که در دانشگاه محمدیه، کالیمانتان تیمور در ۱۰ ژوئیه ۲۰۲۳ برگزار شد، دعوت شده بود، سخنرانی کرد.

مدیرکل پروفیسور کیلیچ در سخنرانی خود تحلیلی از همبستگی بین موضوعات موجود در برنامه های کاری ایرسیکا و تنوع هنرها و فرهنگ ها در جهان اسلام ارائه کرد. از دیگر سخنرانان این پنل، سفرای کشور قطر و اتحادیه اروپا در اندونزی، مقامات بلندپایه کشورهای عضو سازمان همکاری اسلامی و دولت اندونزی بودند. قبل از شروع پنل، یادداشت تفاهم همکاری توسط پروفیسور محمود ارول کیلیچ، مدیر کل ایرسیکا و پروفیسور بامبانگ ستیاجی، رئیس دانشگاه محمدیه، کالیمانتان تیمور (UMKT) امضا شد که اساس همکاری دانشگاهی بین دو موسسه را پی ریزی کرد. ایرسیکا با دو نمایشگاه به برنامه OIC-CA کمک می کند:

سخنرانی اصلی را ایراد کرد. سخنرانی افتتاحیه توسط پروفسور آل مکین، رئیس دانشگاه دولتی اسلامی (دانشگاه اسلام نگری - UI N) یاقوت چولیل قوماس، وزیر دین جمهوری اندونزی؛ پروفسور دکتر امین سویتنو، رئیس آژانس تحقیقات و آموزش وزارت دین اندونزی ارائه شد. موضوعات فرعی جلسات این سمپوزیوم سه روزه عبارت بودند از: اعتدال دینی و خرد محلی، دموکراسی و اعتدال مذهبی در جامعه دیجیتال، تعامل بین ادیان در ادبیات و میراث؛ ساخت هویت دینی که در ادبیات و میراث بازتاب یافته است، پایتخت جدید اندونزی و چالش های جدید در زندگی مذهبی؛ پویایی دموکراسی در تنوع فرهنگی و مذهبی؛ تضاد و دیپلماسی - چارچوب های تاریخی و متنی.

پس از شش سخنرانی ارائه شده توسط نمایندگان وزارتخانه ها و دانشگاه ها در طول جلسات عمومی، در مجموع ۹۸ مقاله در ۴-۵ جلسه کاری موازی که به هر موضوع اختصاص داده شده بود ارائه شد. نتیجه، مجموعه ای وسیع و غنی از ادبیات جدید با تأکید بر حوزه مذهبی و اجتماعی جنوب شرقی آسیا خواهد بود.

نمونه ای از عناوین مقالات می تواند جهت گیری های موضوعی را نشان دهد: «کاوش در تعاملات بین مذهبی: چشم اندازهایی برای تحقیق عقلانی و آموزش مشترک بین سنت های هندو و اسلامی»، محمد میدلاج مسرور، «ترویج بردباری در میراث معنوی علیشیر ناوی»، بختیار تورسونوف. «هماهنگی بین مذهبی در اندونزی از طریق اجرای مفهوم وحدت الادیان توسط ابن عربی»، م. حسن حمید، حلیا ملیتی، «برداشت عدالت و بافندگی هویت ملی: اصل اساسی اعتدال دینی در شبکه نسخه های خطی اسلامی سازی مجمع الجزایر»، اسمان عزیز؛ «تعامل فکری و فرهنگی بین مذهبی در دوران مغول

"بازاندیشی هنرها و زیبایی شناسی در جهان اسلام: مفاهیم، نظریه ها و عملکردها" اختصاص دارد، تدریس می کنند. ایرسیکا از هشتمین مدرسه تابستانی بین المللی I LEM، به طور مشترک با انجمن جوانان همکاری اسلامی (O I C - I C Y F)، ریاست جمهوری ترکیه برای ترک های خارج از کشور و جوامع مرتبط (YTB)، دانشگاه فاتح سلطان مهمت و کیف و سایر سازمان ها حمایت علمی می کند. پس از سخنرانی مدیر در مراسم افتتاحیه، پروفسور علی دوست ارطغرول رئیس بخش معماری ایرسیکا در پانل I C Y F مقاله ای با موضوع مبانی زیبایی شناسی میراث فکری اسلامی ارائه کرد.

<https://www.ircica.org/activities/education/training-th-internat8programs/academic-support-to-the->

چهارمین سمپوزیوم بین المللی ادبیات و میراث دینی که توسط وزارت دین اندونزی و ایرسیکا

چهارمین سمپوزیوم بین المللی ادبیات و میراث دینی (ISLAGE) توسط مرکز تحقیق و توسعه ادبیات و میراث دینی وابسته به آژانس تحقیقات و آموزش وزارت دین اندونزی در یوگیاکارتا و به صورت آنلاین در تاریخ ۴-۲ آگوست ۲۰۲۳ برگزار شد.

ایرسیکا یکی از شرکای همکار، همراه با آژانس ملی تحقیق و نوآوری (BRIN) اندونزی بود. در مراسم افتتاحیه سمپوزیوم، دستیار مدیر کل ایرسیکا پروفسور ابوبکر عبدالله سنگوره از جانب مدیر کل پروفسور محمود ارول کیلیچ،

بهره‌مند شده‌اند. مساحتی به وسعت ۵۵ هکتار در دو روز اول تحت پوشش قرار گرفته است و برنامه‌هایی برای ادامه احیای جنگل‌ها تا ۱۰۰ هکتار است.

در این برنامه بهترین شیوه های کاشت درخت و همچنین استراتژی ها و مکانیسم های مربوط به آن، مبارزه با بیابان زایی و افزایش تاب آوری اکوسیستم برای حفظ تنوع زیستی، که یکی از اولویت های استراتژیک تعریف شده توسط سازمان برای خدمت به کشورهای عضو است، مورد بررسی قرار گرفت.

<https://icesco.org/en>

در قلب نواکشوط... رونمایی از لوح یادبود شعر مدیر کل آیسسکو

در ادامه مراسم بزرگداشت نواکشوط به عنوان پایتخت فرهنگی جهان اسلام، از لوح یادبود شعر «گل پایتخت های فرهنگی، رونمایی شد. این شعر توسط دکتر سلیم المالک، مدیر کا آیسسکو، در مراسم افتتاحیه این جشن در یک رویداد فرهنگی بزرگ که تحت حمایت و ریاست آقای محمد ولد الغزوانی، رئیس جمهور جمهوری اسلامی موریتانی برگزار شد، سروده و خوانده شد.

در این مراسم که در روز جمعه ۴ آگوست ۲۰۲۳ در میدان لیبرته در مرکز پایتخت برگزار شد، خانم فاطمیتو عبدالمالیک، رئیس منطقه نواکشوط، تاکید کرد که لوح یادبود شعر "گل پایتخت های فرهنگی" " یک ارزش افزوده

در شبه جزیره هند، محمد نیهاد، "آموزش فرهنگی پاسخگو در آموزش اسلامی: یک مدل یادگیری دموکراتیک برای یک جامعه متکثر.

<https://www.ircica.org>

حوزه آیسسکو:

آیسسکو برنامه ای برای کاشت ۵۰۰۰۰۰ درخت در توگو راه اندازی کرد

روز دوشنبه (۷ اوت ۲۰۲۳)، سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی جهان اسلام برنامه ای را با هدف کاشت ۵۰۰۰۰۰ درخت در جمهوری توگو با مشارکت کمیسیون ملی توگو برای آیسسکو، به عنوان بخشی از فعالیت های با هدف حمایت از کمپین احیای جنگل توگو ۲۰۲۳، انجام داد.

این برنامه چهار روزه شاهد گردهمایی و آموزش مردم محلی برای کاشت صمغ و گونه های مختلف بود. علاوه بر این، مردم محلی همچنین از فعالیت های افزایش آگاهی در مورد اهمیت حفاظت از محیط زیست و احیای جنگل های مناطق آسیب دیده از بیابان زایی، مدیریت بهره برداری از منابع طبیعی، احیای زمین های تخریب شده، ترویج بهترین شیوه های کشاورزی برای کمک به دستیابی به درآمد پایدار و توسعه در Kpal i né و sokodé ، Tsévi é در توگو

تهران (پانا) - کمیسیون ملی آیسسکو در جمهوری اسلامی ایران در محکومیت اسائه ادب به ساحت مقدس قرآن کریم در سوئد و دانمارک، بیانیه‌ای به ۳ زبان فارسی، عربی و انگلیسی صادر کرد.

به گزارش مرکز امور بین‌الملل و مدارس خارج از کشور وزارت آموزش و پرورش؛ بیانیه ۳ زبانه کمیسیون ملی آیسسکو در جمهوری اسلامی ایران ذیل وزارت آموزش و پرورش در محکومیت اسائه ادب به ساحت مقدس قرآن کریم در سوئد و دانمارک به شرح زیر است:

“این روزها بار دیگر شاهد آن هستیم که جریان لیبرالیسم و سکولاریسم و پلورالیسم تحت لوای آزادی ولی با افراطی‌گری در سوئد و دانمارک، حرکتی شوم و ضدتمدنی را دامن زده و به کتاب آسمانی و مقدس قرآن کریم، جسارت نموده‌اند. اسائه ادب عوامل استکبار جهانی به کلام نورانی خداوند عز و جل، اهانتی آشکار به ۲ میلیارد مسلمان در جهان به شمار می‌رود. صدور به اصطلاح مجوز برای اینگونه اقدامات شنیع در حقیقت مجوزی برای لشکرکشی و حمله به اعتقادات و مقدسات ملت‌های مسلمان و شهروندان مسلمان ساکن اروپا است. کمیسیون ملی آیسسکو در جمهوری اسلامی ایران، این توحش فرهنگی به ساحت مقدس قرآن کریم را شدیداً محکوم می‌نماید و از دولت‌های سوئد و دانمارک می‌خواهد تا ضمن احترام به اعتقادات مسلمانان نسبت به تسلیم عاملان این عمل شنیع به دستگاه قضائی کشورهای اسلامی برای محاکمه و اشد مجازت، اقدام نمایند و برنامه‌های فوری و موثر قانونی را جهت جلوگیری از انجام اینگونه حرکت‌های اسلام‌هراسی و مخالف همزیستی مسالمت‌آمیز، عملی گردانند.”

منبع: کمیسیون ملی آیسسکو در جمهوری اسلامی ایران

برای میدانی بود که در قلب پایتخت قرار داشت و بازدیدکنندگان از سراسر موریتانی به آن رفت و آمد داشتند. آیسسکو در این مراسم توسط دکتر احمد سعید باه، مشاور مدیر کل سازمان در امور مشارکت‌ها و همکاری‌های بین المللی و ناظر دبیرخانه عمومی کمیسیون‌ها و کنفرانس‌های ملی حضور داشت و توضیح داد که ایجاد این لوح یادبود در یک مکان مرکزی در پایتخت یکی از مهم‌ترین گام‌ها در تجلیل از نوآکثو به عنوان پایتخت فرهنگی جهان اسلام است. همچنین در این مراسم از لوح درخواستی «دژول» به تنوع فرهنگی که توسط جشنواره در مارس ۲۰۲۳ با مشارکت این سازمان راه اندازی شد، رونمایی شد.

<https://icesco.org/en>

بیانیه کمیسیون ملی آیسسکو در جمهوری اسلامی ایران در محکومیت اسائه ادب به ساحت مقدس قرآن کریم در سوئد و دانمارک

۳ مرداد ۱۴۰۲

کشورها از نظر جغرافیایی، جمعیتی یا اقتصادی متفاوت، اما همه شهرهای خلاق متعهد به توسعه و مبادله بهترین شیوه های نوآورانه برای ترویج صنایع خلاق، تقویت مشارکت در

زندگی فرهنگی و ادغام فرهنگ در سیاست های توسعه شهری پایدار هستند. ناگفته نماند که شهرهای حاضر در این برنامه می توانند مقاصد سفر جذابی برای مسافر علاقه مند به تخصص خلاق شهرها و همچنین موارد دیگر باشند.

از طرف یونسکو در ایران شهرهای سنندج موسیقی، رشت غذا، اصفهان و بندرعباس صنایع دستی و هنرهای سنتی بعنوان شهرهای خلاق شناخته شده اند.

پیشنهادات و ملاحظات :

❖ شهر خلاق شهرهایی هستند که بالقوه دارای هنر و یا محصولی باشند و از طریق روش های جدید و خلاقانه این محصول یا هنر را در فرایند تولید، فروش، آموزش ارائه دهند و بدین واسطه این محصول یا هنر خود را در شبکه بین شهرهای عضو افزایش دهند.

❖ شهرهای ثبتي در یونسکو می توانند تجربیات خویش را به اشتراک بگذارند و فرصت های جدیدی را با شهرهای دیگر بر روی یک پلت فرم جهانی، به ویژه برای فعالیت های مبتنی بر مفاهیم "اقتصاد خلاق" و "گردشگری خلاق"، ایجاد نمایند.

حوزه یونسکو :

شناخت شهرهای خلاق یونسکو و میزبانی این اجلاس از سوی کشور تایلند

با عنایت به آغاز ثبت نام معرفی شهرهای علاقه مند برای میزبانی اجلاس شهرهای خلاق یونسکو ۲۰۲۵ تایلند آمادگی خود را برای میزبانی این اجلاس اعلام کرد. با توجه به اینکه تا کنون ۵ شهر تایلند پوکت (شهر خلاق آشپزی و غذا) - چیانگ مای (شهر خلاق صنایع دستی) - بانکوک (شهر خلاق طراحی) - سوخوتای (شهر خلاق هنرهای محلی) - پتچبور (شهر خلاق آشپزی و غذا) در لیست شهرهای خلاق سازمان یونسکو ثبت شده اند و با توجه به اینکه در بین شهرهای فوق چیانگ مای از زیرساخت های لازم برای برگزاری این نشست را دارا بوده و از طرفی خودش نیز جزو شهرهای خلاق میباشد از این رو شهر چیانگ مای را برای میزبانی این اجلاس معرفی شده است.

شبکه شهرهای خلاق یونسکو (UCCN) یک برنامه شهری شاخص یونسکو است که در سال ۲۰۰۴ برای ارتقای همکاری بین شهرهایی که فرهنگ و خلاقیت را به عنوان محرک های استراتژیک، پایدارتر و فراگیرتر توسعه شهری پایدار می شناسند، راه اندازی شد.

در حال حاضر تقریباً ۳۰۰ شهر از حدود ۹۰ کشور به این شبکه پیوسته اند. هدف این شبکه تقویت همکاری بین المللی متقابل بین شهرهای عضو است که متعهد به سرمایه گذاری در خلاقیت به عنوان محرک برای توسعه شهری پایدار، شمول اجتماعی و نشاط فرهنگی هستند.

این برنامه بر هفت موضوع خلاق صنایع دستی و هنرهای سنتی، طراحی و معماری شهری، فیلم، غذا، ادبیات، هنرهای چند رسانه ای و موسیقی تمرکز دارد. این درحالیست که

پوشش می‌دهد می تواند با هماهنگی شهرداری ها، شهرهای بیشتری را به عضویت در این شبکه در آورد.
منبع: رایزنی فرهنگی ج.ا.ایران در بانکوک

گروه تواشیح «قدر» سفیر صلح و دوستی کمیسیون ملی یونسکو در ایران شد

مراسم اعطای نشان صلح و دوستی به اعضای گروه تواشیح قدر با حضور جمعی از مدیران و مسئولان سیاسی و فرهنگی کشورمان برگزار و طی آن علاوه بر اعطای این نشان، از تمبر یادبود این گروه با حضور مدیرعامل شرکت پست ایران رونمایی شد.

به گزارش کمیسیون ملی یونسکو- ایران به نقل از ایکننا، مراسم معرفی اعضای گروه تواشیح بین‌المللی قدر به عنوان سفیر صلح و دوستی کمیسیون ملی یونسکو- ایران، شامگاه پنجشنبه ۲۲ تیر ۱۴۰۲ با حضور ناصر کنعانی، سخنگوی وزارت امور خارجه، محمود لیایی، معاون وزیر ارتباطات و مدیرعامل شرکت پست ایران، هدی زارع، مشاور علمی کمیسیون ملی یونسکو- ایران و مدیران ارشد بنیاد بین‌المللی تکریم ادیان و مذاهب، جمعی از اساتید، پیشکسوتان و فعالان قرآنی کشور در حسینیه شماره ۲ جماران برگزار شد.

در ابتدای این مراسم که پرچم مقدس گنبد علوی نیز به نمایش گذاشته شد، محمدرضا پورزرگری، قاری بین‌المللی کشور و از اعضای گروه تواشیح قدر به تلاوت آیاتی از کلام‌الله مجید پرداخت.

در ادامه محمدمهدی مؤمنی‌ها، دبیرکل بنیاد بین‌المللی تکریم ادیان و مذاهب نیز به بیان نکاتی در مورد فلسفه اعطای نشان صلح و دوستی یونسکو پرداخت و گفت: بنیاد بین‌المللی تکریم ادیان و مذاهب بر اساس فعالیت‌ها و دستورات عمل‌هایی که در حوزه‌های مختلف و بر اساس منویات مقام معظم رهبری دارد، اقدامات بسیاری انجام داده

❖ از آنجائیکه تایلند در حال تلاش برای جهانی کردن آشپزخانه حلال است، ایران می تواند با بهره‌مندی از این

برند که در شهر رشت می باشد گسترش فعالیت در حوزه‌هایی از جمله «خوراک حلال» دستاوردهای خوبی را در زمینه رونق اقتصادی محقق نماید.

❖ اصلی‌ترین مشکلی که در زمینه جذب و پرورش استعداد‌های خلاق در شهرهای ایران وجود دارد، نبود تضمین مناسب برای بازگشت سرمایه است، رفع این مشکل با افزایش آگاهی عمومی و حمایت گسترده از استعداد‌های نو امکان‌پذیر است.

❖ با توجه به راه اندازی اداره خلاقیت و نوآوری شهرداری اصفهان و تشکیل دبیرخانه شهرخلاق، می بایست ارتباط اصفهان با شهرهای خلاق را توسعه و مکانی برای پژوهش کاربردی در باره ظرفیت‌های صنایع خلاق در توسعه پایدار بوجود آورد.

❖ یونسکو شهرداری هر شهر را به عنوان متولی اصلی می‌شناسد. بنابراین شهرداری‌ها برای آغاز کار، انجام مراحل ثبت و تحقیقات در این زمینه مطالعاتی می توانند فعال گردند.

❖ وزارت میراث فرهنگی و گردشگری می تواند از همه ظرفیت‌ها برای ثبت شهرها به عنوان شهرخلاق استفاده نماید. شبکه شهرهای خلاق یونسکو، که ۷ حوزه را

است. حقوق بشری که آنها ادعا و ترویج می کنند با اهانت به مقدسات دیگران در تعارض است. جمهوری اسلامی چنین چیزی را برنخواهد تایید و در این زمینه حداکثر تلاش خود را انجام خواهد داد و از ظرفیت های موجود در حوزه جهان اسلام در ارتباط با دیگر کشورهای اسلامی و سازمان های بین المللی از جمله سازمان ملل متحد و شورای حقوق بشر برای مقابله با چنین برخوردهایی استفاده خواهد کرد.

در بخش دیگری از این مراسم نشان سفیر صلح و دوستی کمیسیون ملی یونسکو- ایران به اعضای گروه تواشیح قدر اعطا شد. این نشان با حضور ناصر کنعانی، سخنگوی وزارت امور خارجه، محمود لیبی، معاون وزیر ارتباطات و مدیرعامل شرکت پست ایران، علیرضا ابوالفضلی، رئیس هیئت مدیره بنیاد بین المللی تکریم ادیان و مذاهب، محمدمهدی مؤمنی ها، دبیرکل بنیاد بین المللی تکریم ادیان و مذاهب و هدی زارع، مشاور علمی کمیسیون ملی یونسکو- ایران، به اعضای گروه تواشیح قدر شامل محمدرضا پورزرگری، محمدرضا جنتی، علی اصغر برومند، محمد سلیمی و احمد لیبی اعطا شد. همچنین در ادامه این مراسم از تمبر گروه تواشیح قدر نیز رونمایی شد.

<https://fa.unesco.org/%d8%af%d8%b1%d9%88%d9%87-%d8%aa%d9%88%d8%a7%d8%b4%db%8c%d8%ad-%d9%82%d8%af%d8%b1-%d8%b3%d9%81%db%8c%d8%b1-%d8%b5%d9%84%d8%ad-%d9%88-%d8%af%d9%88%d8%b3%d8%aa%db%8c-%da%a9%d9%85%db%8c%d8%b3>

توافق سه ساله بین نروژ و یونسکو : ۴۵ میلیون دلار برای آموزش

آدری آزوله مدیرکل یونسکو و هاوور هیویدبرگ سفیر نروژ در یونسکو، اولین قرارداد همکاری سه ساله بین یونسکو و نروژ را امضا کردند. نروژ برای تامین مالی برنامه های آموزشی در سراسر جهان ۴۵ میلیون دلار کمک داوطلبانه ارائه خواهد کرد.

و در بیش از ۶۰ کشور دنیا فعالیت فرهنگی و هنری و مذهبی دارد.

وی افزود: یکی از اقدامات این بنیاد معرفی سفیران صلح و دوستی است که در راستای حمایت از مجموعه ها و افراد شاخص در حوزه های مختلف است که با همکاری کمیسیون ملی یونسکو- ایران انجام می شود. این برای نخستین بار است که نشان سفیران صلح و دوستی به یک گروه تقدیم می شود.

مؤمنی ها بیان کرد: اگر در حوزه هنر به یک نفر نشان سفیر صلح و دوستی دهیم دیگر به سایر افراد فعال در آن حوزه نشان نخواهیم داد، یعنی به شکل شاخص و به صورت یک حکم در هر حوزه در نظر گرفته شده است. در حوزه تواشیح و جمع خوانی عزیزان دیگری هم هستند که زحمت کشیده اند، اما با توجه به قدمتی که گروه قدر دارد و شاخص هایی که برای ما اهمیت داشته انتخاب شده است.

پیگیری های دستگاه دیپلماسی در مورد هتک حرمت قرآن سخنرانی ناصر کنعانی، سخنگوی دستگاه دیپلماسی بخش

دیگری از برنامه های این مراسم بود. کنعانی اظهار داشت: اهانت کنندگان به قرآن کریم و کشورها و دولت هایی که زمینه های چنین اقدامات جهالت آمیز و کینه توزانه ای را فراهم می کنند باید بدانند که چنین اقداماتی در تضاد مفاد منشور ملل متحد و در تضاد با اصول مربوط به حقوق بشر

آنها با تزریق بودجه کلان و ترسیم اهدافشان، دقیقاً به کنترل و مدیریت افکار و تمایلات بشری جهانی می پردازند. طبق قوانین تعهدآور بین المللی هیچ کشوری نمی تواند در امورات داخلی کشور دیگری دخالت نماید، در حالیکه سازمان های موجه و سفیدی مانند یونسکو از کمک های مالی دیگر کشورها بهره می برند، این امکان برای برخی کشورها ایجاد می شود تا با ابزارهای فرهنگی و بسیار نرم، افکار مردمان دیگر کشورها را تحت هدایت و مدیریت خود درآورند. چرا که بیشتر کشور های جهان عضو یونسکو هستند و نسبت به آن تعهد دارند، لذا تزریق بودجه و ترسیم خط مشی مدیریت در یونسکو به کشورگشایی نوین برخی کشورهای سلطه جو با ابزار فرهنگی و آموزشی منجر می گردد. در واقع به نوعی قوانین آمره بین المللی هم دور زده می شوند. همینطور ظرفیت و فرصتی است تا کشورمان بتواند از این مسیر به منظور معرفی و اشاعه فکر و اندیشه مطلوب خویش از ظرفیت های یونسکو یا حتی برای خنثی سازی برنامه های غیر مطلوب، اقدامات لازم را شروع و پیگیری نماید. تقویت ساز و کارهایمان در یونسکو یکی از بهترین موارد امکان پذیر است.

میراث جهانی یونسکو در بوسنی و هرزگوین

دوازدهم جولای سال ۱۹۹۳، بوسنی و هرزگوین به عضویت سازمان یونسکو در آمد. طبق مندرجات سایت رسمی

به نقل از آجودی، یونسکو با این توافق چند ساله استثنایی که نشان دهنده مشارکت و اعتماد با نروژ و همچنین ارتباط برنامه های آموزشی که توسط سازمان ما به اشتراک می گذاریم افتخار می کند. هیچ صلحی و هیچ گونه توسعه پایداری بدون آموزش وجود ندارد. به لطف این بودجه از نروژ، یونسکو اقدام خود را در سراسر جهان برای تضمین حق همه در زمینه کیفیت یادگیری مادام العمر انجام خواهد داد. همچنین آن بیته تاوینریم وزیر توسعه بین الملل نروژ بیان داشت که آموزش برای دستیابی به کاهش فقر، برابری جنسیتی و اقدامات اقلیمی اساسی است. ما در حال افزایش حمایت خود و ورود به یک توافق طولانی مدت با یونسکو هستیم. اجازه بدهید باهم آموزش با کیفیت خوب را برای همه ارتقاء دهیم. نروژ از بودجه برنامه آموزش یونسکو از سال ۲۰۲۳ تا ۲۰۱۵ حمایت خواهد کرد و به طور قابل توجهی طرح های یونسکو را در زمینه های آموزش افزایش خواهد داد. نروژ در سال ۲۰۲۲ مبلغ ۲۰ میلیون دلار در زمینه حمایت از اقدامات فرهنگی، میراث و آزادی مطبوعات به یونسکو کمک مالی کرده است. به خصوص در زمینه آموزش های جامع جنسی، بهداشت مدارس و جلوگیری از خشونت و زورگویی.

<https://www.unesco.org/en/articles/unprecedented-3-year-agreement-between-norway-and-unesco-us-45-million-education?hub=701>

نظر کارشناسی:

به نظر می رسد کشورهای اسکاندیناوی به فهم مهم و پر اهمیت راهبرد استراتژیک فرهنگی بین المللی رسیده اند که سازمان های بین المللی معتبر مانند یونسکو، بهترین و کم هزینه ترین ابزار مفید برای تامین اهداف سیاسی و امنیتی شان در سطح بین المللی و عمق نزدیک و دور دست می باشد.

یونسکو، ۴ سایت در بوسنی و هرزگوین در فهرست میراث

سایت های میراث جهانی

۱. اولین سایت، منطقه پل قدیمی شهر موستار که در بیست و نهمین نشست یونسکو در سال ۲۰۰۵ در فهرست جهانی ثبت شد.

استاری موست (پل قدیمی) به همراه شهر قدیمی موستار یکی از مشهورترین نقاط دیدنی بوسنی است. این پل بر روی رودخانه نرتوا ساخته شده و پس از تخریب پل قدیمی اصلی در جنگ بوسنی که بیش از ۴۰۰ سال پابرجا بود، در سال ۲۰۰۴ بازسازی شد. این پل نمادی از تولد دوباره موستار از گذشته ویرانگر آن است و دارای ویژگی های معماری پیش از عثمانی، عثمانی شرقی، مدیترانه و اروپای غربی است.

۲. پل محمد پاشا سوکولوویچ در ویشگراد در سال ۲۰۰۷ در این فهرست ثبت شده.

پل محمد پاشا سوکولوویچ که در سال ۱۵۷۷ ساخته شد. این بنا یک پل تاریخی در ویشگراد است که بر روی

جهانی و ۱۰ سایت دیگر در فهرست آزمایشی یونسکو ثبت شده اند. ۵ پرونده در فهرست میراث ناملموس و ۲ پرونده نیز در مجموعه حافظه جهانی ثبت شده است.

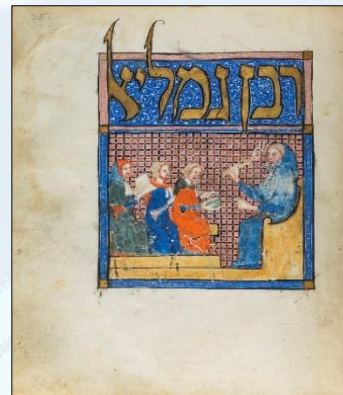
مجموعه حافظه جهانی

۱. مجموعه نسخ خطی کتابخانه غازی خسرو بگ

مجموعه نسخ خطی کتابخانه غازی خسرو بگ در ساریوو شامل ۱۰۵۸۵ واحد از نسخه های خطی منحصر به فرد است که شامل حدود ۲۰۰۰۰ متن در زمینه های علوم اسلامی، زبان های شرقی، فلسفه، منطق، تاریخ، پزشکی علوم، ریاضیات، نجوم و غیره می شود. از آنجایی که عمده مجموعه های مشابه مؤسسه شرق شناسی و کتابخانه ملی بوسنی و هرزگوین در جریان جنگ داخلی این کشور (۱۹۹۲-۱۹۹۵) تخریب شده، این مجموعه ارزشمندترین مجموعه نسخه های خطی اسلامی در منطقه بالکان در حال حاضر است.

نسخه خطی هاگادا ساریوو

Haggadah ساریوو نشان دهنده نمونه ای نفیس از هنر تذهیب و تزئینی عبری قرون وسطی است. این اثر یک نسخه خطی است که روی پوست نوشته شده و با هنر تذهیب آراسته شده

است. Haggadah ساریوو از معروف ترین و زیباترین دست نوشته های عبری تذهیب شده از قرون وسطی در جهان است.

۴. جدیدترین محلی که به این فهرست اضافه شد، جنگل

های ساحلی راش در سال ۲۰۲۱ بود، که به عنوان سایت جنگل های راش باستانی و اولیه کوه های کارپات و سایر مناطق اروپا ثبت شده و بین ۱۸ کشور اروپایی مشترک است. جنگل های ساحلی راش یک میراث طبیعی است، در حالی که سه سایت دیگر مکان های فرهنگی هستند.

فهرست آزمایشی سایت های میراث جهانی

علاوه بر مکان های ثبت شده در فهرست میراث جهانی، کشورهای عضو می توانند فهرستی از مکان های آزمایشی را که ممکن است برای نامزدی در نظر گرفته شوند را نیز ارائه کنند. نامزدی برای فهرست میراث جهانی تنها در صورتی پذیرفته می شود که سایت قبلاً در فهرست آزمایشی ثبت شده باشد. همانطور که در سال ۲۰۲۱، بوسنی و هرزگوین ده سایت را در فهرست آزمایشی خود ثبت کرد.

۱. سارایوو - نماد منحصر به فرد چند فرهنگی جهانی -
شهر باز مداوم

۲. غار ویترنیتسا Vjetrenica

۳. مجموعه طبیعی و معماری یایتسه Jajce

۴. سایت شهری تاریخی پوچیتلی Počitelj

۵. مجموعه طبیعی و معماری بلاگای

۶. مجموعه طبیعی و معماری بلیدینیه Blidinje

رودخانه درینا در شرق کشور جاری است. این پل توسط معمار درباری، میمار سینان به دستور وزیر اعظم محمد پاشا سوکولوویچ ساخته شده است. ۱۱ طاق پل به عنوان یک ظرافت منحصر به فرد توصیف شده است و یکی از بهترین نمونه های باقی مانده از معماری عثمانی در کشور است.

۳. کتیبه های سنگ قبرهای قرون وسطایی استچاک در

سال ۲۰۱۶ در فهرست میراث جهانی یونسکو ثبت شد. استچاک نام سنگ قبرهای مربوط به دوران قرون وسطا است که در بوسنی و هرزگوین و مناطق مرزی کرواسی، مونته نگرو و صربستان پراکنده است. حدود ۶۰،۰۰۰ مورد در مرزهای بوسنی و هرزگوین یافت شده و مابقی ۱۰،۰۰۰ مورد در کرواسی (۴،۴۰۰)، مونته نگرو (۳،۵۰۰) و صربستان (۲،۱۰۰) در بیش از ۳،۳۰۰ محل یافت شده است. یکی از بهترین مجموعه حفظ شده از این سنگ قبرها به نام Radimlja در غرب Stol ac در بوسنی و هرزگوین است.

معیاری برای زیبایی و راحتی فضای داخلی خانه و سنتی است که حس اجتماع و تعلیق را ایجاد می کند.

۳. سنت های پرورش اسب لیبیزان : سنت های پرورش اسب لیبیزان، ابتدا برای پرورش اسب برای دربار امپراتوری هابسبورگ در وین مورد استفاده قرار گرفت، اما امروزه اسب لیبیزان نقش ویژه ای در زندگی فرهنگی و اجتماعی روزمره جوامع در مناطق روستایی ایفا می کند. آنان در رویدادها، جشنواره ها، راهپیمایی کارناوال و رژه گنجانده می شوند.

۴. سنت چیدن گیاه ایوا در کوه اوزرن : در ۱۱ سپتامبر هر سال، روز سر بردن سنت جان بابتیست، اهالی روستاهای اطراف کوه اوزرن برای چیدن علف ایوا به گوستیلی می روند. روستاییان از هر گروه اجتماعی، جنسیتی و سنی پس از پیاده روی روی تپه ها، به صورت فردی و گروهی علف های ایوا را می چینند.

۵. زمیانیه دوزی زنان روستاهای منطقه زمیانیه: زمیانیه دوزی تکنیک خاصی است که توسط زنان روستاهای زمیانیه در بوسنی و هرزگوین انجام می شود. به طور سنتی، زمیانیه دوزی برای تزئین لباس های زنانه و

وسایل خانه از جمله لباس عروس، روسری، لباس و ملحفه استفاده می شود. مشخصه اصلی استفاده از نخ آبی

۷. مجموعه طبیعی و معماری استولاتس Stolac

۸. ذخیره گاه طبیعی - جنگل باستانی پروچیتسا "Perućica"

۹. گورستان یهودیان در ساریوو

۱۰. مجموعه آبشارهای تراورتن در مارتین برود - پارک ملی یونا

پرونده های ثبت شده در فهرست میراث ناملموس

۱. مسابقه چمن زنی سفارشی در کوپرس : مهمترین رویداد اجتماعی در شهرداری کوپرس مسابقه سالانه چمن زنی است که در ماه ژوئیه در یک چمنزار خاص به نام سترلیانیتسا که نام محلی این رسم نیز هست برگزار می شود. مسابقه شامل چمن زنی دستی چمن با استفاده از داس است و بر اساس زمان، تلاش و مقدار چمن زنی قضاوت می شود زیرا بردن چمن در چنین ارتفاعی به قدرت و تکنیک خاصی نیاز دارد.

۲. منبت کاری شهر کونیتس: منبت کاری کونیتس یک صنعت هنری با سنت دیرینه در شهر کونیتس است. حکاکی های چوبی - که شامل مبلمان، فضای داخلی پیچیده و اشیاء تزئینی کوچک است - به دلیل نقوش حکاکی شده با دست و هویت کلی بصری خود متمایز هستند. منبت کاری، شکل دهنده فرهنگ جامعه محلی،

یو. جون، سفیر جمهوری بلاروس در جمهوری ازبکستان. مارینیچ، و دیگران بودند.

در همان روز، سهیل خان در نشست با موضوع "همکاری در کشاورزی و تضمین امنیت غذایی مانند همکاری منطقه به منطقه بین کشورهای سازمان همکاری شانگهای" شرکت کرد. این نشست همچنین شامل مذاکرات B۲G و B۲B در مورد تجارت الکترونیک، اقتصاد سبز، حمل و نقل و لجستیک، تحول دیجیتال، همکاری منطقه به منطقه، سرمایه گذاری، همکاری صنعتی و سایر موضوعات اولویت بود.

www.sco.org

دیدار سفیر جدید امارات در چین با دبیر کل سازمان همکاری شانگهای

در ۱۸ جولای ۲۰۲۳، ژانگ مینگ، دبیر کل سازمان همکاری شانگهای با حسین بن ابراهیم آل حمادی، سفیر جدید امارات متحده عربی در جمهوری خلق چین دیدار کرد. سفیر حمادی گفت که طرف عربی به کار سازمان همکاری شانگهای امتیاز بالایی می دهد و مایل است در فعالیت های سازمان همکاری شانگهای فعالانه شرکت کند و همکاری دوستانه را تعمیق بخشد. ژانگ مینگ به آمب تبریک گفت. حمادی در مورد انتصاب جدید خود گفت که دبیرخانه مایل است کمک های لازم را به طرف عربی برای مشارکت در همکاری های دوجانبه سودمند سازمان همکاری شانگهای ارائه کند. یادداشتی برای اعطای وضعیت شریک گفتگوی

تیره با رنگ های گیاهی، برای گلدوزی اشکال هندسی بداهه است.

منبع: نمایندگی فرهنگی ج.ا.ایران در ساریوو

حوزه سازمان شانگهای:

شرکت معاون دبیرکل سازمان همکاری شانگهای در هفته مشارکت تجاری بین مناطق کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای

سهیل خان معاون دبیر کل سازمان همکاری شانگهای در جلسه عمومی هفته مشارکت تجاری بین مناطق کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای که در ۷ آگوست در سمرقند جمهوری ازبکستان افتتاح شد، سخنرانی کرد.

سخنرانان شامل معاون وزیر سرمایه گذاری، صنعت و تجارت جمهوری ازبکستان، ب. ابیدوف، معاون دبیرکل سازمان همکاری شانگهای، ک. سهیل، معاون وزیر توسعه اقتصادی و تجارت جمهوری تاجیکستان، ر. نصرالدین زاده، معاون وزیر اقتصاد و تجارت، بودند. از جمهوری قرقیزستان س. ماکشوف، معاون وزیر توسعه اقتصادی منطقه چلیابینسک فدراسیون روسیه د. گلوخارف، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت جمهوری اسلامی ایران س. مهدی، معاون رئیس فدراسیون صادرات سازمان های هند و. کولکارنی، سفیر جمهوری خلق چین در جمهوری ازبکستان

یکی از ابزارهای آژانس توسعه بین المللی آمریکا در عراق برای پیشبرد اهداف فرهنگی خود در این کشور، کاربست برنامه های فرهنگی به صورت ویژه و خاص است. یکی از برنامه هایی که آژانس توسعه بین المللی آمریکا در سطح استان های مختلف عراق در دست اجرا دارد برنامه "تعافی" است. برنامه تعافی در درون خود از مجموعه ای از پویش ها تشکیل شده است به گونه ای که یک پویش به عنوان پویش اصلی و دیگر پویش ها به عنوان پویش های فرعی که در راستای آن پویش اصلی قرار دارند تعریف می شوند. پویش اصلی برنامه تعافی در حال حاضر پویش به خاطر عراق (لخاطر - العراق) است. در زیر مجموعه پویش اصلی به خاطر عراق، ۴ پویش فرعی دیگر تعریف شده است که عبارتند از:

- ۱- آب های ما مسئولیت ماست (میاهنه-مسئولیتنا)
- ۲- میراث فرهنگی ما هویت ماست (تراثنا-هویتنا)
- ۳- بازمی گردیم و یاد می گردیم (ونرجع-تتعلم)
- ۴- با نظافت و پاکیزگی ما شهرها زیباتر خواهد شد (تحلی بنظافتنا)

یکی از پویش های فرعی در برنامه تعافی، پویش میراث ما هویت ماست. در قالب این پویش برنامه های زیادی انجام پذیرفته است که برنامه اخیر آن بازسازی و تجهیز موسسه و مدرسه پژوهش های موسیقی در بغداد است. در حال حاضر پویش میراث ما هویت ماست بر روی ۵ برنامه در سطح شهرها و استان های عراق تمرکز دارد. این برنامه ها با همکاری سازمان های مردم نهاد در حال انجام بوده و تنها تامین مالی در قالب این پویش از سوی آژانس توسعه بین المللی آمریکا صورت می پذیرد این ۵ برنامه دربردارنده پاکسازی، آماده سازی، نورپردازی و بازسازی ساختمان

سازمان همکاری شانگهای به امارات متحده عربی در ۵ می ۲۰۲۳ در گوا در جریان نشست شورای وزیران امور خارجه کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای به امضا رسید.

www.sco.org

سازمان همکاری شانگهای یادداشتی را برای اعطای وضعیت شریک گفتگو به پادشاهی بحرین امضا می کند

در ۱۴ جولای، دبیرخانه سازمان همکاری شانگهای میزبان مراسم امضای تفاهم نامه اعطای وضعیت شریک گفتگوی سازمان همکاری شانگهای به پادشاهی بحرین بود.

این یادداشت توسط ژانگ مینگ، دبیر کل سازمان، و محمد عدنان شیخو، سفیر فوق العاده و تام الاختیار پادشاهی بحرین در جمهوری خلق چین امضا شد. تصمیم برای اعطای وضعیت شریک گفتگوی سازمان همکاری شانگهای به پادشاهی بحرین در نشست سران کشورهای سازمان همکاری شانگهای در ۱۶ سپتامبر ۲۰۲۲ در سمرقند اتخاذ شد.

www.sco.org

انجمن های دوستی کشورها:

نگاهی به فعالیت های فرهنگی آژانس توسعه بین المللی آمریکا در عراق

نمونه موردی: پویش میراث ما هویت ماست.

توسعه بین المللی ایالت متحده ارتقا یافتند و ادغام شدند. طبق مطالب منتشر شده در سایت رسمی USAID، این آژانس به منظور کمک رسانی ایالت متحده به کشورهای در حال توسعه برای توسعه آنها در راستای منافع ملی ایالت متحده ایجاد شده است و اهدافی از جمله ارتقای همکاریهای خارجی

کلیسای السبیتیة در بصره، محوطه تاریخی مملکه الحضر در استان نینوا، موزه باستانی در استان دیوانیه، خیابان فرهنگی الاوزردی در شهر ناصریه استان ذی قار و شهر قدیم سنجار است. سازمان های مردم نهاد که به عنوان همکار در مسیر اجرای برنامه های ۵ گانه در کنار آژانس مشغول فعالیت هستند عبارت است از: منظمه اوان، خلوها أجمل، درر العراق و بیت التعایش. اگر چه در حال حاضر پویش میراث ما هویت ماست بر روی برنامه های ۵ گانه تمرکز دارد اما این امر بدان معنا نیست که در قالب این پویش برنامه فرهنگی دیگری اجرا نشده باشد. برخی از برنامه های اجرا شده و یا در حال اجرا در چارچوب این پویش عبارت است از بازسازی موزه ناصریه در استان ذی قار، بازسازی دبیرستان مرکزی در استان بصره، حمایت از مرکز نسخ خطی دیجیتال اربیل، برگزاری نمایشگاه های هنری در منطقه باستانی اور و محوطه زقوره. آژانس توسعه بین المللی ایالت متحده در سال ۱۹۶۱ و در دوران ریاست جمهوری جان اف کندی به منظور کمک به توسعه اقتصادی و اجتماعی کشورهای جهان ایجاد شد و در سال ۲۰۰۹ رسماً به عنوان آژانس همکار با وزارت امور خارجه و وزارت دفاع ایالت متحده امریکا معرفی شد. تا پیش از ۱۹۶۱ در قالب طرح مارشال چند نهاد مختلف در عرصه دیپلماسی عمومی ایالت متحده فعالیت می کردند که در این سال با فرمان اجرایی جان اف کندی در قالب آژانس

برای بهبود شرایط اقتصادی، حمایت از دموکراسی و حکومت خوب، حمایت از حقوق بشر، ارتقای سلامت جهانی، بهبود امنیت غذایی و محصولات کشاورزی، بهبود پایداری محیط زیست، افزایش آموزش، کمک به جلوگیری از منازعات و

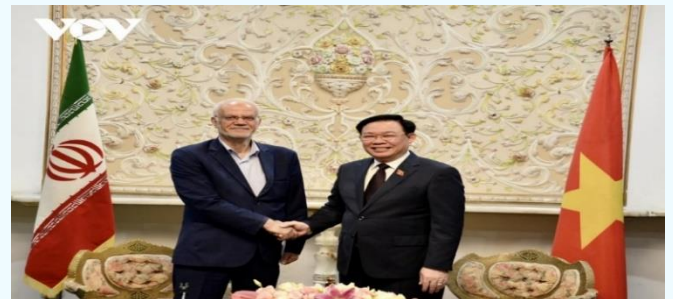
بازسازی کشورهای جنگزده و فراهم کردن کمکهای انسانی در فجایع طبیعی و انسانی را پی میگیرد.

آژانس که وظیفه سازماندهی کمکهای مالی ایالت متحده در جهان را بر عهده دارد، فعالیتهایش را در خاورمیانه متمرکز کرده است و در راستای افزایش نفوذ و قدرت نرم ایالت متحده در کشورهای منطقه کار می‌کند. فعالیت آژانس توسعه بین المللی ایالت متحده در خاورمیانه بیشتر حول موضوعاتی از قبیل توسعه سیاسی، گسترش جامعه مدنی، بهبود زیرساخت های بهداشتی، آموزش و پرورش گسترش یافته است. اهمیت خاورمیانه برای ایالت متحده بیشتر از منظر تأمین انرژی ارزان و پایدار است. در سالهای اخیر برنامه هایی برای گسترش ارزشها و سبک زندگی امریکایی در این منطقه به اجرا گذاشته شده است.

منبع: رایزنی فرهنگی ج.ا.ایران در عراق

دیدار وونگ دینگ هوئه رئیس مجلس ویتنام با سید کمال سجادی موسی و رئیس انجمن دوستی ایران و ویتنام

وونگ دینگ هوئه رئیس مجلس ویتنام که مرداد ماه سالجاری برای برگزاری هفته فرهنگی آن کشور به تهران

سفر کرده بود؛ با قدردانی از زحمات و تلاش های سید کمال سجادی دبیر انجمن دوستی ایران و ویتنام در راستای تحکیم روابط دیرینه دو کشور و اقدامات موثری که در تمامی زمینه ها انجام شده است قابل تحسین و قدردانی دانست. وی ایران را کشوری صاحب نفوذ دانست و همچنین عنوان نمود که از توانمندی های ایران آگاهی داریم و همچنین ارتباط ملت ها و در واقع دیپلماسی عمومی و مردمی را پایه ای برای ارتباطات بین دولت ها ارزیابی نموده و نیز به روابط تاریخی دو کشور ویتنام و ایران هم اشاره ای داشتند. وونگ دینگ هوئه با دیدارهایی که با مقامات کشورمان داشته، دورنمای روابط ۵۰ سال آینده میان ایران و ویتنام را ترسیم نموده است. و انجمن دوستی ایران و ویتنام می تواند در تقویت این روابط و گسترش مراودات فی مابین بیش از پیش اثرگذار باشد، چرا که رئیس انجمن دوستی ایران، دکتر سجادی علاوه بر حوزه دیپلماسی در حوزه اقتصاد و تجارت نیز از دانش لازم برخوردار است. سید کمال سجادی دبیر انجمن دوستی ایران و ویتنام در ادامه ضمن خوش آمدگویی به وونگ دینگ هوئه رییس مجلس ویتنام و هیئت همراه خاطر نشان کرد: انجمن دوستی ایران و ویتنام سرمایه ارزشمندی برای دو کشور محسوب می شود و می تواند در هماهنگی های بین دو کشور چه در حوزه دیپلماسی و چه در بحث سرمایه گذاری، تجارت و.... ایفای نقش نماید، بدون شک اقتصاد و تجارت ایران و ویتنام مکمل یکدیگر هستند.

سفیر اسبق ایران در ویتنام با اشاره به ماموریت ۴ ساله خویش در این کشور و ملاقات هایی که با مقامات ویتنام داشته است گفت: با توجه به خاطرات خوب و شناختی که از کشور ویتنام به دست آوردم و علاقه مندی به همکاری های دوستانه، ایده تاسیس انجمن دوستی ایران و ویتنام باعث شد، این انجمن تشکیل گردد و مورد توجه وزارت خارجه و

وونگ دینگ هوئه با رئیس مجلس شورای اسلامی با ذکر این مطلب که خواهر خواندگی تهران و هانوی در دوران ریاست آقای قالیباف به عنوان شهردار تهران به یادگار مانده است گفت: البته این موضوع در یکی دو تا دیگر از استا نهایی کشورمان با دیگر استان های ویتنام به انجام رسیده که با پیشنهاد انجمن دوستی ایران و ویتنام صورت گرفته است. سجادی معرفی ظرفیت ها و موقعیت های اقتصادی ایران و ویتنام و ارائه اطلاعات جامع و مناسب به تجار دو کشور را از جمله اهداف و دستاوردهای انجمن دوستی عنوان کرد و افزود: از آنجا که ظرفیت های بالقوه ای بین ایران و ویتنام وجود دارد، حجم مبادلات فعلی فی مابین دو کشور خیلی بالا نیست، لذا انتظار می رود با توجه به محصولات مرغوبی که در ایران تولید می شود و در بازار ویتنام نیز تقاضا دارد و بالعکس ارتباطات تجاری لازم بیش از پیش گسترش یابد.

منبع: خبرگزاری ایسنا

وزارت کشور نیز قرار گیرد، که امروز ما شاهد نتایج خوبی از حیث تشکیل این انجمن و ارتباطات اثر گذار آن هستیم. وی نکته مهم تاسیس انجمن دوستی ایران و ویتنام را در واقع محلی برای رجوع بازرگانان و تجار عنوان کرد و افزود: با توجه به شرایط موجود توانسته ایم تجارب و معلومات به دست آمده را به دو کشور انتقال دهیم.

سجادی با اشاره به چاپ کتاب هایی در ایران و ویتنام برای معرفی و شناخت متقابل دو کشور اظهار داشت: اقدامات خوبی در راستای حفظ و تثبیت روابط فی مابین از طریق انجمن دوستی صورت گرفته است و نمونه آن برگزاری جشن سالگرد روابط ایران و ویتنام است که هر ساله از طریق سفارت ویتنام و با حضور مقامات کشورمان برگزار می گردد، که جا دارد از سفیر فعال و توانمند ویتنام در ایران جناب آقای "لونگ کوک هوی" جهت برگزاری این مراسم تشکر کنم. دبیر انجمن دوستی ایران و ویتنام با اشاره به ملاقات

سازمان های مردم نهاد (NGOs)، یکی از محورهای توسعه!!

سازمان های مردم نهاد، خیریه یا سازمان عمومی غیردولتی یا سَمَن (Non-Governmental Organizations) و به اختصار NGO، در کلی ترین معنای خود، به سازمانی اشاره می کند که مستقیماً بخشی از ساختار دولت محسوب نمی شود اما نقش بسیار مهمی به عنوان واسطه بین فرد فرد مردم و قوای حاکم و حتی خود جامعه ایفا می کند. بسیاری از سازمان های مردم نهاد، غیرانتفاعی و مستقل از دولت هستند و بودجه این سازمان ها از راه کمک های مردمی و در مواردی نیز با کمک سازمان های دولتی، دولت یا ترکیبی از این روش ها و در قالب پروژه های مشترک تأمین می شود. اگرچه انجمن های داوطلبانه شهروندان در سراسر تاریخ وجود داشته اند، سازمان های غیردولتی اغلب به همان منوال که امروزه، به ویژه در سطح بین الملل دیده می شوند، در دو قرن اخیر توسعه یافته اند. یکی از اولین سازمان های این چنینی، صلیب سرخ جهانی است که در سال ۱۸۶۳ تأسیس شد. عبارت «سازمان های غیردولتی» با تأسیس سازمان ملل متحد در سال ۱۹۴۵ که محتوای آن در ماده ۷۱ از فصل ۱۰ منشور سازمان ملل آمده است، به وجود آمد.

اولین تعریفی که از سازمان های غیردولتی بین المللی (NGOs) ارائه شده است مربوط می شود به قطعنامه ۱۰۲۸۸ ECOSOC (شورای اجتماعی و اقتصادی سازمان ملل متحد = United Nations Economic and Social Council = اکوسوک از شش رکن اصلی سازمان ملل متحد) به تاریخ ۲۷ فوریه، ۱۹۵۰: که در آن اینچنین آمده است «هر گونه سازمان بین المللی که از طریق

پیمان و معاهده بین‌المللی ایجاد نشده است». نقش اساسی سازمان‌های غیردولتی و دیگر «گروه‌های اصلی» در توسعه پایدار در ماده ۲۷ دستور کار ۲۱ به رسمیت شناخته شده است، که منجر به توافقات جدید و بازبینی شده برای روابط شورایی بین سازمان ملل و سازمان‌های مردم‌نهاد شد. فرایند جهانی‌سازی در قرن بیستم موجب اهمیت یافتن سازمان‌های مردم‌نهاد شد. امکان حل خیلی از مشکلات داخلی یک کشور وجود نداشت. معاهدات بین‌المللی و سازمان‌های بین‌المللی از قبیل سازمان تجارت جهانی بیش از حد بر منافع مؤسسات مالی بزرگ متمرکز بودند. در اقدامی برای متعادل کردن این روند، سازمان‌های غیردولتی با تأکید بر مسائل بشردوستانه، کمک به توسعه و توسعه پایدار تأسیس شدند که نمونه بارز آن اجلاس اجتماعی جهان است که هر ساله در ماه ژانویه در داووس برگزار می‌شود و رقیب اجلاس اقتصادی جهان محسوب می‌شود. پنجمین اجلاس اجتماعی جهان در پورتو آلگر برزیل برگزار شد و نمایندگان بیش از ۱۰۰۰ سازمان غیردولتی در آن شرکت کردند.

سازمان‌های مردم‌نهاد در جهان:

گزارش تهیه شده توسط سازمان ملل متحد در سال ۱۹۹۵ در خصوص حکومت جهانی، نشان می‌داد که در آن زمان قریب به ۲۹،۰۰۰ سازمان مردم‌نهاد بین‌المللی وجود داشته است. تعداد سازمان مردم‌نهاد داخلی کشورها حتی از این رقم نیز بالاتر بوده است: حدود ۲ میلیون سازمان غیردولتی در ایالات متحده آمریکا فعالیت می‌کنند که بیشتر آن‌ها در ۳۰ سال گذشته تشکیل شده‌اند. روسیه نیز ۴۰۰۰ سازمان مردم‌نهاد دارد. در هندوستان ۲ میلیون سازمان مردم‌نهاد وجود دارند. روزانه چندین مورد از این سازمان‌ها ایجاد می‌شوند. تنها در کنیا، قریب به ۲۴۰ سازمان مردم‌نهاد در هر سال تأسیس می‌شود.

مراحل تکامل و شکل‌گیری سازمان‌های غیردولتی: سه مرحله یا دوران تکامل سازمان‌های غیردولتی توسط کورتون سال ۱۹۹۰ در نوشته‌ای زیر عنوان «سه دوره شکل‌گیری فعالیت‌های داوطلبانه» شناسایی شده است.

مرحله اول: نوع خاصی از سازمان مردم‌نهاد شکل می‌گیرد که بر امدادسانی و رفاه متمرکز بود و مستقیماً به افراد ذی‌نفع خدمات امدادی ارائه می‌کرد. توزیع غذا، تأمین پناهگاه و ارائه خدمات بهداشتی نمونه‌هایی از خدمات این قبیل سازمان‌های مردم‌نهاد بود. در واقع سازمان مردم‌نهاد در این مرحله نیازهای روز افراد را تشخیص می‌دادند و به برآورده ساختن آن‌ها می‌پرداختند.

مرحله دوم: از تکامل، سازمان‌های مردم‌نهاد از لحاظ وسعت و اندازه کوچکتر شده و به مجموعه‌های مستقل و خودکفای محلی تبدیل شدند. سازمان‌های مردم‌نهاد در این مرحله از تکامل، امکانات جوامع محلی را گسترش دادند تا بتوانند با اقدامات محلی مستقل نیازهای آن‌ها را برآورده سازند.

مرحله سوم: کورتون از تکامل و شکل‌گیری سازمان‌های مردم‌نهاد را 'توسعه نظام‌های پایدار' می‌خواند. در این مرحله، سازمان‌های مردم‌نهاد می‌کوشند تغییراتی را در سیاست‌ها و مؤسسات در سطح داخلی، ملی و بین‌المللی به وجود آورند؛ آن‌ها از نقش سابق خود که تأمین و ارائه خدمات عملیاتی بود، فاصله گرفته و نقش کاتالیزوری به عهده گرفتند. به تدریج این سازمان از «سازمان مردم‌نهاد امدادسان» به «سازمان مردم‌نهاد توسعه و آبادانی» تغییر ماهیت داد.

اهداف سازمان‌های مردم‌نهاد:

سازمان های مردم نهاد برای رسیدن به اهداف گوناگونی فعالیت می کنند و معمولاً در جهت پیشبرد اهداف سیاسی یا اجتماعی اعضا در حرکت هستند. تعداد این قبیل سازمان ها بسیار زیاد است و اهداف آن ها طیف وسیعی از موقعیت های سیاسی و فلسفی را در بر می گیرد. برای نمونه می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- ✓ بهبود وضعیت محیط زیست و گردشگری در کشور،
- ✓ کمک های درمانی به بیماران خاص در حوزه سلامت
- ✓ تشویق گروه ها و مردم به رعایت حقوق بشر و حقوق جانوران در جامعه،
- ✓ بالا بردن سطح رفاه قشرهای محروم و آسیب پذیر اجتماع با مطرح ساختن یک برنامه مشترک و دسته جمعی و آگاهی رسانی به طبقات مختلف جامعه.
- ✓ حمایت از بیماران مبتلا به اعتیاد در حوزه آسیب های اجتماعی در کشور.

روش های NGOs: روش ها و شیوه های مورد استفاده سازمان های مردم نهاد با یکدیگر متفاوت است. به عنوان مثال، سازمان مردم نهادی مانند آکسفام در زمینه فقرزدایی فعالیت می کند و تسهیلات و مهارت های مورد نیاز افراد فقیر را در اختیار آن ها قرار می دهد تا بتوانند به غذا و آب آشامیدنی سالم دست یابند.

سازمان عفو بین الملل نیز که بزرگترین سازمان حقوق بشر در جهان است، نمونه ای دیگر از یک سازمان مردم نهاد است. سازمان عفو بین الملل یک انجمن جهانی از مدافعان حقوق بشر را تشکیل داده و بیش از ۱/۵ میلیون عضو، حامی و مشترک در ۱۵۰ کشور در جهان دارد. انجمن بین المللی آزادی بیان که در سال ۱۹۹۲ تأسیس شد یکی از شبکه های جهانی متشکل از بیش از ۶۰ سازمان غیردولتی است که حق آزادی بیان را ترویج می دهند و به دفاع از آن می پردازند.

روابط عمومی: سازمان های مردم نهاد برای رسیدن به اهداف مورد نظر خود نیاز به برقراری روابط سالم و پایاپای با دیگران دارند تا بتوانند صدای خود را به دیگران برسانند. مؤسسات و انجمن های خیریه از روابط عمومی پیچیده ای برای جمع آوری اعانه استفاده می کنند و در واقع آن ها شیوه های نفوذ و لابی گری معمول در دولت را به کار می بندند.

گروه های بزرگ و محبوب نیز به اعتبار تأثیری که بر جامعه می گذارند و میزان نتایج سیاسی که می توانند حاصل کنند، از اهمیت سیاسی برخوردار هستند. در مواقع ضروری نیز سازمان های مردم نهاد در صدد بسیج حمایت مردمی بر می آیند.

مدیریت پروژه: آگاهی رو به رشدی در خصوص اهمیت روش های مدیریتی در موفقیت پروژه های سازمان های مردم نهاد در حال شکل گیری است. به طور کلی، سازمان های مردم نهاد خصوصی یک جامعه بخصوص یا محیط زیست را در کانون توجه خود قرار می دهند. آن ها به موضوعات مختلفی از قبیل مذهب؛ کمک های فوری و اقدامات بشردوستانه می پردازند. این سازمان ها حمایت مردمی و کمک های داوطلبانه را جمع آوری می کنند؛ آن ها همچنین روابط قوی و مستحکمی با گروه های اجتماعی کشورهای در حال توسعه دارند و در مناطقی که امکان ارسال کمک های دولتی وجود ندارد، وارد عمل می شوند. سازمان های مردم نهاد به عنوان بخشی از مجموعه روابط بین الملل پذیرفته شده اند. سازمان های غیردولتی از یک سو بر سیاست گذاری های ملی و چندجانبه تأثیر می گذارند و از سوی دیگر به طور فزاینده ای مستقیماً در فعالیت های محلی حضور دارند.

کار داوطلبانه: همه مردمی که برای سازمان های مردم نهاد کار می کنند داوطلب نیستند. معمولاً حقوقی که اعضای نیروهای حقوق بگیر سازمان های مردم نهاد می گیرند کمتر از حقوقی است که در سازمان های تجاری در بخش خصوصی پرداخت می شود. کارکنان سازمان های غیردولتی بسیار زیاد به اهداف و اصول سازمان پایبند هستند.

دلیل داوطلب شدن افراد متفاوت است و از کار داوطلبانه تا برخورداری از مزایای مستقلی از آن جمله می توان به دستیابی به مهارت و تجربیات دیگران اشاره کرد.

تأمین بودجه و جمع آوری کمک و اعانه: سازمان های مردم نهاد بزرگ، بودجه های سالانه چند میلیون دلاری دارند. به عنوان مثال، بودجه انجمن بازنشستگان آمریکا در سال ۱۹۹۹ بالای ۵۴۰ میلیون دلار بوده. تأمین چنین بودجه های کلانی مستلزم آن است که سازمان های مردم نهاد، تلاش فراوانی در خصوص جمع آوری اعانه از خود نشان دهند. بخش اعظمی از بودجه سازمان های مردم نهاد از محل حق عضویت در سازمان، فروش محصولات تجاری (کالا) و خدمات، کمک های مالی اعطا شده توسط مؤسسات بین المللی یا دولت ها و کمک های مردمی تأمین می شود. هدایای اتحادیه اروپا نیز می تواند تأمین کننده بودجه سازمان های مردم نهاد باشد. اگرچه اصطلاح سازمان های مردم نهاد تلویحاً بیانگر استقلال این سازمان ها از دولت است اما برخی از NGOها به منظور تأمین بودجه موردنظرشان وابستگی شدیدی به دولت خود دارند. یک چهارم از درآمد ۱۶۲ میلیون دلاری مؤسسه خیریه آکسفام در سال ۱۹۹۸ از محل کمک های دولت بریتانیا و اتحادیه اروپا تأمین شده. ورلد ویژن که سازمان امداد و توسعه مسیحیان آمریکا است، کالاهایی به ارزش ۵۵ میلیون دلار از دولت آمریکا به عنوان کمک دریافت کرد. ۴۶ درصد درآمد انجمن پزشکان بدون مرز که برنده جایزه نوبل نیز شده است، از محل منابع دولتی می باشد.

نظارت و کنترل بر سازمان های مردم نهاد: کوفی عنان دبیر کل سازمان ملل در گزارشی که در مارس ۲۰۰۰ در خصوص اولویت های اصلاحات سازمان ملل ارائه کرد، از مداخله در کمک های بشردوستانه بین المللی حمایت کرد و اعلام کرد که جامعه بین الملل 'حق محافظت' از مردم جهان را در برابر قوم کشی، کشتار جمعی و دیگر جنایات ضد بشری دارا است. به دنبال آن گزارش، دولت کانادا پروژه مسئولیت محافظت را به راه انداخت و کلیات مداخله در کمک های بشردوستانه را ترسیم کرد. دکتترین P۲R موارد استفاده وسیعی دارد که از میان جنجال برانگیزترین آن ها می توان به استفاده دولت کانادا از P۲R برای توجیه دخالت در کودتا و حمایت از آن در هائیتی اشاره کرد.

وضعیت قانونی: بر اساس قوانین بین المللی سازمان های مردم نهاد مانند دولت ها اشخاص حقوقی نیستند. البته صلیب سرخ جهانی مستثنای از این قاعده است و به موجب قوانین بین المللی شخص حقوقی تلقی می شود؛ چرا که این سازمان بر اساس کنوانسیون ژنو تشکیل شده است. منتقدان زیادی چنین اظهار نظر کرده اند که هر چند سازمان های مردم نهاد قصد و نیت خوبی داشته اند، اما نتایجی که آن ها به دست می دهند مخرب و ضد حکومتی است. آن ها در مقام انتقاد می گویند امپریالیسم و سازمان های مردم نهاد ارتباط وثیق و نزدیکی با یکدیگر دارند. بعنوان مثال، انجمن استعمارگری آمریکا یکی از اولین سازمان های مردم نهاد اولیه بوده است. نمونه های بارز دیگری را می توان نام برد؛ از قبیل مبلغان مذهبی مسیحی در سراسر قاره آمریکا، آسیا و آفریقا که در دوران استعمارگری فعال بودند. این سخن نیز گفته شده است که سازمان های غیرمردم نهادی از این دست، قصد و نیت خوبی داشته اند،

اما نتایج و ماحصل کار آن‌ها امپریالیستی از آب درآمده است.

نقد: در مجموع در میان منابع مختلف ادبی، یک نگاه کلی مثبت نسبت به سازمان‌های مردم نهاد وجود داشته است. اما چند شکایت مستقیم نیز مطرح شده است که مشکلات عملیاتی، تضاد و ناهمگونی‌ها، سوء استفاده از بودجه (برخی موارد بسیار فوق‌العاده)، و غیره را هدف انتقاد خود قرار داده‌اند. در بسیاری از کشورهای در حال توسعه که اقتصاد ناکارآمدی دارند، وارد شدن در حوزه صنعت کمک‌رسانی سودآورترین کار برای جوانانی است که از دانشگاه فارغ‌التحصیل شده‌اند. از آنجا که سازمان‌های مردم‌نهاد خدمات خود (از قبیل آموزش) را به صورت رایگان یا به نرخ یارانه‌ای به عموم ارائه می‌کنند، بخش خصوصی قادر به رشد و تکامل نیست و توان رقابت مؤثر و کارآمد و پایدار را ندارد. موارد دیگری نیز در ارتباط با سازمان‌های مردم‌نهاد وجود دارد که منشأ نگرانی است: عضوگیری سازمان‌های غیردولتی (از طریق قوای سیاسی یا سایر قوا)، انحراف از مسیر و اهداف اولیه، تغییر خدمات اصلی‌ای که مبنای آن بودجه‌ای که همیشه متغیر است، شفافیت، پاسخگویی، حرکت بر اساس اصولی که مؤسسان و بنیان‌کارزماتیک پیشرو تعیین می‌کنند و در نهایت تنظیم راهبردها این سازمان‌ها به جای آن‌که بر مبنای تعاریفی باشد که خودشان مقرر می‌کنند بر مبنای کمک مالی اعطاشده به آنهاست.

بعضاً دیده می‌شود که شکایت‌هایی ضد برخی از سازمان‌های مردم‌نهاد تازه شکل گرفته مطرح می‌شود که آن‌ها را به این متهم می‌سازد که با نیت کمک‌رسانی موجب وارد آمدن ضرر و زیان شده‌اند؛ در واقع این سازمان‌ها نتوانسته‌اند پیچیدگی برخی مسائل را درک کنند و در نهایت بیش از آنچه مفید و کمک‌رسان باشند، به دیگران صدمه زده‌اند. اما با این حال، به طور کلی این سازمان‌ها منابع فایده بخش و سودرسان مکملی محسوب می‌شوند که آن فاصله‌های اجتماعی را که دولت یا بخش‌های غیرانتفاعی نمی‌توانند پر کنند، پر کرده و مرتفع می‌سازند.

سازمان‌های مردم نهاد در ایران: در ایران به سازمان مردم‌نهاد (به اختصار: سَمَن) یا تشکل غیردولتی می‌گویند. سازمان‌های مردم نهاد، اساساً با تأکید بر ۳ اصل داوطلبانه، غیرانتفاعی و غیرسیاسی تشکیل و تأسیس می‌شوند. بودجه سازمان‌های مردم‌نهاد از راه‌های ذیل تأمین می‌گردد:

- ✓ کمک و هدایای مردمی
- ✓ وقف و حبس
- ✓ کمک‌های مالی از سازمان‌های دولتی و غیردولتی
- ✓ کمک‌های مالی از سازمان‌های بین‌المللی (با رعایت مقررات مربوطه)
- ✓ وجوه حاصل از فعالیت‌های سازمان و انجام پروژه در چارچوب اهداف و اساسنامه و آیین‌نامه سازمان
- ✓ حق عضویت در سازمان. بدیهی است هر مؤسسه یا بنیاد غیردولتی با توجه به نیاز اعضای خود، موضوع فعالیت مشخصی را پی می‌گیرد؛ موضوعاتی مانند: دین، آموزش، بهداشت، محیط زیست، اشتغال، فرهنگ، هنر، جوانان، کودکان، زنان، سالمندان یا موضوعات تخصصی و علمی.

دلایل شکل گیری سازمان های مردم نهاد : به عقیده بعضی از صاحب نظران، تشکل های مردم نهاد به چندین دلیل ممکن است شکل

بگیرند که مهم ترین آن ها:

✓ اهداف انسان دوستانه

✓ احساس نیاز یا تجربه شخصی در برخورد با معضلات اجتماعی

✓ دستورها و سفارش های بزرگان در نیکوکاری و حرکت های انسان دوستانه

تشکل های غیردولتی برای ادامه فعالیت خود نیازمند ویژگی هایی هستند که ضامن بقا و موفقیت آنهاست که می توان به رئوس آن

اشاره کرد:

✓ خودجوشی و نیاز طبیعی، اهداف مشترک اعضا، قانونمندی، برنامه و فعالیت مدون، مشارکت و جلب مشارکت (عضوپذیری)،

استقلال.

✓ وقف کردن و نکاتی درباره آن

تعریف سازمان های مردم نهاد در ایران : در «آیین نامه اجرایی تأسیس و فعالیت سازمان های غیردولتی» (تصویب نامه

شماره ۲۷۸۶۲/ت/۳۱۲۸۱ هـ ۸۴/۵/۸ هیئت وزیران): «سازمان غیردولتی به تشکل هایی اطلاق می شود که توسط گروهی از

اشخاص حقیقی یا حقوقی غیردولتی به صورت داوطلبانه با رعایت مقررات مربوطه تأسیس شده و دارای اهداف غیرانتفاعی و

غیرسیاسی می باشد. موضوع فعالیت سازمان مشتمل بر یکی از موارد علمی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی، هنری، نیکوکاری و

امور خیریه، بشردوستانه، امور زنان، آسیب دیدگان اجتماعی، حمایتی، بهداشت و درمان، توانبخشی، محیط زیست، عمران و آبادانی

و نظایر آن، یا مجموعه ای از آنها می باشد».

سابقه تشکل های مردم نهاد در ایران : مساجد، تکایا، هیئت های مذهبی و قهوه خانه ها را نهادهای غیردولتی سنتی قدیمی می دانند و

پس از آن صندوق های قرض الحسنه، خیریه ها، انجمن های اسلامی و حتی دوره های فارغ التحصیلی در دوران بعدتر و سپس

اتحادیه ها، اصناف و نظام های صنفی و مهندسی و غیره، شکل های جدیدتر نهادهای مدنی هستند که البته رفته رفته بایستی از دست

مدیران نیمه دولتی خارج شوند.

تشکل ها و قوانین مربوطه : تشکل ها می توانند با موضوع فعالیت و اهداف مشترک با رعایت آیین نامه به صورت شبکه درآیند یا به

عضویت سازمان های بین المللی درآیند. شبکه ها یا حتی تشکل های فعال در راستای تحقق خواسته های مشروع اعضای خود - بسته

به اعتبار و صلاحیت خود و گسترش فعالیت و تعامل آن ها با دیگر تشکل ها (کار جمعی تشکل ها) - قابلیت های قانونی بسیار دارند؛

از انتشار نشریه و برگزاری تجمع و گردهمایی تا تصمیم سازی و مشارکت در تصمیم گیری های دولتی و حتی اعطای طرح و لوایح

به دولت یا مجلس و حتی تقاضای اصلاح در قوانین موضوعه کشور.

نهادهای عمومی غیردولتی : در قوانین ایران نهاد عمومی غیردولتی نباید با سازمان مردم نهاد یا سازمان غیردولتی یا سازمان غیر

حکومتی (NGO) اشتباه شود. قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی این نهادها را تعریف نموده است که عبارتند از:

✓ شهرداری ها و شرکت های تابع آنان مادام که بیش از ۵۰ درصد سهام و سرمایه آنان متعلق به شهرداری ها باشد.

✓ بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی

✓ سازمان بهزیستی

✓ هلال احمر

✓ کمیته امداد امام

✓ بنیاد شهید انقلاب اسلامی

✓ بنیاد مسکن انقلاب اسلامی

✓ کمیته ملی المپیک ایران

✓ بنیاد ۱۵ خرداد

✓ سازمان تبلیغات اسلامی

✓ سازمان تأمین اجتماعی

مدیریت در سازمان های مردم نهاد پر از درس هایی است که دنیای کسب و کار باید از این سازمان ها بیاموزد.

تحقق اهداف سازمانی به وسیله، انگیزش نیروی داوطلب (نه حقوق بگیر)

برنامه ریزی برای انجام رسالت سازمان به جای برنامه ریزی برای برگشت سرمایه

حرکت به پیش با تمام توان در صدر همه برنامه ها در نتیجه ایجاد سازمانی با انضباط

رسالت روشن و شفاف که بخوبی مشخص شده، در نتیجه اوج توجه به مشتریان و بدنبال آن وسعت موفقیت...

سازمان های غیردولتی به معنی تعدادی از افراد است که دور هم جمع شده اند تا اوقات فراغت خود را صرف کارهایی با اهداف

انسانی (بدون بهره برداری انتفاعی برای خود) کنند. این سازمان ها که غیر سیاسی و غیر دولتی نیز هستند به نام N.G.O و یا

سازمان های مردم نهاد خوانده می شوند.

اهداف سازمان های مردم نهاد می تواند از اهداف ساده خیریه تا اهداف بزرگ فرهنگی، اهداف اجتماعی، هنری، حفاظت محیط

زیست، کاهش اعتیاد، حقوق زنان و کودکان یا اقشار آسیب پذیر... متغیر باشد.

هرچه باشد، چه کوچک و چه بزرگ و فراگیر یا حتی ملی و بین المللی، بسیار ارزشمند است و می تواند بار بزرگی را از دوش دولت

و مردم بردارد و جامعه ای پویا، شاد، رو به جلو، مسئولیت پذیر و با سرمایه اجتماعی بالا ایجاد کند.

سازمان های مردم نهاد ایران : هدف مدیریت مشارکتی در سازمان های غیردولتی: ارج نهادن بر ارزش های انسانی و به یاری

طلبیدن افرادی که به نوعی با سازمان در ارتباط اند و رسیدن به اهداف از پیش تعیین شده به کمک همین افراد هدف بر چند اصل

استوار است:

✓ هر فرد در سازمان، جزئی از یک ماشین بزرگ به حساب نمی آید، بلکه انسانی برخوردار از قدرت تفکر، هوش، استعداد و

تجربه های گرانقدر است، انگیزه قوی دارد و در تصمیم گیری ها صاحب نظر و مؤثر است.

✓ بهبود مستمر در انجام کارها و تحقق اهداف سازمان به کمک همه اعضا مجموعه و به صورت گروهی انجام می شود. (پویایی گروه)

✓ این مشارکت، مشارکتی داوطلبانه، آگاهانه و ارادی است که اعضا را تشویق به درگیری بیش تر، پذیرش مسئولیت های بیش تر در موفقیت های گروه و سازمان می کند.

✓ مدیریت مشارکتی ارتباط دائم و مستمر، متقابل و نزدیک بین اعضا سازمان و مدیریت است که تقویت روحیه ها، ایجاد انگیزه در آنان، افزایش تفاهم متقابل در همه و کاهش فاصله ها بین آن ها و در نتیجه افزایش همکاری و افزایش بهره وری را به دنبال دارد که منتهی به رضایت همه ذی نفعان سازمان خواهد شد.

✓ در سازمان های انتفاعی برای ارتقاء انگیزه کارکنان برنامه های حقوق متغیر، پرداخت بر اساس مهارت و مزایای انعطاف پذیر و... را به کار می گیرند ولی در سازمان های مردم نهاد، انگیزه قوی قبل از پیوستن فرد به گروه وجود داشته و فقط "مدیریت بر مبنای هدف" در درون سازمان، آن را تقویت می کند هر چند که روش های خاص مدیریت نیروهای داوطلب باید رعایت شود.

ساختار اداری در سازمان های مردم نهاد: وقت کوتاه و افتخاری که افراد در اختیار سازمان می گذارند، اغلب کفاف اداره مستقیم هیئت مدیره را نداده و ناچار از مدیران حرفه ای نیز به صورت موظف (نه داوطلب) بهره مند می شوند که زیر نظر هیئت مدیره داوطلب فعالیت می کند.

به دلیل فعال بودن و درگیر شدن اعضاء هیئت مدیره سازمان های غیردولتی، در کارها، این هیئت مدیره هرگز به صورت ماشین امضاء در نمی آید، به ویژه اینکه آن ها اغلب اوقات خود مبالغ هنگفتی به سازمان کمک کرده اند و موجبات کمک دیگران را نیز به سازمان فراهم کرده اند و نسبت به هدف خیریه و علت وجودی سازمان به شدت علاقمندند، لذا توجه ویژه به انجام برنامه های سازمان و رسالت سازمان و نظارت به فعالیت مدیر گروه و انتظار بالا از فرد داشتن و مسئولیت خواهی و پذیرش نتایج کار و عملکرد، کاملاً مشاهده می شود و در برابر مسئولیت هایی که به عهده مدیر گذاشته اند، پاسخگو هستند، زیرا به خوبی می دانند که در آمد و منابع مالی یک سازمان غیردولتی که از طرف مردم یا اهداکنندگان پرداخت می شود، پولی است که در برابر تعهد سازمان به او پرداخت می شود و بنابراین باید رسالتی روشن را به عهده بگیرند که به هدف های عملی تبدیل شده و راهنمای موثر کارکرد سازمان باشد.

اعضای این سازمان ها چه کسانی هستند و با چه هدفی وارد سازمان های مردم نهاد می شوند؟

یک مطالعه جامعه شناسی افراد جامعه را از نظر «فرآیند تغییر رفتار افراد نسبت به مشکلات جامعه» به چهار گروه تقسیم می کند: گروه اول: اصلاً مشکلات موجود در جامعه (آلودگی محیط زیست، بیکاری، اعتیاد، مشکلات حقوق کودکان، مسایل فرهنگی و...) را نمی بینند و به شدت سرگرم زندگی خود هستند.

گروه دوم: مشکلات را می بینند ولی حل مشکلات را وظیفه دولت می دانند و هیچ مسئولیتی احساس نمی کنند.

گروه سوم: مشکلات را می بینند، حل آن‌ها را نیز به تنهایی وظیفه دولت نمی دانند و دلشان می خواهد کاری بکنند ولی در نهایت، فقط در حد شعار و توصیه عملی می شود و یا مثلاً می گویند اگر روزی بازنشسته شوم یک انجمن..... تاسیس خواهم کرد.

گروه چهارم: مشکلات را می بینند، حل آن‌ها را وظیفه دولت، به تنهایی نمی دانند و خود به طور جدی و عملی وارد عرصه حل مشکلات می شوند این گروه سازمان‌های مردم نهاد هستند.

گروه پنجم: درصد متغیری از جمعیت جوامع مختلف را در بر می گیرد ولی به هر حال جزء با ارزش ترین افراد هر جامعه به حساب می آیند.

ما حاصل این علاقمندی‌ها، سازمان‌هایی است که در بسیاری از موارد می تواند الگویی برای کارآیی و اثربخشی و مدیریت بی نظیر انگیزه‌ها باشد.

البته مشارکت در فضایی رشد می کند که بستر آن فراهم باشد. در سازمان‌های غیردولتی، این فضای درون سازمانی به دلایل متعدد فراهم است. زیرا مدیران و دست اندرکاران و مؤسسين نه تنها دست یاری به سوی دیگران دراز می کنند و این مشارکت را مصرانه می طلبند، بلکه خود بیش از بقیه از وقت و پول و .... هزینه می کنند.

همان طور که دولت‌های مشارکت جو، مردم خود را مشارکت طلب می کنند، سازمان‌های مشارکت جو نیز اعضا و ذی نفعان خود را مشارکت طلب می کنند و این ترویج اوج دموکراسی در درون سازمان است. (به نحوی که هر یک از افراد احساس کنند که مدیر سازمان، خودشان هستند و خود را در مقابل سرنوشت سازمان مسئول بدانند) این نکته کلید موفقیت است. زیرا از تمام توانایی‌های افراد، در کمال احترام، برای تحقق اهداف سازمانی استفاده می شود.

فضا و نظامی که همه مدیران، موسسان، کارمندان موظف و داوطلب، مشتریان و ذی نفعان و مشاوران در روند تصمیم گیری و حل مسائل و مشکلات سازمان، همکاری و مشارکت می کنند.

چارت سازمانی استوانه به جای چارت سازمانی هرمی (یک نفر در راس و بقیه در دامنه‌ها) وجود دارد. «گروهی» در راس و «گروهی» در دامنه‌ها هستند و این سطوح را «فعالیت آن‌ها» مشخص می کند پس بر خلاف سازمان‌های دیگر، فرد محوری کمتر محسوس است.

آشنایی اجمالی با سازمان های بین المللی :

تعریف و توضیح: سازمان های بین المللی اجتماعی از دولت ها و شهروندان کشورهای مختلف هستند که تحت یک سند تاسیسی با امضای مؤسسان به دنبال دستیابی به اهداف مشترک در چارچوب ارکان و کارگزاریهای خاص بر اساس فعالیت های مداوم و مستمر می باشند.

اجماع دولت ها: اعضای متشکل سازمان های بین المللی دولت ها هستند. دولت ها با تعیین و اعزام نمایندگان خویش از منافع خویش و یا منافع مشترک جهانی یا کشورهای عضو در سازمان های بین المللی دفاع می نمایند. اما برخی از سازمان های بین المللی وجود دارند که غیر از دولت نیز در آن عضویت دارد مانند سازمان بین المللی کار که به غیر از نمایندگان دولت ها از نمایندگان اتحادیه های کارگری و کارفرمایی در آن عضویت دارند.

سند تأسیس: سند تأسیس معاهده، پروتکل و در واقع قراردادی است که کشورها با امضای آن سازمان های بین المللی را به وجود می آورد. ضرورت اولیه تشکیل سازمان های بین المللی علاوه بر اجماع دولت ها، تصویب سند تأسیس می باشد. هرگونه جمعیتی از دولت ها بدون تصویب سند تأسیس نمی تواند موجب تشکیل یک سازمان های بین المللی شود. تصویب سند تأسیس باعث اعلام موجودیت سازمان های بین المللی می شود.

اهداف و مقاصد مشترک: اهداف و مقاصد مشترک سازمان های بین المللی پهنا و وسعت فعالیت سازمان های بین المللی را تعیین می نماید. اهداف سازمان های بین المللی را می توان به دو دسته کلی زیر تقسیم کرد:

الف: سازمان های بین المللی با اهداف عام مانند سازمان ملل متحد

ب: سازمان های بین المللی با اهداف خاص مانند ناتو برای اهداف نظامی، اکو با اهداف اقتصادی، یونسکو دارای اهداف فرهنگی و جنبش عدم تعهد با اهداف سیاسی

داشتن ارکان و کارگزاری های خاص: ابزارهای سازمان های بین المللی بستگی به جنس و نوع سازمان های بین المللی دارد. اما هر سازمان بین المللی با هر هدف و ترکیبی که باشد باید حداقل دو رکن داشته باشد:

الف: دبیر خانه برای هماهنگ کردن فعالیت های دولت های عضو، ثبت مکاتبات و تبادلات مراسلات

ب: مجمع عمومی یا شورایی برای تجمع و گرهایی دولت های عضو.

فعالیت مداوم و مستمر: تلاش دایمی و مستمر پشتوانه اساسی تحقق اهداف سازمان های بین المللی میباشد. از آنجاییکه سازمان های بین المللی درگیر مسایل عام و فراگیر جهانی میباشد. مدت زمان مشخصی را برای فعالیت خود مشخص نمیکند. بعنوان مثال سازمان ملل متحد که مسئولیت حفظ صلح و امنیت بین المللی را دارد نمیتواند تحقق این اهداف را در قالب زمان پیش بینی نماید. ریشه های تاریخی سازمان های بین المللی

در قرن نهم سه جریان تاریخی بر سیر تحول سازمان های بین المللی تاثیر گذار بوده است که عبارتند از:

1-کنگره اروپا: پس از شکست ناپلئون در نبرد واترلو در خصوص تصمیم گیری برای تقسیم متصرفات اروپایی ناپلئون کنگره وین (1814-1815) نتیجه کنگره وین نظام موازنه قوا در قرن نهم بود. تدبیر کشورهای قدرتمند اروپایی برای تطبیق نظام موازنه قوا در قرن 19 میلادی کنسرت بود. کنسرت اروپا پیمان فی مابین کشورهای روسیه، اتریش، پروس و انگلستان بود. مهم ترین ویژگی کنسرت اروپا این بود که باشگاه انحصاری قدرت های بزرگ بود. از سوی دیگر این کشورها برای نخستین بار از عنوان قدرت های بزرگ برای خود استفاده نمودند. این بدان معنی بود که این کشورها حقوق و امتیازات بیشتر برای خود قایل بودند. سیستم کنسرت اروپا که بر اساس برتری کشورهای قدرت مند استوار بود بعد ها به عنوان مدل برای رکن اجرایی سازمان های بین المللی به خصوص شورای امنیت سازمان ملل متحد مورد استفاده قرار گرفت. بنا براین ریشه تاریخی شورای امنیت به کنسرت اروپا برمیگردد.

2- کنفرانس صلح لاهه: برای ایجاد یک سازمان قضایی بین المللی یک سری کنفرانس هایی در سالهای (1899-1909) در لاهه برگزار شد. بر خلاف کنسرت اروپا که مجمعی از قدرت های بزرگ بود در کنفرانس های لاهه کشور ها براساس حق برابر حاکمیت، حق شرکت در کنفرانس های صلح لاهه را داشتند. بنابراین مشارکت در کنفرانس لاهه منحصر به کشور های اروپایی نبود. کنفرانس های صلح لاهه بدل و الگویی برای رکن عمومی سازمان های بین المللی یعنی مجمع عمومی شد. بنا بر این ریشه تاریخ مجمع عمومی به کنفرانس های لاهه باز میگردد.

3- سومین جریانی که بر سیر تاریخی سازمان های بین المللی تاثیر گذار بوده است اتحادیه های عمومی میباشد. بر خلاف سیستم کنسرت اروپا و کنفرانس های صلح لاهه که با مسایل امنیتی - سیاسی سرو کار داشت اتحادیه های بین المللی بازتاب پیشرفت صنعتی و فنی اروپا در قرن نوزدهم بود. این اتحادیه ها را میتوان به دو دسته تقسیم کرد :

الف : اتحادیه های خصوصی بین المللی

ب : اتحادیه های دولتی بین المللی

اتحادیه های خصوصی بین المللی : متشکل از افراد و شرکت های خصوصی بود. مثل کمیته بین المللی صلیب سرخ (18639) اتحادیه بین المجالس (1899).

اتحادیه های بین المللی دولتی : متشکل از افراد و شرکت های دولتی بود. مانند اتحادیه تلگراف بین المللی (1805) اتحادیه پستی بین المللی (1874). ویژگی که این اتحادیه های بین المللی داشتند یک دفتر دائمی بود که کار آن انجام مکاتبات ، تحقیقات و انتشار اسناد و مدارک بود. این دفاتر بعد ها مدلی برای دبیر خانه سازمان های بین المللی شد.

شخصیت حقوقی و صلاحیت سازمان های بین المللی

مفهوم شخصیت حقوقی سازمان های بین المللی : شخصیت حقوقی سازمان های بین المللی به این معنی است که سازمان های بین المللی داری استقلال بوده و زیر نفوذ دولت میزبان نباشد. به عبارت بهتر شخصیت حقوقی سازمان های بین المللی به این معنی است که سازمان های بین المللی به منظور انجام وظایف خود از اهلیت طرح اقامه دعوی و انعقاد قرارداد برخوردار میباشد. هم چنین از صلاحیت های دولت میزبان در امان باشد. در خصوص شناسایی شخصیت حقوقی سازمان های بین المللی معاهده رسمی وجود ندارد، از لحاظ حقوقی سازمان های بین المللی به ماده (104) منشور سازمان ملل متحد استناد میشود. ماده 104 میگوید: سازمان ملل متحد در خاک هر یک از اعضای خود از شایستگی حقوقی برخوردار میباشد.

آثار کسب شخصیت حقوقی سازمان های بین المللی :

1- استقلال حقوقی سازمان های بین المللی به این معنی که : سازمان های بین المللی در مقابل اقدامات خود مسئول میشود و چنانچه خسارت به افراد و سازمان های بین المللی وارد سازد مسئولیت آن به عهده سازمان بین المللی میباشد نه دولت های عضو.

2- استقلال مالی سازمان های بین المللی: با پذیرش شخصیت حقوقی سازمان های بین المللی، سازمان های بین المللی داری یعنی صاحب اموال و دارایی میشود که این اموال به خود سازمان های بین المللی تعلق دارد نه دولت های عضو.

3- استقلال در تصمیم گیری با پذیرش شخصیت حقوقی سازمان های بین المللی. سازمان های بین المللی داری استقلال در تصمیم گیری میشود. بدین معنی که سازمان های بین المللی تصمیمات را اتخاذ میکند که مسئولیت آن بر عهده خود سازمان است نه دولت های عضو.

صلاحیت های سازمان های بین المللی :

صلاحیت سازمان های بین المللی عبارت از اختیاراتی است که به سازمان های بین المللی داده می شود تا بر اساس این اختیارات به اهداف و مقاصد خود برسند.

- صلاحیت تصریح شده (در اساسنامه ذکر شده)

- صلاحیت ضمنی (در اساسنامه ذکر نشده)

راههای تشخیص صلاحیت ضمنی :

1- استخراج صلاحیت سازمان های بین المللی بر اساس چارچوب تخصصی سازمان ها

2- استخراج صلاحیت سازمان های بین المللی بر اساس عملکرد و رویه سازمان ها

3- استخراج صلاحیت سازمان های بین المللی بر اساس اهداف سازمان ها

برای تشخیص و تعیین صلاحیت سازمان های بین المللی دو نظریه مطرح است :

اول: صلاحیت تصریح شده

دوم: صلاحیت ضمنی

به موجب نظریه صلاحیت تصریح شده ، سازمان های بین المللی تنها در حدود اختیارات و وظایفی که بصورت مشخص و صراحتاً در اساسنامه سازمان های بین المللی ذکر شده است صلاحیت دارند. به عبارت بهتر برای استخراج صلاحیت سازمان های بین المللی باید به تفسیر مواد و اصول اساسنامه سازمان های بین المللی پرداخت. به عنوان مثال برای تعیین صلاحیت سازمان اکو بر طبق این نظریه باید به اصول مندرج در اساسنامه سازمان اکو توجه داشت.

به موجب نظریه صلاحیت ضمنی ، صلاحیت سازمان های بین المللی فقط به موارد پیش بینی شده در اساسنامه سازمان های بین المللی نمی باشد بلکه هر سازمان بین المللی تا آنجا که برای رسیدن به اهداف و مقاصد خود ضرورت دارد صلاحیت دارد حتی اگر این موارد در اساسنامه سازمان های بین المللی ذکر نشده باشد.

سؤال این است که چگونه میتوان صلاحیت ضمنی سازمان های بین المللی را استخراج نمود؟

صلاحیت ضمنی سازمان های بین المللی را میتوان به شیوه های زیر استخراج نمود:

1- استخراج صلاحیت فنی سازمان های بین المللی بر اساس چارچوب تخصصی آن. هر سازمان بین المللی در یک چارچوب تخصصی (سیاسی، اقتصادی، فنی، فرهنگی یا همه موارد) فعالیت میکند که بر اساس این چارچوب تخصصی میتوان صلاحیت ضمنی آن را مشخص نمود. به عنوان مثال برای سازمان یونسکو که در چارچوب فرهنگی فعالیت دارد نمی توان صلاحیت های سیاسی یا نظامی در نظر گرفت.

2- استخراج صلاحیت ضمنی سازمان های بین المللی بر اساس رویه و عملکرد سازمان های بین المللی. به این معنی که چنانچه یک سازمان بین المللی برای مدت زمان طولانی اقداماتی را انجام داده باشد که در اساسنامه آن سازمان بین المللی ذکر نشده باشد و همچنین هیچگونه اعتراض و انتقادی از جانب دولت ها نسبت به آن اقدام صورت نگرفته باشد، آن اقدام جزء صلاحیت سازمانهای بین المللی است.

3- استخراج صلاحیت ضمنی سازمان های بین المللی براساس اهداف آن: هر سازمان بین المللی داری اهدافی میباشد که براساس این اهداف میتوان صلاحیت ضمنی سازمانهای بین المللی را مشخص کرد. اگرچه این صلاحیت در اساسنامه سازمان های بین المللی ذکر نشده باشد.

مزایا و مصونیت های سازمان های بین المللی

- تعریف مزایا و مصونیت ها

- زمینه های تاریخی پیدایش مزایا و مصونیت های سازمان های بین المللی

- هدف از اعطای مزایا و مصونیت ها به سازمان های بین المللی

- اقسام مزایا و مصونیت های سازمان های بین المللی

تعریف مزایا و مصونیت ها : مصونیت عبارت است از حقی که به موجب قانون دارندگان آن نسبت به کلیه اعمالی که در راستای وظایف خود انجام میدهند از تعقیب قضایی در امان باشند. منظور از مزایا اعطای امتیازاتی به سازمان های بین المللی است که سایر مردم حق استفاده از آن را ندارند. به عبارت بهتر میتوان گفت که مصونیت به معنای عدم امکان حضور سازمان های بین المللی در محاکم قضایی کشور میزبان است و مزایا به معنای معافیت از قوانین مالیاتی کشور میزبان میباشد.

زمینه های تاریخی پیدایش مزایا و مصونیت های سازمان های بین المللی : تا قبل از سال 1945 مزایا و مصونیت های سازمان های بین المللی بر اساس مزایا و مصونیت های دیپلماتیک شناسایی شده برای سفرا و نمایندگان سیاسی کشور ها بود. مفهوم مزایا و مصونیت های مخصوص سازمان های بین المللی برای نخستین بار در کنفرانس سانفرانسیسکو در سال 1945 مطرح شد. کنفرانس سانفرانسیسکو باعث تشکیل سازمان ملل متحد شد. در سال 1946 مجمع عمومی سازمان ملل متحد کمیسیون حقوق بین الملل سازمان ملل متحد را مامور تدوین مقرراتی راجع به مزایا و مصونیت های سازمان ملل متحد نمود. کمیسیون مذکور در همین سال کنوانسیون مزایا و مصونیت های سازمان ملل متحد را تدوین و به تصویب مجمع عمومی سازمان ملل متحد رساند.

این کنوانسیون تا سال 1960 تنظیم کننده روابط سازمان های بین المللی و دولت های میزبان بود. در دهه 1960 کمیسیون حقوق بین المللی برای تنظیم بهتر رابطه سازمان های بین المللی و دولت ها کنوانسیون دیگری را تحت عنوان کنوانسیون مزایا و مصونیت های نمایندگان دولت نزد سازمان های بین المللی تدوین و به تصویب مجمع عمومی رساند. بنا براین از لحاظ حقوقی در خصوص مزایا و مصونیت های سازمان های بین المللی در کنوانسیون مزایا و مصونیت های سازمان ملل متحد 1946 و کنوانسیون مزایا و مصونیت های نمایندگان دولت ها نزد سازمان های بین المللی 1966 تنظیم کننده ارتباط بین دولت ها و سازمان های بین المللی بوده است.

توضیح: قرارداد مقرر عبارت است از قرارداد بین کشور های میزبان و سازمانهای بین المللی

هدف از اعطای مزایا و مصونیت ها به سازمان های بین المللی: اعطای مزایا و مصونیت ها به سازمان های بین المللی بخاطر جلوگیری از مداخله کشور میزبان در سازمان های بین المللی است. به عبارت بهتر برای جلوگیری از مداخله دولت ها در امور سازمان های بین المللی، سازمان های بین المللی از قوانین مالیاتی کشور میزبان معاف شده و هم چنین از مصونیت برخوردار میباشند. نکته مهم این است که اعطای مزایا و مصونیت ها به سازمان های بین المللی به معنی اینکه سازمان بین المللی مافوق قوانین داخلی کشور میزبان است نمی باشد بلکه رعایت قوانین داخلی کشور میزبان براین سازمان بین المللی لازم است ولی قابل اجرا نمی باشد.

اقسام مصونیت ها و مزایای سازمانهای بین المللی:

الف: اقسام مصونیت های سازمان های بین المللی

1- مصونیت قضایی

2- مصونیت اماکن متعلق به سازمان های بین المللی

3- مصونیت اسناد بایگانی

4- مصونیت از تعرض

ب: اقسام مزایای سازمان های بین المللی

1- معافیت از عوارض مالیاتی

2- معافیت از خدمات شخصی

3- معافیت از عوارض گمرکی

(1) مصونیت قضایی: منظور از این مصونیت این است که نمی توان کارمندان سازمانهای بین المللی را مورد تعقیب جزایی و قانونی قرارداد. این مصونیت قضایی شامل مصونیت از ادای شهادت، مصونیت از اقدامات اجرایی و هم چنین مصونیت کیفری میباشند. چنانچه سازمان های بین المللی از مصونیت قضایی خود سوء استفاده نمایند. یعنی خساراتی را که به دولت میزبان وارد نماید.

دولت میزبان میتواند از کارمندان سازمان های بین المللی سلب مصونیت نمود بنابراین کارمندان مذکور باید خاک کشور میزبان را ترک نماید.

(2) مصونیت اماکن متعلق به سازمان های بین المللی : مصونیت اماکن سازمان های بین المللی به این معنی است که مامورین نظامی کشور میزبان حق ورود به اماکن متعلق به سازمان ها را ندارند به عنوان مثال : کنوانسیون مزایا و مصونیت های سازمان ملل متحد در سال 1946 پیش بینی میکند که محدوده اماکن متعلق به سازمان ملل متحد از تعرض نیروهای نظامی کشور امریکا در امان است و نیروهای نظامی امریکا حق ورود به سازمان ملل را ندارد. مگر با اجازه دبیرکل سازمان ملل متحد.

(3) مصونیت اسناد و بایگانی : مصونیت اسناد و آرشیو سازمان های بین المللی شامل تمام اوراق، مکاتب، فیلم، نوارهای صوتی، دیسکت های صوتی و هم چنین تمام وسایلی که برای حفاظت از آن ضروری میباشد را شامل میشود.

(4) مصونیت از تعرض : مصونیت از تعرض در اصطلاح حقوقی به معنای نگه داشتن حرمت یک شخص و یا یک محل میباشد. نگه داشتن حرمت یک شخص به این معنی است که نمی توان آزادی های اساسی یک شخص را سلب نمود و نگه داشتن حرمت یک محل به این معنی است که نمی توان بدون اجازه وارد یک مکان شد. حال منظور از مصونیت از تعرض سازمان ها این است که دول میزبان حق ورود به خانه و مسکن کارمندان سازمانهای بین المللی را ندارد. یعنی نگه داشتن حرمت محل. و همچنین دولت میزبان حق بازداشت و توقیف سازمانهای بین المللی را ندارد یعنی نگه داشتن حرمت یک شخص.

تفاوت مصونیت ها و مزایای سازمان های بین المللی از لحاظ حقوقی : رعایت مصونیت سازمانهای بین المللی برای همه کشورها واجب میباشد بخاطر اینکه مصونیت سازمان ها جزء قواعد مسلم و پذیرفته شده حقوق بین الملل میباشد. بنابراین اگر دولتی مصونیت سازمان ها را رعایت نکند مسئولیت بین المللی متوجه آن خواهد بود.

رعایت مزایای سازمانهای بین المللی برای دولت ها اختیاریست. بنا براین عدم رعایت مزایای سازمانها مسئولیتی را برای دولت ایجاد نمی کند.

اقسام مزایای سازمانهای بین المللی براساس کنوانسیون 1946 مزایا و مصونیت ها، و کنوانسیون 1975 مزایا و مصونیت های نمایندگان دولت ها نزد سازمان ها عبارتند از:

1- معافیت از عوارض و مالیات

2- معافیت از عوارض گمرکی

3- معافیت از خدمات شخصی

طبقه بندی سازمان های بین المللی : طبقه بندی سازمانها از این جهت اهمیت دارد که در سطح نظام بین الملل ما با تعداد زیادی از سازمانهای دولتی حدود 1400 سازمان دولتی و تعداد زیادی از سازمان های غیر دولتی حدود 27000 سازمان غیر دولتی مواجه میشویم. بنا براین طبقه بندی سازمان ها از دو جهت سودمند میباشد: یکی اینکه ما را در شناخت بهتر سازمان ها کمک میکند و از

سوی دیگر مطالعهء سازمان ها را آسانتر میکند. سازمان های بین المللی را میتوان بر اساس معیار اعضای تشکیل دهنده سازمانها بر دو دسته تقسیم کرد:

1- سازمان های بین المللی دولتی

2- سازمان های بین المللی غیر دولتی

سازمان های بین المللی دولتی : سازمان هایی اند که اعضای تشکیل دهنده آن دولتها میباشند. سازمان های دولتی را می توان بر اساس قلمرو جغرافیایی به سه دسته تقسیم کرد.

1- سازمان های دولتی جهانی: که اعضای آن از سرتاسر جهان میباشند مانند : سازمان ملل متحد

2- سازمان های دولتی منطقه ای: که بر اساس ترکیب جغرافیایی میتوان این سازمان ها را به سه دسته تقسیم کرد:

الف : سازمان های اروپا. مثل اتحادیه اروپا

ب : سازمان های امریکایی. مثل سازمان کشورهای امریکای مرکزی

ج : سازمان های دولتی فرامنطقه ای. که این سازمان ها به این دلیل فرا منطقه ای نامیده شده اند که نه جهانی اند و نه منطقه ای. مثل سازمان کنفرانس اسلامی و اتحادیه عرب.

سازمان های بین المللی غیر دولتی : سازمان های بین المللی غیر دولتی سازمان هایی اند که اعضای تشکیل دهنده آن افراد و شرکت های خصوصی اند که میتوان به دو دسته زیر تقسیم کرد :

الف: سازمان های غیر دولتی انتفاعی : سازمان هایی که هدف از فعالیتشان بدست آوردن سود اقتصادی میباشد.

ب : سازمان های غیردولتی غیر انتفاعی: که هدف این سازمان ها بدست آوردن سود اقتصادی نمیباشد، بلکه در راستای تطبیق حقوق بشر در جهان فعالیت میکنند.سازمان های غیردولتی انتفاعی مانند شرکت های چند ملیتی و سازمان های غیر دولتی غیر انتفاعی مانند سازمان عفو بین الملل، کمیته صلیب سرخ و .....

بخش اندیشکده ها (Think Tanks) :

اندیشکده (اتاق فکر) در بریتانیا

نوشتاری از : استلا لادی (با ویراستاری بریتانیا)

آخرین به روز رسانی : 17 آوریل 2023

اندیشکده، موسسه، شرکت یا گروهی که برای تحقیقات بین رشته ای با هدف ارائه مشاوره در مورد طیف متنوعی از موضوعات و محصولات خط مشی از طریق استفاده از دانش تخصصی و فعال سازی شبکه ها سازماندهی شده است. اتاق های فکر متمایز از دولت هستند و بسیاری از آنها سازمان های غیرانتفاعی هستند، اما کار آنها ممکن است برای مشتریان دولتی و تجاری انجام شود. پروژه ها برای مشتریان دولتی اغلب شامل برنامه ریزی سیاست اجتماعی و دفاع ملی است. پروژه های تجاری شامل توسعه و

آزمایش فناوری های جدید و محصولات جدید است. منابع مالی شامل موقوفات، قراردادهای، کمک های خصوصی و فروش گزارش ها می شود.

ریشه ها : اصطلاح اتاق فکر (think tank) اولین بار در اصطلاحات نظامی در طول جنگ جهانی دوم برای توصیف مکان امنی که در آن برنامه ها و استراتژی ها قابل بحث بود استفاده شد، اما معنی آن در دهه 1960 زمانی که در ایالات متحده برای توصیف غیرانتفاعی خصوصی مورد استفاده قرار گرفت تغییر کرد. اولین اندیشکده مطرح، انجمن سوسیالیستی فایان بود که در اواخر قرن نوزدهم در انگلیس تأسیس شد و به دنبال تأثیرگذاری بر سیاست عمومی کشور بود. برای سال های متمادی، اکثر محققانی که اندیشکده ها را مطالعه می کردند، آن ها را یک پدیده منحصر به فرد آمریکایی می دانستند که در ایالات متحده به دلیل استثنایی بودن سیستم سیاسی و سنت غنی آن در تأمین مالی خصوصی و نه دولتی، که به نفع اتاق های فکر بود، در ایالات متحده شکوفا شد. این سازمان ها همچنین در کشورهای صنعتی دیگر مانند کانادا، بریتانیا و استرالیا شکوفا شده اند، جایی که معمولاً تعداد آنها کمتر و بودجه کمتری نسبت به ایالات متحده وجود دارد. در اوایل قرن بیست و یکم، بیش از نیمی از اتاق های فکر جهان در اروپا و آمریکای شمالی بودند. اندیشکده های اروپایی بسیار متفاوت هستند. برای مثال، در آلمان، اندیشکده های بزرگ و با نفوذی وجود دارند، اما اغلب با بودجه دولتی و با احزاب سیاسی یا دانشگاه ها مرتبط هستند. در فرانسه سازمان هایی شبیه به اندیشکده ها با دولت مرتبط هستند و با احزاب سیاسی روابط متعارض اما تابعی دارند. در جنوب اروپا، اتاق های فکر در دهه 1970 شروع به ظهور کردند. تحقیقات بر روی اندیشکده های خارج از جهان غرب نشان می دهد که سازمان های مختلف ممکن است در سطح جهانی وجود داشته باشند.

ویژگی های اتاق های فکر : این سازمان ها دارای تعدادی ویژگی مشترک هستند. اول تمرکز سیاست آنها است، به این معنی که هدف آنها این است که دانش و سیاست گذاری را با هم از طریق اطلاع رسانی و در صورت امکان، تأثیرگذاری بر روند سیاست گذاری در کنار هم قرار دهند. اتاق های فکر تحقیقاتی را انجام می دهند و بازیافت می کنند که هدف آن حل مشکلات سیاستی است و نه صرفاً پیشبرد بحث نظری. دومین ویژگی مشترک، هدف عمومی است که به دلیل وجود اتاق های فکر اشاره دارد. بیشتر اندیشکده ها ادعا می کنند که تحقیقاتی را برای آگاه کردن مردم و دولت در مورد چگونگی بهبود سیاست های عمومی انجام می دهند. شعارهای اغلب آنها کار برای منافع عمومی و آموزش عمومی است. ثالثاً، تخصص و حرفه ای بودن کارکنان تحقیقاتی آنها، منابع فکری کلیدی اتاق های فکر و راهی برای مشروعیت بخشیدن به یافته های آنها است. در نهایت، فعالیت های کلیدی اتاق های فکر معمولاً تحلیل و مشاوره تحقیقاتی است که در قالب انتشارات، کنفرانس ها، سمینارها و کارگاه های آموزشی ارائه می شود.

نوع شناسی : تنوع سازمان هایی که تحت عنوان اتاق فکر قرار می گیرند، منجر به ایجاد گونه شناسی شده است. حداقل چهار نوع اتاق فکر را می توان مشاهده کرد. اولی مخزن ایدئولوژیک است که به سازمان هایی اطلاق می شود که دارای یک فلسفه سیاسی مشخص یا به طور کلی تر، ایدئولوژیک هستند. آنها شبیه «تانک های حمایت = advocacy tanks» هستند، مؤسساتی که برای تحقیق و حل مشکلات و لابی کردن قانونگذاران برای اتخاذ راه حل هایشان تأسیس شده اند. به عنوان مثال می توان به اتاق های

فکری اشاره کرد که ایده های اقتصادی و سیاسی برای احزاب محافظه کار و کارگر در بریتانیا و اندیشکده های وابسته به احزاب سیاسی در آلمان ارائه می کنند. نوع بعدی تانک تخصصی است که شامل موسساتی است که تمرکز موضوعی دارند. رایج ترین موضوعات سیاست خارجی و عمومی است، اما اتاق های فکر در موضوعات دیگری مانند محیط زیست نیز تخصص دارند. دسته سوم شامل مؤسساتی است که نه در سطح ملی، بلکه در سطح منطقه ای مانند اندیشکده های دولتی ایالات متحده، یا در سطح فراملی، مانند مؤسساتی که در بروکسل مستقر هستند و به امور اروپا می پردازند، برای اتحادیه اروپا (EU= European Union) کار می کنند. دسته نهایی مخازن «فکر کن و انجام بده =» است که جدا از فعالیت های تحقیقاتی سنتی خود، در سطح عملی تری مانند تأمین مالی پروژه های خیریه فعال هستند. این نوع اتاق فکر شباهت هایی به سازمان های غیردولتی (NGOs) دارد. اتاق های فکر را می توان از سایر سازمان هایی که در عرصه سیاسی دخیل هستند متمایز کرد. آنها با واحدهای دانشگاهی که دروس ارائه می دهند، اما تحقیقات نیز انجام می دهند، متفاوت هستند. آنها با سازمان های بشردوستانه که اولویت کمتری برای تأمین مالی تحقیقات دارند تا تأمین مالی اقداماتی که به روشی ساده تر به جامعه انجام می شود، متفاوت هستند. آنها همچنین با سازمان های مشاوره دولتی متفاوت هستند زیرا با ارائه حمایت فکری مستقل تر یا جایگزین های جدید برای سیاست های عمومی، نقشی متمایز و منحصر به فرد ایفا می کنند. با این وجود، مؤسسات تحقیقاتی دولتی وجود داشته است - به عنوان مثال، در فرانسه - که اغلب به عنوان اتاق فکر توصیف می شوند. در نهایت، اتاق های فکر با گروه های فشار و گروه های ذینفع متفاوت هستند. این تقسیم بندی کمتر آشکار شده است، زیرا گروه های فشار به طور فزاینده ای نقدهای خوب تحقیق شده داخلی از سیاست های موجود را توسعه می دهند. یکی از مهم ترین تفاوت ها این است که گروه های فشار عضویت افراد را یکی از ویژگی های محوری خود می دانند. هنگامی که آنها درگیر تحقیقات می شوند، این کار را برای حمایت از کمپین های خود انجام می دهند و این منافع اولیه آنها را تشکیل نمی دهد.

اتاق های فکر در عمل : استدلال شده است که اندیشکده ها همیشه با ویژگی های شرح داده شده در بالا مطابقت ندارند. یکی از نگرانی ها، تمرکز سیاست گذاری برخی اندیشکده ها و نقش آنها به عنوان پل ارتباطی بین دانش و سیاست های دولت است. تمایز بین اتاق های فکر و سازمان هایی مانند گروه های ذینفع، انجمن های حرفه ای، مشاوران و مؤسسات دانشگاهی می تواند مبهم باشد، در نتیجه همیشه نمی توان یک سازمان را به عنوان اندیشکده شناسایی کرد. بعلاوه، در بسیاری از کشورها، مدیران و کارشناسان اندیشکده ها ارتباط تنگاتنگی با سیاستمداران و بوروکرات ها دارند. بنابراین، در واقع، آنها به همان نخبگان تعلق دارند. با توجه به چنین شرایطی، حفظ هویت به اندازه کافی متمایز برای یک اندیشکده می تواند دشوار باشد تا بتواند به عنوان پلی بین دانش و سیاست های دولت عمل کند.

اندیشکده ها اغلب خود را به عنوان خادم به منافع عمومی معرفی می کنند، اما آنها نیز منافع خصوصی خود را دارند و به منابع مالی خود وابسته هستند. اغلب، نگرانی آنها در مورد وجهه و شهرت خود، طیف پیشنهادات سیاستی آنها را محدود می کند. حتی مشکوک است که اندیشکده ها تا چه حد می توانند برنامه های تحقیقاتی خود را تعیین کنند، که اغلب به قراردادهای و فرصت های مالی بستگی دارد.

منابع دانش اندیشکده ها نیز ممکن است محدود باشد. اگرچه اتاق‌های فکر معمولاً متخصصان را جذب می‌کنند و تجزیه و تحلیل خط‌مشی ارائه می‌کنند، اما اغلب به جای تولید دانش دانشگاهی، بازیافت می‌کنند. هدف آنها این است که یافته‌های دانشگاهی را برای سیاستمداران و سیاست‌گذاران پرمشغله دلدیرتر کنند. این بدان معناست که اتاق‌های فکر نقش مهمی در تعیین دستور کار تحقیقاتی و سیاست‌گذاری و اولویت‌بندی برخی موضوعات بر سایر موضوعات دارند.

اندیشکده‌ها در صحنه بین‌المللی: جهانی شدن اندیشکده‌ها را تحت تاثیر قرار داده است، به ویژه با افزایش اشتها و ظرفیت آنها برای شبکه‌های بین‌المللی. اندیشکده‌های بین‌المللی و شبکه‌های جهانی از دهه 1990 به وجود آمدند. اندیشکده‌های بین‌المللی، اگرچه در یک کشور مستقر هستند، اما ادعا می‌کنند که هیچ پیوند ملی خاصی ندارند. به عنوان مثال مرکز سیاست اروپا در بلژیک است که در تحلیل خود از اتحادیه اروپا و تأثیر سیاست‌گذاری جهانی بدون اولویت برای هیچ کشور عضو خاصی، «رویکرد چند حوزه‌ای = multi-constituency approach» را اعلام می‌کند. علاوه بر این، تمایلی برای ارتباط فراملی بین اندیشکده‌ها از طریق ایجاد انجمن‌های منطقه‌ای و بین‌المللی مانند شبکه توسعه جهانی، که مقر آن در دهلی نو است، وجود دارد، که تحقیقات و همکاری بین‌المللی را در مورد مسائل توسعه تقویت می‌کند. سازمان‌های بین‌المللی، مانند بانک جهانی، از طریق حمایت از کنفرانس‌های منطقه‌ای و بین‌المللی که اندیشکده‌ها و کار آنها را ترویج می‌کنند، چنین فعالیت‌هایی را تشویق می‌کنند. به طور مشابه، اندیشکده‌ها خدمات خود را به سازمان‌های بین‌المللی مانند بانک جهانی و اتحادیه اروپا ارائه می‌دهند. تمام این فعالیت‌های بین‌المللی به افزایش تعداد این سازمان‌ها در سطح جهانی تبدیل شده است.

چالش‌ها: چالش‌ها و همچنین فرصت‌هایی که اندیشکده‌ها (اتاق‌های فکر) با آنها روبرو هستند بسیار است. اول، تأمین مالی می‌تواند مخاطره‌آمیز باشد و در مواقع رکود اقتصادی، دستیابی به آن دشوار است. دوم، تکثیر اندیشکده‌ها و سایر سازمان‌های غیردولتی به معنای افزایش رقابت و همچنین امکانات بیشتر برای همکاری، بهره‌وری بهتر و دسترسی بیشتر به مخاطبان است. سوم، ظهور اینترنت، امکانات ارتباطی را چند برابر کرده است، اما همچنین انتشار اطلاعاتی را که همیشه دقیق نیستند، تسهیل کرده است. چهارم، ظهور اندیشکده‌های تخصصی - برای مثال در زمینه‌هایی مانند بیوتکنولوژی و ژنتیک، ارائه تحلیل‌های متمرکزتر را تسهیل کرده است. در نهایت، جهانی شدن به معنای افزایش تقاضا برای مشاوره سیاستی و نقش جدید اندیشکده‌ها است که مجبور به مطالعه جایگزین‌های سیاست از سراسر جهان و سپس تطبیق آنها با بافت محلی خود هستند.

اندیشکده‌ها برای چه کاری خوب هستند؟

نوشتاری قابل تأمل از سایت مرکز تحقیقات سیاست دانشگاه ملل متحد؛ مرکز تحقیقات سیاست دانشگاه سازمان ملل متحد (UNU- CPR = United Nations University Centre for Policy Research) یک اندیشکده مستقل در سیستم سازمان ملل است. آنان مأموریت کاری خویش را اینگونه بیان می‌کنند: ما برتری تحقیقاتی را با دانش عمیق سیستم چندجانبه ترکیب می‌کنیم تا راه‌حل‌های نوآورانه برای چالش‌های سیاست عمومی جهانی فعلی و آینده ایجاد کنیم.

دکتر جان دی بوئر با روهینتون مدورا در مورد اینکه اندیشکده‌ها (اتاق‌های فکر) برای چه چیزهایی خوب هستند و نیاز به پابندی آنها به آنچه در آن خوب هستند صحبت می‌کند: تأثیرگذاری بر دستفروشی به بهترین معنای کلمه.

در یک گفتگوی تامل برانگیز در دانشگاه ملل متحد با روهینتون مدورا، رئیس مرکز نوآوری های حاکمیتی بین المللی (CIGI Centre for International Governance Innovation)، این سوال را مطرح کردم که "اندیشکده ها برای چه چیزی خوب هستند؟" پاسخ او به این نکته این بود که "نفوذ دستفروشی، به بهترین معنای کلمه، او در ادامه تاکید کرد که در حالی که می توان تاکتیک ها و انگیزه های نهفته در پس تأثیر گذاری اتاق های فکر را زیر سوال برد، اما نتیجه این بود که آنها در تلاش برای تغییر از طریق ایده ها و شبکه ها هستند. به گفته مدورا، آزمون تورنسل یک اندیشکده خوب این نبود که آیا «راست، چپ، لیبرال است یا نه، بلکه این بود که آیا بحث مبتنی بر شواهد را پیشنهاد می کرد."

دیدگاه مدورا به طور گسترده ای پذیرفته شده است. درک غالب این است که اتاق های فکر برای بسیج تخصص و ایده ها برای تأثیر گذاری بر فرآیند سیاست گذاری وجود دارند. دلیل وجودی بیشتر اتاق های فکر این است که به عنوان کاتالیزورهای مهم ایده ها و اقدامات عمل کنند. در جهانی که با مشکلات مبرم زیادی از جمله فقر شدید، نابرابری، تغییرات آب و هوایی، شهرنشینی سریع، گسترش بیماری های عفونی، درگیری های مسلحانه، تروریسم بین المللی، جنایات سازمان یافته، و تکثیر سلاح های هسته ای مواجه است، ایده های خوبی که می توان بر اساس آنها عمل کرد. ضروری است. در بهترین حالت، اتاق های فکر توانایی جذب تخیل سیاسی را با واسطه گری ایده ها، برانگیختن بحث های عمومی و ارائه راه حل های خلاقانه و در عین حال کاربردی برای مقابله با مبرم ترین مشکلات جهان دارند.

اتاق های فکر در گذشته این نوع مشارکت ها را انجام داده اند. برای مثال، لئو پاسولسکی، کارشناس موسسه بروکینگز، در کمک به بازسازی اروپا پس از جنگ جهانی دوم با ارائه توصیه های ملموسی که به شکل گیری طرح مارشال کمک کرد، نقش اساسی داشت. بنیاد کارنگی برای صلح بین المللی به رهبری رئیس وقت آن رافائل لمکین، نقش اساسی در ترویج تصویب کنوانسیون ضد نسل کشی سازمان ملل توسط مجمع عمومی سازمان ملل متحد در سال 1948 ایفا کرد که به دلیل نیاز به جلوگیری از هولوکاست دیگر تعبیر شد. در بحبوحه بحران مالی 2008، پیشنهادات CIGI برای نوآوری در سیستم G8 به ایجاد گروه رهبران G20 کمک کرد.

این پیشرفت به ایجاد گروه 20 به عنوان مجمع برتر برای همکاری های اقتصادی بین المللی در زمان های نابسامان اقتصادی کمک کرد. نمونه دیگری از پیشرفتی که توسط یک اتاق فکر انجام شد، ایده تعهدات بازار پیشرفته برای واکسن ها بود که توسط یک گروه کاری مرکز توسعه جهانی حمایت شد. نتیجه سازوکاری بود که تضمین هایی را برای افزایش سرمایه گذاری خصوصی در تحقیق و توسعه برای توسعه واکسن برای بیماری هایی که عمدتاً کشورهای در حال توسعه را تحت تأثیر قرار می دادند، ارائه می کرد. در سال 2005، وزرای دارایی G-7 این ایده را تایید کردند و شش کمک کننده مبلغ 1.5 میلیارد دلار را به این طرح اختصاص دادند. این ایده ها اغلب به صورت مجزا توسعه نمی یافتند، اما بخشی از یک فرآیند تکراری کشف، یادگیری و انطباق بودند - گاهی اوقات از طریق شکست. در هر مورد، زمان بندی بسیار مهم بود.

خدمت به عنوان یک کاتالیزور برای ایده ها تنها یک جنبه از نقشی است که بهترین اتاق های فکر ایفا می کنند. نقش اساسی دیگر کمک به تعیین دستور کار سیاست است. با این حال، قرار گرفتن در دستور کار سیاست یک کار پیچیده است. حتی بهترین

اتاق‌های فکر فرصت‌های کلیدی را برای تبدیل یک ایده متقاعدکننده به واقعیت از دست می‌دهند. کار جان کینگدون در مورد این موضوع آموزنده است زیرا بر غیرقابل پیش بینی بودن فرآیند سیاست گذاری تاکید می‌کند. به گفته کینگدون، رسیدن به یک ایده در دستور کار دولتی مستلزم پشتکار، تخصص، ایجاد ارتباطات مناسب و مهمتر از همه، زمان بندی خوب است. همانطور که او در کتاب خود دستور کارها، جایگزین‌ها و سیاست‌های عمومی آورده است، «شنیده شدن در فرآیند سیاست گذاری اغلب به معنای موقعیت‌یابی برای استفاده از فرصت‌ها زمانی است که فرصت‌ها به وجود می‌آیند، تا انجام مجموعه‌ای از کارها به طور کامل تحت نظر فرد. کنترل.»

اندیشکده‌های موفق پیشنهادات خود را آماده نگه می‌دارند و هنگامی که مشکلی پیش می‌آید که پیشنهادات آنها می‌تواند راه حل باشد، وارد عمل می‌شوند. داشتن ایده‌های خوب کافی نیست. همانطور که کینگدون تاکید کرد، «ایده‌ها به خودی خود باعث تغییر سیاست نمی‌شوند، آنها باید با نیروهای سیاسی متعارف تری همراه شوند.» برای موفقیت، اندیشکده‌ها باید منابع کافی و پشتکار داشته باشند تا به طور مستمر یک ایده را پرورش دهند، در حالی که منتظر لحظه مناسب هستند تا اتحادی از حامیان را در اطراف آن بسیج کنند.

یک طرف دیگر برای غیرقابل پیش بینی بودن ذاتی فرآیند سیاست وجود دارد، و آن این است که ایده‌های خوب همیشه برنده نمی‌شوند. متأسفانه، مواردی وجود داشته است که اندیشکده‌های مبتنی بر ایدئولوژی از ایده‌های نادرستی حمایت می‌کنند که نحوه درک دولت‌ها از جهان، ارزیابی گزینه‌های خود، و عملکرد بسیار زیان‌بار را شکل می‌دهد. ما این را در آستانه جنگ عراق در سال 2003 دیدیم، زمانی که حملات تروریستی 11 سپتامبر به طرفداران تغییر رژیم در عراق (از جمله پروژه قرن جدید آمریکا (PNAC) - پوشش حمله به عراق و حذف صدام حسین را داد. به نام گسترش دموکراسی و پیروزی در جنگ علیه تروریسم . PNAC و دیگر حامیان تغییر رژیم آنقدر در شکل دادن به ترجیحات سیاسی جورج دبلیو بوش و دولت او مؤثر بودند که شواهد متقاعد کننده بر خلاف آن نادیده گرفته شد و به یک جنگ پرهزینه منجر شد.

همانطور که هیو سگال، سناتور سابق کانادایی پیشنهاد کرده است، اندیشکده‌ها زمانی در بدترین وضعیت خود قرار می‌گیرند که به شدت ایدئولوژیک هستند و به‌رغم شواهدی مبنی بر خلاف آن، پیوسته یافته‌های قابل پیش‌بینی در مورد هر موضوعی را تولید می‌کنند. اندیشکده‌هایی که چنین رفتاری را از خود نشان می‌دهند باید تخفیف داده شوند. با این حال، همانطور که مطالعه اساسی رابرت جرویس در مورد ادراک و ادراک نادرست در سیاست بین‌الملل نشان داد، کارشناسان و سیاست‌گذاران می‌توانند مستعد اجتناب فعالانه و نادیده گرفتن اطلاعاتی باشند که با باورهای آنها در تضاد است. اخیراً، گزارش توسعه جهانی 2015 در مورد ذهن، جامعه و رفتار بانک جهانی توضیح داد که چگونه سیاست‌گذاران و حتی کارشناسان می‌توانند مستعد "فکر کردن خودکار" باشند. همانطور که 2015 WDR تاکید کرد، بحث در میان افرادی که دیدگاه‌های مشابهی دارند می‌تواند آنها را به سمت افراط در مواضع خود سوق دهد. در واقع، این گزارش به وضوح نشان می‌دهد که چگونه عدم مقابله با نگرانی‌های افراد با دیدگاه‌های متفاوت می‌تواند منجر به «تصمیم‌گیری مستمر مغرضانه» شود. تحقیقات نشان داده است که برای سیاست‌گذاران مهم است که از سوگیری‌های خود آگاه شوند تا از انتخاب و فیلتر کردن شواهد به نحوی که نظرات آنها را تأیید کند اجتناب کنند.

طبق WDR 2015، یکی از بهترین راه‌ها برای جلوگیری از سوگیری تأیید، قرار دادن افراد در معرض دیدگاه‌های مخالف و دعوت از آنها برای دفاع از دیدگاه‌های خود است. بهترین اتاق‌های فکر این کار را انجام می‌دهند. آنها محیط‌های اجتماعی و فکری ایجاد می‌کنند که افراد را وادار به بحث می‌کنند و از تعصبات خود آگاه می‌شوند. آنها بستری را برای معرفی ایده‌های جدید و برانگیختن بحث عمومی در مورد مسائل مهم روز فراهم می‌کنند و از این طریق دامنه بحث را گسترش می‌دهند.

در شرایط کشورهای در حال توسعه با سنت‌های دموکراتیک نسبتاً جدید، اتاق‌های فکر به طور فزاینده‌ای این کارکرد را بر عهده می‌گیرند. برای مثال، مؤسسه امور اقتصادی در غنا با سازماندهی کارگاه‌های آموزشی، انجمن‌های آموزشی رای‌دهندگان و مناظره‌های ریاست‌جمهوری و معاونان، نقشی اساسی در کمک به تقویت دموکراسی در شرایط بی‌ثباتی سیاسی ایفا کرد. ابتکار اندیشکده (که توسط مرکز تحقیقات توسعه بین‌المللی کانادا، بنیاد بیل و ملیندا گیتس، بنیاد ویلیام و فلورا هیولت، کمک بریتانیا، وزارت امور خارجه هلند و آژانس همکاری توسعه نروژ تامین می‌شود) یکی از نمونه‌های برنامه‌ای است که به تقویت نقش اتاق‌های فکر در جنوب جهانی برای برانگیختن بحث عمومی در مورد مسائل مهم سیاست عمومی روز کمک می‌کند.

سال 2015 یک سال کلیدی برای جهان خواهد بود. با در دست داشتن تعداد زیادی از فرآیندهای سیاسی بسیار مهم، دبیر کل سازمان ملل اعلام کرده است که "2015 می‌تواند و باید زمانی برای اقدام جهانی باشد". این فرآیندهای سیاستی با تصمیم‌گیری‌های مهمی به اوج می‌رسد که مسیر اقدام را در مورد موضوعاتی از صلح و امنیت بین‌المللی گرفته تا تغییرات آب و هوایی شکل می‌دهد و توسعه جهانی و اتاق‌های فکر باید نقش سازنده‌ای ایفا کنند.

از نظر صلح و امنیت بین‌المللی، سازمان ملل متحد در حال حاضر دو بررسی مستقل مهم را انجام می‌دهد. اولین مورد در مورد عملیات صلح است، جایی که دبیرکل یک هیئت مستقل در سطح عالی در مورد عملیات صلح را تعیین کرده است تا ارزیابی کند که چگونه عملیات صلح به رهبری سازمان ملل متحد باید تغییر کند تا در جهانی که با محیط‌های امنیتی پیچیده و ناآرام رو به افزایش است، مؤثر بماند. یکی دیگر از فرآیندهای مهم سیاست‌گذاری که بر جوامع جنگ زده تأثیر می‌گذارد، هیئت بررسی تخصصی در زمینه معماری صلح سازمان ملل است.

مذاکرات منتهی به اجلاس ویژه سران توسعه پایدار (15 تا 28 سپتامبر) نیز نشان دهنده یک فرآیند خط مشی حیاتی است. در این اجلاس، کشورهای عضو سازمان ملل متحد در مورد اهداف توسعه پایدار که دستور کار توسعه جهانی را برای پانزده سال آینده تعیین می‌کند، بحث کرده و در نهایت تصویب خواهند کرد. همانطور که دیوید ام. مالون، رئیس UNU در مقاله اخیر خود بیان کرد، چالش ایجاد یک چارچوب دقیق و قانع‌کننده پس از سال 2015 است که بتواند در یک دوره 15 ساله در آزمون زمان و مرتبط بودن مقاومت کند. با این حال، روند پیچیده مذاکره که شامل بسیاری از منافع ملی متفاوت است، دستیابی به این نتیجه را دشوار خواهد کرد. با این حال، همانطور که در مقاله‌ای اخیر تأکید کردم، ضروری است که جهان اهداف واقع‌بینانه‌ای را تعیین کند که بر موفقیت‌های امروزی بنا شده و متعهد به ارتقای کرامت، برابری و برابری انسانی باشد.

در نهایت، یک دوره حساس دیگر بین 30 نوامبر و 11 دسامبر خواهد بود که پاریس میزبان بیست و یکمین کنفرانس اعضای کنوانسیون چارچوب سازمان ملل برای تغییرات آب و هوایی خواهد بود. در این کنفرانس، 190 طرف تلاش خواهند کرد تا به توافقی در مورد اهداف انتشار گازهای گلخانه ای به جای پروتکل کیوتو برسند.

به بیان صریح، سیاستگذاران در تلاشند تا پاسخهای مؤثری را به بسیاری از موضوعات کلیدی که در این فرآیندهای سیاستی مورد بحث قرار می گیرند، توسعه دهند و اتاق های فکر می توانند با آوردن گزینه های عملی و عملی که این موضوعات را به میز مذاکره بپردازند، نقش سازنده ای ایفا کنند. اتاق های فکر، از جمله مرکز تحقیقات سیاست دانشگاه سازمان ملل متحد، در حال حاضر نقش مهمی در کمک به ارزیابی های مبتنی بر شواهد ایفا می کنند (به عنوان مثال به مقاله UNU-CPR برای پانل مستقل سطح بالا در مورد عملیات صلح مراجعه کنید). (با این حال، ایده های بیشتری مورد نیاز است تا این فرآیندها توصیه ها و راه حل های مؤثری را ایجاد کنند.

این، در نهایت، من را به گفتگوی من با روهینتون مدورا برمی گرداند. برای موفقیت، اتاق های فکر حداقل به چهار عنصر نیاز دارند. آن ها به ایده های خوب، ائتلاف بازیگران برای حمایت از آن ایده ها، ظرفیت نهادی (از جمله منابع) برای پرورش و حمایت از آن ایده ها در یک زمینه پویا، و توانایی استفاده از لحظه ای که زمان مناسب است، نیاز دارند. چیزی که آنها نیاز دارند ابزاری برای حمایت از ایده های خوب در زمانی است که جهان به آنها بیشتر نیاز دارد. به عبارت دیگر، اتاق های فکر باید کاری را انجام دهند که در آن مهارت دارند و بر دستفروشی به بهترین معنای کلمه تأثیر بگذارند.

<https://cpr.unu.edu/publications/articles/what-are-think-tanks-good-for.html>

کتاب و نشر :

ادبیات قرقیزستان در یک نگاه

ادبیات قرقیزستانی طی قرون متمادی توسعه و گسترش یافته است، اما به دلیل شیوه زندگی عشایری مردم قرقیز، غالباً شکل مکتوب به خود نمی گرفت. پیش ترها، بیشتر مردم در این منطقه سواد نداشتند و شاعران که به آنها آکین می گفتند از روستایی به روستای دیگر سفر می کردند و هنر خود را با مردم در میان می گذاشتند.

برخی از آثار قرقیزی، مانند حماسه ماناس، به صورت شفاهی از نسلی به نسل

دیگر توسط افراد خاصی منتقل شد که به آنها مناشی می گفتند. در دوران اتحاد جماهیر شوروی، آموزش در مدرسه، که قبلاً فقط بخشی از آموزش دینی بود، بیشتر در دسترس قرار گرفت. و از قرن بیستم، نویسندگان، شاعران و زبان شناسان زیادی در قرقیزستان ظاهر شدند که آثارشان در سراسر جهان شهرت یافت. یکی از مشهورترین نویسندگان قرقیز، چنگیز آیتماتوف بود که نه تنها در داخل کشور، بلکه در خارج از مرزهای این کشور نیز شناخته شده بود. آثار او به زندگی در روستاهای قرقیزستان می پردازد و همچنین واقعیت شوروی را توصیف می کند.

چنگیز آیتماتوف در سال ۱۹۲۸ در شکر تالاس در خانواده‌ای از کارمندان دولت به دنیا آمد. در سال ۱۹۳۸ پدرش به جرم «ناسیونالیسم بورژوازی» دستگیر و اعدام شد. آیتماتوف در مؤسسه ادبی گورکی تحصیل و سپس در روزنامه حزب پرآودا کار کرد. اولین داستان های او در دهه ۱۹۵۰ زمانی که او هنوز برای پرآودا کار می کرد، منتشر شد. مشهورترین داستان او به نام «جمیلیا»، درباره زنی متاهل است که شوهرش برای خدمت به جبهه رفته است. جمیلا که هرگز همسرش را دوست نداشت، در غیاب او، عاشق دانیار زحمتکش و متواضع می شود. داستان حول محور زندگی قرقیزستانی در طول جنگ جهانی دوم است، زمانی که بسیاری از مردم برای تامین نیازهای ارتش مشغول کشت گندم بودند.

آیتماتوف به توصیف های رنگارنگ خود از فولکلور و طبیعت آسیای مرکزی و بازتاب و ارج به گذشته عشایری قرقیزستان و قزاقستان مشهور هستند. او در آثارش به چگونگی تغییر زندگی تحت حاکمیت شوروی (هر چند نه همیشه مثبت) می پردازد. آیتماتوف نه تنها یک نویسنده، بلکه یک سیاستمدار نیز بود. در دوران پرسترویکا به عنوان مشاور گورباچف، ریاست سفارت اتحاد جماهیر شوروی در لوکزامبورگ، و بعداً سفیر قرقیزستان در بلژیک، لوکزامبورگ و هلند بود. او در قرقیزستان نیز از نظر سیاسی فعال بود و به سازماندهی مجموعه یادبود آتا-بیت به یاد قربانیان سرکوب دهه ۱۹۳۰ کمک کرد که در میان آنها احتمالاً پدر چنگیز آیتماتوف نیز بود.

آیتماتوف جوایز بسیاری را برای آثار خود دریافت کرد. او در سراسر جهان شناخته شده و محبوب بود، به دو زبان روسی و قرقیزی می نوشت و گاه آثار خود را ترجمه می کرد. از آن زمان، آثار او به بسیاری از زبان های دیگر منتشر شده و به اصلی ترین صادرات ادبی قرقیزستان تبدیل شده است. آیتماتوف در سال ۲۰۰۸ درگذشت و در آتا-بیت به خاک سپرده شد. خانه او در جنوب بیشکک به موزه ای تبدیل شده است که در دسترس عموم قرار گرفته است.

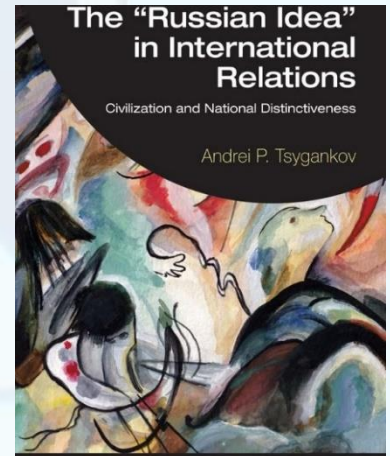
دیگر نویسندگان: سنت ادبی قرقیزستان برای مدت طولانی عمدتاً شامل آثاری بود که به صورت شفاهی منتقل می شد و این آثار فقط در قرون ۲۰-۱۹ نوشته شده اند. تا آن زمان، مشهورترین آثار ادبی توسط شاعران بداهه سرود ساخته می شد که اغلب آثار خود را با همراهی موسیقی می خواندند. ادبیات قرقیزستان در زمان شوروی، زمانی که شاعران و نویسندگان برای مردم محلی خلق و ترجمه می کردند، شروع به توسعه کرد. یکی از مشکلاتی که مانع از ظهور یک صحنه ادبی گسترده تر قبل از قرن بیستم شد، نبود الفبای مناسب بود. تا سال ۱۹۲۷، قرقیزها با الفبای عربی می نوشتند (جالب است که قرقیزهای ساکن چین هنوز از آن استفاده می کنند). اولین الفبای نوشته شده به طور خاص برای قرقیزها، با استفاده از الفبای لاتین اصلاح شده که با زبان همخوانی داشت و برای چاپ مناسب تر بود، توسط شاعر و محقق قرقیزی، قاسم تینیستانوف (که همچنین فولکلور قرقیزستان را جمع آوری و ثبت کرد) ایجاد شد. یکی دیگر از شاعران و زبان شناسان مشهور در اوایل اتحاد جماهیر شوروی، یاسر شیوازا بود که در توسعه الفبای زبان دونگان شرکت کرد و آثار معروفی را به دونگان ترجمه کرد. همچنین در این زمان، شاعران و نویسندگانی مثل آلائی توکومبایف و الیکول عثمانوف فعالیت می کردند. عثمانوف در ترجمه آثار معروف (از جمله شکسپیر و پوشکین) به قرقیزی کمک کرد و همچنین شعرهایی نوشت که به انتقال شعر قرقیزی از شفاهی به نوشتاری کمک کرد. توکامبایف اشعاری در مورد بی عدالتی

شوروی سروده است. امروز پرتره عثمانوف بر روی اسکناس ۲۰۰ سوم مصور شده و خیابانی در بیشکک به نام توکامبایف نامگذاری شده است.

<https://www.iras.ir/%d8%a7%d8%af%d8%a8%db%8c%d8%a7%d8%aa-%d9%82%d8%b1%d9%82%db%8c%d8%b2%d8%b3%d8%aa%d8%a7%d9%86-%d8%af%d8%b1-%db%8c%da%a9-%d9%86%da%af%d8%a7%d9%87>

کتاب «ایده روسی» در روابط بین الملل: تمدن و تمایز ملی

کتاب «ایده روسی» در روابط بین الملل: تمدن و تمایز ملی نوشته آندری تسیگانکوف، کتابی جامع و آموزنده است که مروری ارزشمند از رویکردهای متفاوت تفکر تمدنی روسیه در روابط بین الملل ارائه می کند. تسیگانکوف ایده های تمدنی روسیه را با دو معیار تعریف می کند: ارزش هایی که بر آن تاکید دارند و جاه طلبی های جهانی آن ها. او سپس سه مکتب از تفکر تمدنی روسیه در مورد روابط بین الملل را شناسایی می کند - اسلاووفیل ها، کمونیست ها و اوراسیاگرایان، و روش های متفاوتی را که هر مکتب ریشه های معنوی، اجتماعی و جغرافیایی متمایز روسیه را تفسیر کرده اند، مورد بحث قرار می دهد. تسیگانکوف استدلال می کند که ایده های تمدنی روسیه نقش مهمی در شکل دادن به سیاست خارجی روسیه در طول تاریخ

داشته است. او نشان می دهد که چگونه از این ایده ها برای توجیه سیاست های توسعه طلبانه و انزواطلبانه استفاده شده است و چگونه بر روابط روسیه با غرب تأثیر گذاشته است. او همچنین درباره راه هایی بحث می کند که در آن ایده های تمدنی روسیه با ظهور ایدئولوژی لیبرال غربی به چالش کشیده شده اند و چگونه آنها در پاسخ به این چالش تکامل یافته اند. کتاب متن روانی دارد، جذاب است و سهم ارزشمندی در مطالعه سیاست خارجی روسیه دارد. تحلیل تسیگانکوف روشن و روشنگر است، و او به خوبی بینش های تاریخی، نظری و تجربی را در هم می آمیزد. این کتاب همچنین به خوبی سازماندهی شده است. یکی از نقاط قوت کتاب، تمرکز آن بر شیوه های مختلف تفسیر و استفاده از اندیشه های تمدنی روسیه در طول زمان است. تسیگانکوف نشان می دهد که هیچ «ایده روسی» واحد و یکپارچه ای وجود ندارد، بلکه ایده های مختلفی وجود دارد که برای توجیه اهداف مختلف سیاست خارجی استفاده شده اند. این نکته به توضیح ماهیت پیچیده و اغلب متناقض سیاست خارجی روسیه کمک می کند. یکی دیگر از نقاط قوت کتاب بحث در مورد راه هایی است که در آن ایده های تمدنی روسیه با ظهور ایدئولوژی لیبرال غربی به چالش کشیده شده است. تسیگانکوف استدلال می کند که این چالش متفکران روسی را وادار کرده است تا در درک خود از جایگاه روسیه در جهان تجدید نظر کنند. این امر منجر به ظهور اشکال جدید و پیچیده تری از تفکر تمدنی روسیه شده است که احتمالاً در سال های آینده به شکل گیری سیاست خارجی روسیه ادامه خواهد داد.

نکات کلیدی کتاب «ایده روسی» در روابط بین الملل: تمدن و تمایز ملی را به صورت ذیل می توان خلاصه کرد:

- 1) ایده روسی مفهومی است که برای توصیف هویت تمدنی منحصر به فرد روسیه استفاده شده است.
- 2) ایده روسی در طول قرن ها به روش های مختلف تفسیر شده است، اما معمولاً بر تمایز معنوی، اجتماعی و جغرافیایی روسیه تأکید می کند.

- 3) سه مکتب فکری اصلی پیرامون ایده روسی شکل گرفته است: اسلاووفیلیسم، کمونیسم و اوراسیاگرایی.
- 4) اسلاووفیل ها استدلال می کنند که روسیه یک تمدن منحصر به فرد است که مبتنی بر مسیحیت ارتدکس و ارزش های سنتی است.
- 5) کمونیست ها استدلال می کنند که روسیه یک کشور سوسیالیستی است که قرار است جهان را به عصر جدیدی از برابری و عدالت هدایت کند.
- 6) اوراسیاگرا ها استدلال می کنند که روسیه یک تمدن منحصر به فرد است که در تقاطع اروپا و آسیا قرار دارد.
- 7) ایده روسیه تأثیر قابل توجهی بر سیاست خارجی روسیه داشته است.
- 8) از ایده روسی برای توجیه سیاست های توسعه طلبانه و انزواطلبانه استفاده شده است.
- 9) ایده روسی امروزه هنوز یک مفهوم مهم است و روشنفکران و سیاستگذاران روسی همچنان در مورد آن بحث می کنند.
- 10) ایده روسی مفهومی پیچیده و چندوجهی است و هیچ تعریف واحدی وجود ندارد که بتواند معنای کامل آن را به تصویر بکشد.

<https://www.iras.ir/%d8%aa%d8%a7%d8%a8-%d8%a7%db%8c%d8%af%d9%87-%d8%b1%d9%88%d8%b3%db%8c-%d8%af%d8%b1-%d8%b1%d9%88%d8%a7%d8%a8%d8%b7-%d8%a8%db%8c%d9%86%d8%a7%d9%84%d9%85%d9%84%d9%84-%d8%aa>

روابط ایران و یونسکو (کمیسیون ملی یونسکو در ایران) (در دوره های تاریخی مختلف در سه جلد)

مؤلف: مهشید لطیفی نیا

ناشر: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سال چاپ: 1385

خلاصه کتاب : کتاب حاضر گوشه ای از اقدامات و فعالیت های علمی و فرهنگی ایران را بیان می نماید و در عین حال به طور تطبیقی فعالیت و اقدامات سازمان جهانی یونسکو و دیگر کشورها را بررسی می کند. این کتاب با هدف بیان گوشه ای از فعالیت های آموزشی، علمی و فرهنگی ایران و با بررسی و پژوهش اسناد و مدارک موجود در سازمان اسناد و کتابخانه ملی و مرکز اسناد کمیسیون ملی یونسکو در ایران در فاصله ی زمانی سال های ۱۳۵۷ - ۱۳۲۴ تهیه و تدوین شده است. در جلد سوم این کتاب به عناوین مختلفی به عنوان زیر مجموعه عنوان اصلی کتاب پرداخته است، مانند: نمایندگی ثابت ایران در سازمان تربیتی و علمی و فرهنگی ملل متحد بیستمین اجلاس کنفرانس عمومی یونسکو دوم آبان تا ۷ آذر ۱۳۵۷؛ شورای اجرایی یونسکو؛ ایکوم، ایکوموس ایکروم و اقدامات یونسکو؛ برنامه های اقیانوس شناسی و آب شناسی (هیدرولوژی) یونسکو کنفرانس ها و اقدامات؛ سمینارها برآورد منابع مالی، انسانی توسعه جهانی و یونسکو؛ کمیسیون ملی تربیتی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) در ایران تاریخ ۱۳۶۱ کنفرانس جهانی درباره سیاست فرهنگی؛ کمیسیون ملی، تربیتی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) در ایران شماره ۲- ۱۵-۱، تاریخ ژوئیه ۱۹۸۲؛ نمایندگی ثابت ج.ا.ایران در سازمان، تربیتی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) شماره ۶۳۰ - ۵۶۷۸/۱۱۹، تاریخ ۲۳/۱۰/۱۳۶۱ - پیوست دارد؛ سخنان آقای رضا فیض نماینده ثابت ج.ا.ایران در سمینار جهانی « رویای

اخلاقی و سیاسی اسلام یونسکو» - پاریس ۱۰۷ دسامبر ۸۲/۱۳۶۱؛ نمایندگی ثابت ج.ا.ایران در سازمان، تربیتی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) شماره ۵۴۸، تاریخ ۸/۹/۱۳۶۲ پیوست دارد؛ نمایندگی ثابت ج.ا.ایران در سازمان تربیتی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو)؛ تعلیم و تربیت و یونسکو؛ کنفرانس کشورهای آسیایی سیاست های فرهنگی حفظو نگهداری ابنیه باستانی و یونسکو؛ غیر متعهدها، امریکای لاتین و یونسکو؛ جوایز یونسکو.

یونسکو

پدیدآوران: عباس نادری قطب‌الدینی، حمید زنگنه

ناشر: اداره نشر وزارت امور خارجه

سال چاپ: 1383

تعداد صفحات: 252

توضیح کتاب: در بخش اول کتاب، چگونگی تاسیس "سازمان یونسکو" بررسی شده و تشکیلات آن شرح داده می‌شود. در بخش دوم، اهداف، حوزه فعالیت‌ها و مهم‌ترین اقدامات سازمان یونسکو درج می‌گردد. موضوع بخش‌های دیگر کتاب عبارت‌اند از: "شخصیت بین‌المللی یونسکو" و "یونسکو و نگاه به آینده"، "ایده تاسیس یک سازمان آموزشی و فرهنگی با هدف دفاع از صلح و اعتلای تفاهم بین‌المللی آرمانی است مربوط به قبل از جنگ جهانی اول که برای اولین بار در اندیشه‌های "کمینیوس" و توصیه‌ها و آرا "هرمن مولکنبویر" مطرح شد". "کمینیوس" تشکیل نوعی وزارت بین‌الملل آموزش را مجسم، و وظایف یک شورای دانش مرکب از دانشمندان زمان را، به منظور اعتلای دانش صلح و سعادت توصیف کرده بود. این آموزش‌شده تربیتی جهان وظیفه داشت اکتشافات علمی گوناگون را بررسی کند و وسایل ترویج آنها را به موثرترین وجه به نفع کلیه انسان‌ها مورد تاکید قرار دهد....".

سازمان یونسکو و نقش آن بر پیشبرد مسایل فرهنگی ایران

مؤلفان: سیدمحمد موسوی، سوناز نصیری

ناشر: علوم و فنون رازی

سال چاپ: 1391

تیراژ: 2000 نسخه

تعداد صفحات: 166

توضیح کتاب: در کتاب حاضر، تأثیر عضویت ایران در «سازمان یونسکو» بر پیشبرد مسائل فرهنگی همچون حفظ و تقویت میراث جهانی، میراث ناملموس، میراث فرهنگی، خلاقیت، گفت‌وگو و ارزش‌های اجتماعی بررسی شده است. پژوهش حاضر، با هدف ایجاد حساسیت و دقت عمل به وسیله آگاهی و اطلاع‌رسانی و شناخت کاستی‌ها و نقایص موجود در موضوع مورد بحث تدوین شده است. روش پژوهش توصیفی و مقایسه‌ای است و محققان تلاش نموده‌اند، تبیین و تحلیل را مبنای کار خود قرار داده و آگاهی و

اطلاعات به دست آمده در زمینه بررسی و تبیین نقش فرهنگ در ایران و همسویی آن با سازمان یونسکو را از طریق مطالعه و شناخت در اختیار مخاطب قرار داده و روابط متقابل اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و علمی را بررسی کنند.

آشنایی با کنوانسیون حفظ و ترویج تنوع بیان های فرهنگی یونسکو

ناشر: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات

ویراستار: شهناز شفیعی خانی

زبان: فارسی/انگلیسی

سال چاپ: 1386

تیراژ: 250 نسخه

تعداد صفحات: 184

یونسکو و تأثیراتش در پیشرفت آموزش

مؤلف: رسول شرر بار

ناشر: انتشارات کرمانشاه

سال چاپ: 1397

تعداد صفحات: 138

ایران، تمدنی به وسعت جهان: معرفی یونسکو و میراث جهانی ایران

مؤلف: سعید دهقان لو

ناشر: حبله رود

سال چاپ: 1396

تعداد صفحات: 246

سازمان یونسکو و صلح و امنیت بین المللی

مؤلف: افشین مردانی

ناشر: شاپرک سرخ

سال چاپ: 1395

تیراژ: 1000 نسخه

تعداد صفحات: 180

چارچوب آمارهای فرهنگی یونسکو – 2009

ناشر: مرکز آمار ایران، پژوهشکده آمار

مترجمان: محمد غلامی، نادر حکیمی پور، محمدصادق علی پور، ایوب فرامرزی

سال چاپ: 1398

تعداد صفحات: 136

سازمان اکو و امنیت فرهنگی کشورهای عضو

مؤلف: محمدمهدی مظاهری

ناشر: موسسه فرهنگی اکو

سال چاپ: 1397

تعداد صفحات: 214

کتاب ایران و ظرفیت های فرهنگی اکو

نویسنده: حسین نوروزی

ناشر: تهران: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات (وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی) - سال 1392

تعداد صفحات: 244

این کتاب در صدد است با مروری بر موضوع فرهنگ و تمدن، عناصر و مولفه های فرهنگی در تعامل های اجتماعی ملی و بین المللی و تحول فضای مناسبات فرهنگی در عصر جهانی شدن چارچوبی از ظرفیت ها و زمینه های تعامل های فرهنگی در حوزه جغرافیایی اکو ترسیم کند.

معرفی: ایران در طول تاریخ مجموعه ای از مشخصات یک کارگزار و کنشگر فرهنگی مطرح را داشته است. عناصر فعال و پر ظرفیت فرهنگ و تمدن ایران و ابعاد مناسبات فرهنگی اش با سایر ملت ها و واحدهای سیاسی، توانمندی کنش و واکنش ملی را به مرور قوی و ورزیده ساخته اند. تکامل روحیه دین مدار و معنویت گرا در ساختار جامعه ایرانی و توسعه علمی و انسانی، علوم و فنون، ابداع صناعت، ذخایر ادبی و هنری فرهنگ ایرانی رشد داده است. بدین ترتیب، منش انعطاف پذیر و روشن بینانه در تکاپوی فرهنگی ایران همواره در صفحات و لحظات تاریخ ارتباطات فرهنگی به نمایش گذاشته شده است. در مقاطع مختلف تاریخی قسمت اعظم جغرافیای پیرامون ایران امروز در مالکیت و حاکمیت ایران بوده است. در اثر برخوردها و نتایج معادله های سیاسی-امنیتی گستره جغرافیایی ایران به تدریج محدود شد و نواحی متنوعی از شرق، غرب، شمال و جنوب این سرزمین منتزع شدند. با وجود این، روح و دل مردمان این سرزمین ها از ایران جدا نشد و خوان فرهنگی ایران و هویت متعالی آن برای همه مشتاقان فرهنگ ایرانی باز بوده است. پیوند کشورهای پیرامونی ایران ابتدا با همکاری های منطقه ای با ترکیه و پاکستان در قالب اکو شکل گرفت. این گام

اول، زمینه تجدید حیات الفت‌های دیرین فرهنگی بود. گام دوم، پس از فروپاشی شوروی و الحاق جمهوری‌های تازه استقلال یافته از آن اتحاد، به جمع اعضای اکو به اوج رسید. هر چند رویکرد اولیه و ضروری این مناسبات سیاسی-امنیتی می‌نمود، ولی از دید اهل فرهنگ، زمره بازگشت به خویشتن فرهنگی این ملت‌ها بود که ندای باطنی مؤانست فرهنگی ایران مردمان را احیا کرد. اکنون در حوزه فرهنگی و تمدنی ایران 10 کشور با روابط دیرین و ماندگار خود در قالب سازمان همکاری اقتصادی اکو به همکاری و تشریک مساعی می‌پردازند. یکی از نهادهای فرعی در سازمان اکو هم موسسه فرهنگی اکو است که اهداف بلندی را برای خود تعریف کرده است؛ ولی امکانات و ملاحظاتی که بر کارکرد آن اثرگذار بوده، حرکتش را بطئی و آرام کرده است. این کتاب در صدد است با مروری بر موضوع فرهنگ و تمدن، عناصر و مولفه‌های فرهنگی در تعامل‌های اجتماعی ملی و بین‌المللی و تحول فضای مناسبات فرهنگی در عصر جهانی شدن چارچوبی از ظرفیت‌ها و زمینه‌های تعامل‌های فرهنگی در حوزه جغرافیایی اکو ترسیم کند. یکی از گفتارهای کتاب به طور مشخص به تاریخچه، اهداف، آرمان‌ها و فعالیت‌های مختلف موسسه فرهنگی اکو می‌پردازد. در گفتارهای بعدی هم ابتدا ضمن معرفی نه چندان مفصل مسائل فرهنگ و تمدن ایرانی به نقش خاص و محوری ایران در مناسبات فرهنگی منطقه‌ای، فعال کردن بیش از پیش موسسه فرهنگی اکو و بهره‌برداری از این فرصت برای رفع پاره‌ای سوتفاهم‌ها میان دولت‌ها، لزوم نزدیکی بیشتر ملت‌ها و نخبگان کشورها به یکدیگر و برخی پیشنهادها و توصیه‌های سیاست‌گذارانه در این زمینه ارائه شده است.

عناوین اصلی فصل‌های مختلف این کتاب به شرح زیر است:

- فصل اول- تاملی بر مبحث فرهنگ و جایگاه آن در روابط بین‌المللی
- فصل دوم- ظرفیت‌ها و کارکردهای فرهنگی حوزه اکو
- فصل سوم- آثار کارکردهای فرهنگی اکو بر ایران با تمرکز بر فعالیت موسسه فرهنگی اکو
- فصل چهارم- ظرفیت‌های فرهنگی حوزه اکو و فرصت‌های نقش آفرینی فرهنگی ایران
- فصل پنجم- راهکارها و سازوکارهای استفاده بهینه ایران از ظرفیت‌های فرهنگی اکو
- منابع و مآخذ

مرکز تحقیقات (آرسیکا) و ترویج فرهنگ و هنر ایران

مؤلف: صغری صالحی

ناشر: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات

سال چاپ: 1394

تعداد صفحات: 88

خلاصه کتاب: مرکز تحقیقات تاریخ، هنر و فرهنگ اسلامی آریسکا از جمله نهادهای فرهنگی وابسته به سازمان کنفرانس اسلامی است که در سال 1980 میلادی با هدف تحقیق در زمینه‌های مشترک فرهنگی اسلامی و ایجاد شرایط مناسب برای همکاری نویسندگان و محققان کشورهای اسلامی تأسیس شد. شناسایی امکانات و ظرفیت‌های این مرکز می‌تواند به کشورهای عضو از جمله ایران کمک کند تا با بهره‌گیری از آن‌ها به منظور پیشبرد اهداف فرهنگی گام بردارند. در پژوهش پیش رو پس از معرفی ساختار، اهداف، وظایف و کارکرد مرکز، به ترسیم چارچوبی از ظرفیت‌ها و زمینه‌های آن برای ترویج فرهنگ و هنر ایران پرداخته شده است.

نقش سازمان آیسسکو در شناسایی ظرفیت‌های فرهنگی جهان اسلام

مؤلف: غلامرضا کریمی

ناشر: پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات

سال چاپ: 1387

تیراژ: 3000 نسخه

تعداد صفحات: 114

خلاصه کتاب: سازمان «آیسسکو» که از درون سازمان کنفرانس اسلامی برخاسته، نقش مهمی را در گسترش علم و فناوری و فرهنگ در میان 50 کشور مسلمان و شناساندن آن در کشورهای غیرمسلمان داراست. این سازمان اهداف گوناگونی نظیر تقویت همکاری فرهنگی میان کشورهای اسلامی، توسعه علمی و استفاده از فناوری پیشرفته و... را در دستور کار خود قرار داده است. در کتاب حاضر متن سخنرانی دکتر کریمی در پژوهشگاه فرهنگ و هنر و ارتباطات، با عنوان «نقش سازمان آیسسکو در مهندسی فرهنگی جهان اسلام» به رشته تحریر درآمده است. وی در این سخنرانی ضمن معرفی سازمان آیسسکو، جایگاه فرهنگ و ارتباطات در آیسسکو را بررسی و محورهای مورد تاکید این سازمان (هویت فرهنگ اسلامی، تنوع فرهنگی و...) در مهندسی فرهنگی جهان اسلام را تحلیل کرده است.

سازمان علمی، آموزشی، فرهنگی اسلامی (آیسسکو)

ناشر: اداره نشر وزارت امور خارجه

سال چاپ: 1388

تیراژ: 1000 نسخه

تعداد صفحات: 258

خلاصه کتاب: تلاش کشورهای اسلامی در راستای عملیاتی شدن تاسیس یک سازمان تخصصی بین‌المللی در زمینه آموزش، علوم و فرهنگ، در سال 1982 جامعه عمل پوشید و سازمان «آیسسکو» به صورت رسمی تاسیس شد. مقر دایمی این سازمان در شهر

رباط، پایتخت کشور مغرب (مراکش) است. ایسیسکو زمینه‌ای را فراهم آورده است تا کشورهای اسلامی با همکاری در زمینه فرهنگ، علوم و آموزش برای نزدیک‌سازی ملل به یک‌دیگر تلاش نمایند. نگارنده در این کتاب، ضمن معرفی تفصیلی ساختار و ارکان سازمان ایسیسکو، فرصت‌های پیش رو به منظور بهره‌برداری از ظرفیت‌های آموزشی، علمی و فرهنگی را تشریح نموده و چشم‌اندازهای همکاری در سطح جهان اسلام و نحوه تعامل جمهوری اسلامی ایران با سازمان ایسیسکو را توضیح داده است.

زندگی در جنگ و صلح / نوشته برایان اورکهارت

ترجمه حسن مشهدی / انتشارات اطلاعات

زندگی در جنگ و صلح خاطرات مردی (نویسنده کتاب برایان اورکهارت) است که به مدت 40 سال و از روزی که سنگ بنای سازمان ملل متحد را نهادند پست‌های مهمی در این سازمان احراز کرده است و قبل از بازنشستگی، معاون دبیرکل بوده است؛ برایان اورکهارت در این کتاب که اواخر سال 1987 در آمریکا منتشر شد به خاطرات خود از ورود به دانشگاه آکسفورد و پیوستن به ارتش انگلیس در آغاز جنگ جهانی دوم و پس از پایان جنگ پیوستن به دبیرخانه سازمان ملل و همکاری با دبیران کل سازمان ملل نظیر داگ هامرشولد، اوتانت، کورت والدهایم و خاویر پرز دو کوئیار سخن گفته و ملاقات خود با رهبران جهان را به تصویر کشیده است. او به نحوه عملکرد سازمان ملل در ورود به و حل بحران‌هایی مانند مسئله فلسطین، کنگو، بحران سوئز، جنگ شش روزه و ... پرداخته است.

در سخن پایانی اینگونه آمده است: امکانات بی سابقه‌ای را هم برای پیشرفت و هم تخریب در سیاره خود خلق کرده ایم، بدون آنکه هنوز مسئولیت مشترکی را که این دو نوع امکانات می‌طلبد، پذیرفته باشیم. اکنون عمده تشکیلات لازم برای رسیدن به این مقصود در اختیار ماست. بایستی این دستگاه را پیاده کرده و پس از تعمیر سوار کرده و در جاده براه اندازیم. مبارزه جوهر زندگی است. مشکل کشیدن خط تمایز میان مبارزه انگیزه ساز و منازعه خانمان برانداز است. در مورد سازمان ملل که برآیند تلاش بین المللی در تبیین چنین خطی است. داگ هامرشولد می‌گوید مبارزه در کوتاه کردن فاصله میان آرمان خواهی و عمل، اکنون مانند هر زمان دیگر فاصله میان تمدن و توحش است. "اگر این مبارزه را پی نگیریم، با خطر بزرگی روبرو خواهیم شد. ایده الیسم که عصاره تجربه بشری است به مراتب واقع بینانه تر از بدبینی و شکست پذیری است. ایده الیسم اشکال گوناگونی به خود می‌گیرد. برادرم اندرو مبارزه بی وقفه‌ای را برای صلاح جامعه در سطحی بسیار عملی و فوری انجام می‌دهد. الگوی او گاهی مرا به فکر می‌اندازد که آیا بدنبال ایده‌های بلند مدت تر و بلندپروازانه تر نوعی فرار از مسئولیت نیست؟ به هر حال امواج توفنده تغییرات غیرقابل بازگشت کنونی همراه با خطر دائمی درغلتیدن به یک فاجعه ساخت دست بشر و همچنین پیچیدگی، خشونت، کمیت صرف، بی توجه و شتاب زمان ما همگی ما را به هدایت و تنظیم نه تنها منازعه بلکه آنچه‌ای که ما آن را سابقا پیشرفت می‌نامیدیم، می‌خواند. اگر در این مهم پیروز نشویم، نسل‌های آینده بهای سنگینی را پرداخت خواهند کرد. در سازمان ملل که تنها نماد جهانی برای انجام این مبارزه خطیر است، عظمت مبارزه، ضعف، و سستی اراده کلی و بین المللی و بی‌مقداری روش‌های نیل به

آن اظهر من الشمس است. با گذشت زمان، اغلب موانع غیرقابل عبور تر می گردند و روحیه ها بطور خطرناکی ضعیف تر. با این حال گهگاه یک فاجعه، یک حادثه نزدیک به فاجعه و یا حتی ظهور یک رهبر استثنایی بار دیگر به ملت ها هشدار می دهد که یا باید بایکدیگر همکاری کنند و یا نابود شوند. تلاش ادامه دارد و باید تشدید شود. اسحق نیوتن درست قبل از مرگش چنین نوشت " نمی دانم جهان مرا چگونه خواهد دید. ولی آنگونه که من خود را می بینم این است که فقط پسر بچه ای بودم در حال بازی در ساحل که توجه او فقط معطوف به یافتن یک تکه سنگ صیقلی تر و صاف تر و یا یک صدف زیباتر از حد معمول است، در حالیکه کمی آنطرف تر اقیانوس بزرگ حقیقت پیش روی او تماما ناشناخته و کشف نشده آرمیده است." ساحل اکنون بی نظم تر و شلوغ تر از گذشته است و موجها در حال برخواستن. آیا شجاعت آن را خواهیم داشت که همگی به اقیانوس بزیم؟

گزارشات خبری از اقدامات اداره کل مبادلات فرهنگی و سازمان های بین المللی در مرداد ۱۴۰۱:

گزارش عملکرد اداره موافقت نامه ها و هماهنگی دستگاه های فرهنگی در حوزه آسیا و اقیانوسیه / مرداد ۱۴۰۲
اداره موافقت نامه ها و هماهنگی دستگاه های فرهنگی علاوه بر تنظیم موافقتنامه ها، تفاهم نامه ها و برنامه مبادلات فرهنگی، و حضور در کمیسیون های مشترک همکاری اقتصادی جمهوری اسلامی ایران با سایر کشورها، وظیفه پیگیری اجرای بندهای اسناد امضا شده را نیز بر عهده دارد. در این راستا به طور مداوم پیگیری هایی از سوی این اداره برای عملیاتی شدن بندهای اسناد فرهنگی به عمل می آید. از اهم اقدامات این اداره طی مرداد ماه سال جاری می توان به موارد زیر اشاره کرد:

1- اسناد فرهنگی:

- اقدامات لازم جهت پی گیری یا امضاء برنامه مبادلات فرهنگی از جمله: بررسی پیش نویس، ترجمه، تنظیم، دریافت نظر اداره کل حقوقی و بین المللی وزارت امور خارجه و مرکز توافق های حقوقی و بین المللی ریاست جمهوری، اصلاح سند و ارسال به وزارت امور خارجه و دستگاه های متولی کمیسیون های اقتصادی با کشورهای "آفریقای جنوبی" و "عربستان سعودی"، "جمهوری اسلواکی" و "جمهوری بلغارستان".

- اقدامات لازم جهت پی گیری امضاء تفاهم نامه و یادداشت تفاهم همکاری های فرهنگی بین دستگاه های فرهنگی کشور، با همتایان خارجی خود پس از بررسی پیش نویس، ترجمه، تنظیم، دریافت نظر اداره کل حقوقی و بین المللی وزارت امور خارجه، از جمله:

- ✓ "تفاهم نامه همکاری های فرهنگی بین وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و وزارت فرهنگ، هنر و گردشگری مالزی"
- ✓ "تفاهم نامه سازمان امور سینمایی و سمعی و بصری با همتای آفریقای جنوبی"
- ✓ "تفاهم نامه موزه دفاع مقدس و موزه آزادی آفریقای جنوبی"
- ✓ "تفاهم نامه سازمان اسناد و کتابخانه های ملی ج.ا.ایران و کتابخانه ملی آفریقای جنوبی"
- ✓ "تفاهم نامه همکاری های موزه ای بین موزه ملی ایران و موزه ملی قرقیزستان"

✓ "تفاهم نامه همکاری کتابخانه علوم پایه آکادمی ملی علوم ارمنستان با سازمان اسناد و کتابخانه های ملی ج.ا.ایران در زمینه سامانه الکترونیک کتابداران ایران و ارمنستان".

✓ ارسال تصویر سند یادداشت تفاهم همکاری های فرهنگی بین وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و وزارت فرهنگ جمهوری بلاروس به دستگاه های ذیربط به منظور پیگیری اجرا و عملیاتی نمودن بندهای قید شده در تفاهم نامه بر اساس وظایف سازمانی هر دستگاه و درخواست برنامه های اجرایی مفاد سند نقشه راه همکاری های جامع ایران و بلاروس از دستگاه های ذیربط.

✓ ارسال تصویر سند یادداشت تفاهم اجلاس های برگزار شده به دستگاه های ذیربط و پیگیری اجرای بندهای قید شده در برنامه مبادلات، بر اساس وظایف سازمانی هر دستگاه.

2- امور مربوط به کمیسیون های مشترک همکاری های اقتصادی:

از وظایف اداره موافقت نامه ها و هماهنگی دستگاه های فرهنگی، حضور در کمیسیون های مشترک همکاری اقتصادی ایران با سایر کشورها و پیگیری مسائل مربوط به روابط فرهنگی ج.ا.ایران با کشورهاست. در این خصوص می توان به حضور نماینده این اداره در کمیسیون های مشترک به شرح زیر اشاره نمود:

- اقدامات لازم از جمله شرکت در جلسات، پی گیری، مذاکره با طرف مقابل، ارائه گزارش عملکرد، ارسال پیش نویس اسناد قابل امضاء و مذاکره به متولیان کمیسیون ها از جمله:

✓ شرکت در جلسه کمیسیون مشترک آفریقای جنوبی در وزارت امور خارجه

✓ شرکت در جلسه کمیسیون مشترک تاجیکستان با حضور مجازی طرف تاجیک در وزارت نیرو به عنوان متولی کمیسیون

✓ شرکت در جلسه پیگیری کمیسیون مشترک جلسه پیگیری مصوبات کمیسیون مشترک اقتصادی تاجیکستان در وزارت امور خارجه

✓ شرکت در جلسه کمیسیون مشترک ارمنستان در سازمان برنامه و بودجه

✓ شرکت در جلسه کمیسیون مشترک اندونزی در وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

✓ شرکت در جلسه کمیسیون مشترک بلغارستان در وزارت راه و شهرسازی

✓ شرکت در جلسه کمیسیون مشترک ترکیه در وزارت راه و شهرسازی

✓ شرکت در جلسه کمیسیون مشترک بوریکنافاسو در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

3- تفاهم نامه های داخلی

از دیگر مواردی که اداره موافقت نامه ها و هماهنگی دستگاه های فرهنگی باید بدان توجه نماید، موضوع تفاهم نامه های سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با سایر نهادها و دستگاه های فرهنگی کشور می باشد. در این خصوص پیگیری مکرر برای امضای تفاهم نامه های همکاری فرهنگی و یا اجرایی نمودن تفاهم نامه های منعقد شده بین این سازمان و سایر دستگاهها به عمل آمده که برخی از آنها عبارتند از:

- ✓ آماده سازی متن تفاهم نامه بین سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و سازمان امور دانشجویان کشور.
- ✓ آماده سازی متن تفاهم نامه بین سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(ره)
- ✓ پیگیری اجرایی سازی تفاهم نامه سازمان با کمیته امداد امام خمینی(ره)
- ✓ تهیه پیش نویس تفاهم نامه همکاری سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با آیسیسکو

جلسه مشترک اداره کل مبادلات فرهنگی و سازمان های بین المللی با مرکز هماهنگی های فرهنگی گفتگوی همکاری آسیا(ACD)

در تاریخ 1402/5/3 جلسه ای مشترک در دفتر اداره کل مبادلات فرهنگی و سازمان های بین المللی با حضور آقایان جعفری ملک رئیس مرکز هماهنگی های فرهنگی گفتگوی همکاری آسیا ACD (و عبدالله پور و شجاع خانی همکاران مرکز) و مصطفوی مدیر کل مبادلات فرهنگی و سازمان های بین المللی؛ رخشنده معاون و قاسمی رئیس اداره همکاری فرهنگی سازمان های بین المللی و مردم

نهاد اداره کل برگزار شد. در این جلسه کلیات و کیفیت شکل گیری مرکز؛ مسئله اساسنامه و ثبت رسمی مرکز؛ نحوه انتصاب و صدور حکم برای رئیس مرکز و کیفیت ابلاغ آن به دبیرخانه مجمع گفتگوهای آسیایی در کویت و اطلاع رسانی به کشورهای آسیایی عضو مجمع؛ حلقه اتصال مرکز با مجمع گفتگوهای آسیایی؛ نسبت تنیدگی کار و امورات مرکز با سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی (- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی) و میزان چسبندگی آن با وزارت امور خارجه؛ سوابق فعالیت های مرکز و وقفه و خلل بوجود آمده در فعالیت های آن بخاطر عوامل مختلف از جمله در گذشت دو رئیس مرکز در طول سال های گذشته؛ تشابه و مقایسه کار مجمع و مرکز وابسته به آن با سازمان همکاری های اقتصادی اکو در تهران(با زیرمجموعه های وابسته اش - موسسه فرهنگی اکو در تهران؛ بنیاد علمی اکو در پاکستان و بنیاد آموزشی اکو در ترکیه)؛ ساختار؛ بودجه و نیروی انسانی مرکز؛ سازمان های فرهنگی بین المللی و نقصان های موجود در گزارش گیری از عملکرد طرف های ایرانی تعریف شده برای این سازمان ها؛ اشکالات وارد شده بر نحوه تعریف طرف های همکار ایرانی برای سازمان های بین المللی که صبغه دینی و فرهنگی دارند از جمله سازمان همکاری اسلامی و یونسکو و نیز نحوه پاسخ مرکز و اداره کل به نامه اداره کل همکاری های اقتصادی چندجانبه و بین المللی وزارت امور خارجه مورد بررسی؛ همفکری و تبادل نظر قرار گرفت.

استفاده از فرصت ریاست دوره ای ایران بر مجمع گفتگوهای آسیایی برای رسمیت بخشیدن به مرکز هماهنگی های فرهنگی گفتگوی همکاری آسیا ACD (به گونه ای که برای همه کشورهای عضو مجمع قابل پذیرش باشد و مرکز به مجمع اتصال پیدا بکند تا بتواند فعالیتی بین المللی بکند؛ تهیه دستور جلسه ای در این خصوص برای مرکز بمنظور طرح در دوره ریاست ایران بر مجمع از دیگر مطالب طرح شده در این جلسه بشمار می روند.

در پایان جلسه؛ با توجه به تجربه همکاری سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی - اداره کل مبادلات فرهنگی و سازمان های بین المللی - با موسسه فرهنگی اکو؛ لزوم تعامل سازنده و دوجانبه مرکز هماهنگی های فرهنگی گفتگوی همکاری آسیا ACD با وزارت

امور خارجه بمنظور استفاده حداکثری ج.ا.ایران از ظرفیت این مرکز در قالب مجمع گفتگوی آسیایی و در چارچوب دیپلماسی فرهنگی ج.ا.ایران مورد تاکید قرار گرفت و با توجه به اینکه تمهیدات ریاست دوره ای بر مجمع از سوی وزارت امور خارجه در دست پیگیری است و اداره کل همکاری های اقتصادی چند جانبه و بین المللی وزارت خارجه خواستار دریافت اطلاعاتی از آخرین وضعیت مرکز هماهنگی های فرهنگی گفتگوی همکاری ACD می باشد؛ مقرر گردید مقرر گردید پیش نویس نامه ای در تبیین جایگاه قبلا تایید شده مرکز هماهنگی های فرهنگی گفتگوی همکاری آسیا ACD از سوی وزارت خارجه در سنوات گذشته و درخواست تسریع در ابلاغ حکم رئیس جدید مرکز به دبیرخانه مجمع در کویت (با الصاق سوابق موجود ئدر این زمینه) توسط مرکز مذکور تهیه و از طریق اداره کل مبادلات فرهنگی و سازمان های بین المللی به وزارت امور خارجه ارسال گردد. همچنین مقرر گردید مرکز هماهنگی های فرهنگی گفتگوی همکاری آسیا ACD در مکاتبه ای جداگانه با ریاست محترم سازمان و یا در حضور رئیس و معاونین ایشان؛ مسائل و مشکلات مختلف مرکز از جمله ساختار؛ پست سازمانی؛ بودجه و ... را در میان بگذارد.

گزارش مصوبات جلسه مشترک با مؤسسه فرهنگی اکو

در تاریخ 1402/5/15 برای اجرایی سازی تفاهم نامه منعقد شده فیما بین سازمان و مؤسسه مذکور جلسه مشترکی برگزار گردید. نتایج و تصمیمات حاصله این جلسه برای آگاهی و اعلام نتیجه بررسی های صورت گرفته شامل تعیین فرآیند تدوین برنامه اقدام مشترک برای نیمه دوم سال جاری و چگونگی و مراحل اجرایی سازی آن مطابق بندهای مورد توافق که در جلسه با آن مؤسسه مورد توافق قرار گرفت.

در این جلسه اجرایی سازی تصمیمات PRC مورد توافق قرار گرفت که شامل بندهای زیر می باشد. البته اعضای PRC بر دو بند انتهایی تأکید بیشتری کردند.

- ✓ Short documentary film festival on the theme of common customs and Nowruz rituals, to be held once a year by the ECO member countries in rotation
- ✓ Documentary film festival to promote cultural / tourism attractions of the ECO member states with the aim of promoting tourism, creating a spirit of convergence and raising awareness on cultures in the Region.
- ✓ Exhibition of cultural heritage objects and manuscripts of ECO member countries, to be held once a year in ECI (The member states may hold the event on a voluntary basis)
- ✓ Exhibition of cultural products and handicrafts in ECI. (The member states may hold the event on a voluntary basis)
- ✓ Eco Natin Food Festival on an annual basis by rotation (preferably in a city that has been selected as the ECO tourism capital for the same year) in cooperation with the embassies of ECO member states in the country.

زبان و واژگان گفتگو و مکاتبات در محیط دیپلماسی و سازمان های بین المللی فرهنگی :

* ترجمه توصیفی واژگان تخصصی انگلیسی پر کاربرد در دیپلماسی عمومی فرهنگی *

Bilateralism (NOUN)	دوجانبه گرایی (اسم) // مشارکت دو گروه به ویژه دولت های دو کشور
Constructivism (NOUN)	سازه گرایی (اسم) // نظریه ای سیاسی در روابط بین الملل که بر اهمیت زمینه اجتماعی تأکید دارد.
constructivist (ADJECTIVE)	سازنده (صفت) // سیاست های مربوط به سازه گرایی (Constructivism) یا مبتنی بر آن
Exchange (NOUN)	مبادله (اسم) // ترتیبی که در آن افراد یا گروه هایی از کشورهای مختلف از یکدیگر بازدید می کنند یا کارهای یکدیگر را انجام می دهند، مثلاً برای مطالعه زبان کشور یکدیگر و یا بهبود روابط
foreign policy (NOUN)	سیاست خارجه (اسم) // سیاست یک دولت در نحوه تعامل با سایر کشورها، به ویژه در رابطه با تجارت و دفاع
free movement (NOUN)	حرکت یا جنبش آزاد (اسم) // حق قانونی کارگران، کالاها، خدمات و سرمایه برای انتقال از کشوری به کشور دیگر بدون محدودیت و معایب قانونی
Friend (NOUN)	دوست (اسم) // کشوری که رابطه خوبی باکشور دیگر دارد.
friendly (ADJECTIVE)	دوستانه (صفت) // یک کشور یا دولت دوست رابطه با کشور شما دارد و دشمنی با شما ندارد.
friendship (NOUN)	دوستی (اسم) // رابطه خوب بین کشورها یا دولت ها که در چنین ارتباطی به یکدیگر کمک و از هم حمایت می کنند.
global governance (NOUN)	حاکمیت جهانی (اسم) // فرایند استفاده از سازمان های بین المللی مانند سازمان ملل متحد یا سازمان تجارت جهانی برای کنترل مسائل سیاسی یا اقتصادی خاص در بسیاری از نقاط جهان
the global village (NOUN)	دهکده جهانی (اسم) // به طور عمده روزنامه نگاری، دنیای مدرنی که همه کشورها در آن به یکدیگر وابسته هستند و بنظر می رسد به دلیل ارتباطات و سیستم های ترابری مدرن به هم نزدیکتر هستند.
intergovernmental (ADJECTIVE)	بین الدولی یا بین دولتی (صفت) // شامل و مرتبط با ارتباط دولت های کشورهای مختلف است.
the international community (NOUN)	جامعه بین الملل (اسم) // رهبران سیاسی و سازمان های از تمام نقاط جهان
international relations (NOUN)	روابط بین الملل (اسم) // روابط سیاسی بین کشورهای مختلف
IR (NOUN)	روابط بین الملل (اسم) // ارتباطات بین الملل کشورها
multilateralism (NOUN)	چند جانبه گرایی (اسم) // مشارکت سه یا چند گروه، به ویژه دولت کشورها
multination (ADJECTIVE)	چند ملتی (صفت) // شامل دو یا چند کشور یا ملت

multinational (ADJECTIVE)	چند ملیتی (صفت) // شامل مردم از کشورهای مختلف به ویژه سربازان، دارای بیش از یک ملیت
normalize relations (PHRASE)	عادی سازی روابط (عبارت) // برقراری روابط بین کشوره پس از یک دوره سردی یا خصومت در روابط
Phoney (Phony) war (NOUN)	جنگ ساختگی // دوره ای که مردم یا دولت ها بطور رسمی در حال جنگ هستند، اما در واقع نمی جنگند.
rapprochement (NOUN)	نزدیک شدن (برای ایجاد روابط حسنه) // بطور رسمی ایجاد توسعه تفاهم و روابط دوستی پس از یک دوره روابط غیر دوستانه.
shuttle diplomacy (NOUN)	دیپلماسی رفت و آمدگر، دیپلماسی دو سویه (اسم) // فعالیت سیاسی که در آن شخصی سفرهای مکرر بین دو کشور انجام می دهد و با هریک از دولت ها برای پایان دادن به اختلاف یا جنگ صحبت می کند.
special relationship (NOUN)	روابط خاص (اسم) // رابطه بسیار نزدیک بین دو کشور
supranational (ADJECTIVE)	فرا ملی یا ملیتی (صفت) // بطور رسمی مربوط به بیش از یک ملت یا ملیت
thaw (NOUN)	ذوب (اسم) // بهبود روابط دو کشور
transnational (ADJECTIVE)	فراملی (صفت) // چندین کشور مختلف را تحت تأثیر قرار داده یا درگیر می کند.
tribute (NOUN)	ادای احترام (اسم) // در گذشته پول یا چیزهایی که یک رهبر به رهبر قدرتمندتر می داد.
twin (VERB)	توأم یا دوقلو یا خواهرخوانده شدن (فعل) // خواهر خواندگی دو شهر در کشورهای مختلف، به تشویق به گردشگری و مبارلات گوناگون بین آن دو شهر.
unfriendly (ADJECTIVE)	غیر دوستانه (صفت) // درک و حس دو کشور که رابطه خوبی با هم ندارد.
world order (NOUN)	نظم جهانی (اسم) // وضعیت سیاسی، اقتصادی، یا اجتماعی جهان در دوره خاص و تأثیری که این امر بر روابط بین کشورها می گذارد.

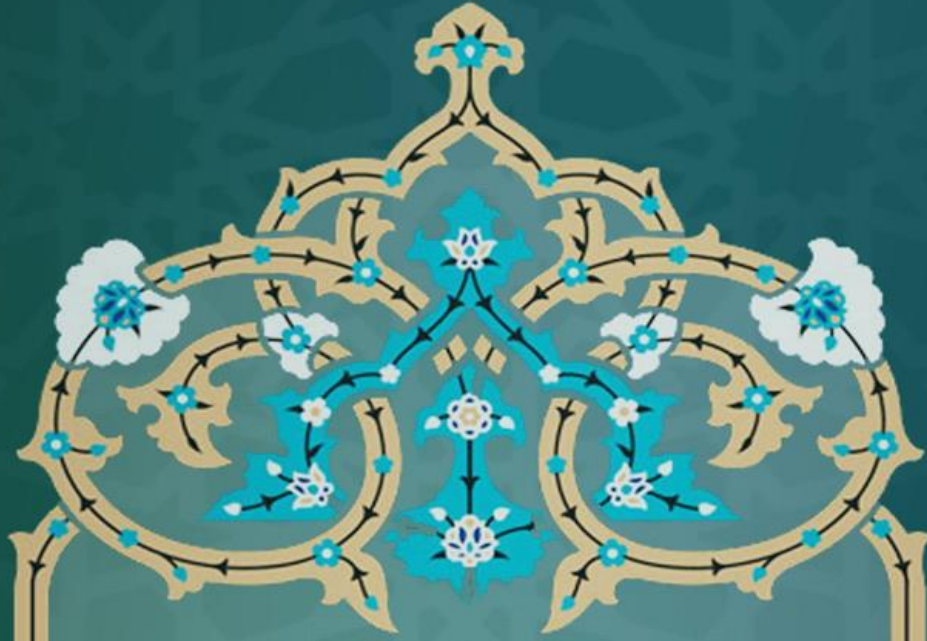
* ترجمه توصیفی واژگان و عبارات تخصصی انگلیسی پر کاربرد برای سازمان های بین المللی *

the African Union (AU)	اتحادیه افریقا (AU) // سازمانی متشکل از کشورهای افریقای با هدف گسترش صلح و رفاه این قاره.
Amnesty International	سازمان عفو بین الملل // سازمانی که سعی می کند به افراد متهم و مجرم به دلایل مسائل سیاسی و غیره کمک کند.
ASEAN (Association of Southeast Asian Nations)	آسه آن (انجمن کشورهای شرق آسیا) // سازمانی متشکل از کشورهای شرق آسیا که برای افزایش تجارت و توسعه در جنوب شرق آسیا فعالیت دارد.

common market (NOUN)	بازار مشترک (اسم) // سازمانی اقتصادی، بطور معمول متشکل از چند کشور که هدف آن تشویق و توسعه تجارت آزاد بین اعضایش است.
the Commonwealth	مشترک المنافع // سازمانی متشکل از مستعمرات سابق انگلیس که بر اساس توافقات در زمینه های مورد نظرشان دارای اشتراک منفعت می باشند.
the Council of Europe	شورای اروپا // سازمانی بین المللی که دموکراسی، حاکمیت قانون، حقوق بشر و توسعه اقتصادی را در اروپا ترویج می کند.
the CSIRO (the Commonwealth Scientific and Industrial Research Organization)	سیسیرو (سازمان تحقیقات علمی و صنعتی مشترک المنافع) // سازمان تحقیقات علمی و صنعتی مشترک المنافع که متعلق به دولت استرالیا می باشد.
the FAO (the Food and Agriculture Organization)	فائو (سازمان غذا و کشاورزی) // که بخشی از سازمان ملل متحد است و هدف آن بهبود تولید غذا به ویژه در کشورهای فقیر است و اطمینان از غذا کافی مردم.
high commission (NOUN)	کمیسیون عالی (اسم) // سازمانی متشکل از نمایندگان کشورها با هدف خاص.
IATA (International Air Transport Association)	یاتا (انجمن حمل و نقل هوایی بین المللی) // سازمانی که بسیاری از خطوط هوایی به آن تعلق دارد. با قوانین و توافقات مشترک برای بهداشت، ایمنی و قیمت ها بین آنها.
the IEA (the International Energy Agency)	آی ای ا (آژانس بین المللی انرژی) // سازمانی که به کشورها برای منابع و تأمین انرژی و چگونگی تأثیر تولید انرژی بر محیط زیست مشاوره می دهد.
the IMF (the International Monetary Fund)	آی ام اف (صندوق بین المللی پول) // سازمانی بین المللی که برای تعادل و مدیریت اقتصاد جهان و کمک به کشورهای با اقتصاد ضعیف، فعالیت می کند.
the IPCC (the Intergovernmental Panel on Climate Change)	آی پی سی سی (هیئت بین دولتی در مورد تغییر آب و هوا) // گروهی بین دولت ها برای تغییرات اقلیمی که بخشی از سازمان ملل است، و علم مربوط به تغییرات آب و هوایی را در اختیار کشورها قرار می دهد.
ISO (International Organization for Standardization), (NOUN)	ایزو (سازمان بین المللی استاندارد) // سازمانی با توافقات برای واحدهای اندازه گیری و معانی کلمات فنی.
the IUCN (the International Union for Conservation of Nature)	IUCN (اتحادیه بین المللی حفاظت از طبیعت) سازمانی بین المللی برای حفاظت از محیط زیست و جلوگیری از محو و ناپدید شدن انواع گیاهان و حیوانات.
member state (NOUN)	کشور عضو (اسم) // کشور عضویت داشته در یک سازمان بین المللی

NATO (North Atlantic Treaty Organization)	ناتو(سازمان پیمان آتلانتیک شمالی) // سازمانی متشکل از کشورهای امریکای شمالی و اروپایی که از اعضای خود حمایت نظامی می کند.
the NRDC (the Natural Resources Defense Council)	NRDC (شورای دفاع از منابع طبیعی) // سازمانی امریکایی که برای حمایت از مسائل زیست محیطی کار می کند و تلاش دارد دولت ها و شرکت ها را برای حفاظت از محیط زیست متقاعد کند.
the OAS (the Organization of American States)	OAS (سازمان کشورهای امریکایی) // سازمانی با عضویت اکثر کشورهای قاره امریکا.
secretary-general (NOUN)	دبیرکل (اسم) // مقام مسئول یک سازمان بزرگ، مانند دبیرکل سازمان ملل
the Security Council	شورای امنیت // کمیته سازمان ملل که برای صلح جهانی تلاش می کند.
trusteeship (NOUN)	قیمومیت // مسئولیت اداره منطقه ای که سازمان ملل به کشوری واگذار می کند.
the UN (the United Nations)	UN (سازمان ملل متحد) // سازمان بین المللی که کشورها را برای صلح، تشویق به همکاری می کند.
the UN	the UN // متعلق به سازمان ملل یا مرتبط با آن.
UNESCO (the United Nations Educational, Scientific, and Cultural Organization)	یونسکو (سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد) // سازمانی بین المللی که در زمینه آموزش، علم و فرهنگ، به ویژه در کشورهای فقیرتر حمایت می کند.
UNHCR (the United Nations High Commission for Refugees)	UNHCR (کمیسیون عالی سازمان ملل برای پناهندگان) // سازمان بین المللی سازمان ملل که از پناهندگان محافظت می کند و در یافتن خانه به آنان یاری می رساند.
UNICEF (United Nations Children's Fund)	یونسف(صندوق کودکان سازمان ملل) // سازمانی بین المللی که به کودکان در کشورهای فقیر کمک می کند، به عنوان مثال با تهیه دارو و غذا
the UN Security Council	شورای امنیت سازمان ملل // کمیته ای در سازمان ملل که به بررسی وضعیت های خشنونت آمیز در داخل و بیرون کشورها می پردازد.
the WHO (the World Health Organization)	WHO (هو= سازمان بهداشت جهانی) // سازمان بین المللی سازمان ملل که با دادن اطلاعات و دارو به کشورهای فقیر به آنان کمک می کند.
the WMO (the World Meteorological Organization)	دبلیوام.او(سازمان جهانی هواشناسی) // سازمان بین المللی سازمان ملل که اطلاعات آب و هوایی جهان را جمع آوری می کند.
the World Bank	بانک جهانی // سازمانی بین المللی که به کشورهای عضو سازمان ملل وام می دهد.

طھہران ہو گر عالم مشرق کا جنیوا
شاید کرہ ارض کی تقدیر بدل جایی
تہران اگر ژنو دنیا ی مشرق شود
امید کہ سر نوشت کرہ زمین تغیر کند

(علامہ اقبال لاہوری)